118-132 Pengurusan Sistem Perbankan
121 Rencana: ICLIF Mengorak Langkah untuk Merealisasikan Wawasannya
132 Rencana: Langkah-langkah Perbankan pada Tahun 2004
138 Rencana: Pelan Induk Sektor Kewangan
148 Rencana: Langkah-langkah Liberalisasi Perkhidmatan Kewangan Semenjak Tahun 2000
150-153 Penyeliaan Sistem Perbankan
154 Rencana: Program Pencegahan Pengubahan Wang Haram dan Pencegahan Pembiayaan Keganasan (AML/CFT) di Malaysia
159-173 Prestasi Sistem Perbankan

Sistem Perbankan

Sistem Perbankan

PENGURUSAN SISTEM PERBANKAN

Kemajuan pesat telah dicapai dalam usaha meningkatkan kapasiti dan keupayaan institusi perbankan domestik pada tahun 2004. Berikutan penyempurnaan program penstrukturan semula sektor kewangan dan wujudnya asas yang kukuh bagi pembentukan sistem perbankan yang cekap, berkesan dan berdaya tahan, institusi perbankan domestik kini berada pada kedudukan yang baik untuk beroperasi dalam persekitaran yang lebih dinyahkawal selia dan liberal, seperti yang dijadualkan di bawah fasa kedua Pelan Induk Sektor Kewangan (PISK). Selain peningkatan kapasiti, dasar perbankan pada tahun 2004 juga ditumpukan pada peningkatan akses pembiayaan oleh sektor-sektor ekonomi utama, pengukuhan rangka kerja perlindungan pengguna dan pemeliharaan daya tahan sistem perbankan keseluruhannya.

Sektor perbankan menunjukkan prestasi yang kukuh pada tahun 2004. Nisbah modal berwajaran risiko kekal pada tahap melebihi 13% sepanjang tahun 2004, manakala nisbah pinjaman tidak berbayar (NPL) bersih menurun kepada 5.9% pada akhir tahun, iaitu tahap paling rendah sejak krisis kewangan Asia. Kedudukan kewangan institusi perbankan yang lebih kukuh telah membolehkan sistem perbankan untuk terus memenuhi keperluan ekonomi negara. Jumlah kelulusan dan pengeluaran pinjaman baru meningkat, masing-masing sebanyak 13.6% dan 10.6%, dan menyumbang kepada peningkatan jumlah pinjaman terkumpul sebanyak 8.5% pada tahun 2004.

Perkembangan Danaharta

Daripada tiga agensi yang ditubuhkan bagi menerajui usaha penstrukturan semula sektor kewangan ekoran krisis kewangan Asia, hanya Danaharta yang masih beroperasi pada tahun 2004. Sepanjang beroperasi, Danaharta telah memperoleh hak pinjaman terlaras berjumlah RM52.4 bilion, dengan kadar pemulihan jangkaan keseluruhan sebanyak 59%. Pada 31 Disember 2004, sebanyak RM29 bilion atau 94% daripada jangkaan jumlah pemulihan yang bernilai RM30.8 bilion, telah diterima oleh Danaharta. Daripada jumlah tersebut, RM23.6 bilion telah diterima dalam bentuk tunai, manakala bakinya dalam bentuk pinjaman yang disusun semula, sekuriti, harta tanah dan aset bukan tunai yang lain. Secara kumulatif, Danaharta telah mengagihkan hasil pemulihan berjumlah RM16.4 bilion dalam bentuk wang tunai dan 66,472,341 unit sekuriti kepada Kerajaan dan institusi kewangan terbabit, selaras dengan perjanjian perkongsian lebihan hasil daripada usaha pemulihan, pada nisbah 80:20 bagi institusi kewangan dan Danaharta.

Jadual 5.1
Danaharta: Pemulihan Pinjaman pada 31 Disember 2004

	Hak pinjaman diambil alih terlaras[1] (RM bilion)		Kadar pemulihan dijangka (%)	
	NPL yang diambil alih	NPL yang diuruskan	NPL yang diambil alih	NPL yang diuruskan
Penstrukturan pinjaman biasa	1.4	4.1	91	97
Penyelesaian hutang	3.4	8.0	82	75
Skim penyusunan	2.6	7.5	72	76
Skim di bawah Pentadbir Khas	2.3	2.7	46	27
Perampasan dan penjualan	9.8	4.4	28	49
Lain-lain	1.9	3.2	49	47
Tindakan undang-undang	0.2	1.0	9	4
Jumlah	**21.6**	**30.8**	**50**	**65**
Jumlah keseluruhan	**52.4**		**59**	

[1] Merangkumi jumlah hak pinjaman yang diambil alih sebanyak RM47.7 bilion dan faedah tertunggak sebanyak RM4.7 bilion.
Nota: Angka-angka tidak semestinya terjumlah disebabkan oleh penggenapan.

Sumber: Pengurusan Danaharta Nasional Berhad

Sehingga kini, Danaharta telah berjaya menebus 12 'tranche' bon tanpa kupon dengan jumlah nilai muka sebanyak RM10.3 bilion. Dengan baki tunai dan tunai setara sebanyak RM1 bilion pada 31 Disember 2004, Danaharta mempunyai keupayaan yang cukup untuk menebus baki tiga 'tranche' bon dengan jumlah nilai muka sebanyak RM0.8 bilion, yang akan matang pada bulan Mac 2005. Berdasarkan pencapaian tersebut, Danaharta berada pada kedudukan yang baik untuk menamatkan operasi pada tahun 2005 dan dengan itu, menyempurnakan usaha penstrukturan semula sektor kewangan.

Tumpuan Dasar pada tahun 2004

Tumpuan utama dasar perbankan pada tahun 2004 adalah kepada usaha mempertingkatkan prestasi dan daya saing institusi perbankan domestik di samping usaha memastikan institusi tersebut bersedia untuk menghadapi persekitaran operasi yang lebih liberal. Khususnya, usaha ditujukan kepada mempertingkatkan kecekapan operasi dan fleksibiliti institusi perbankan domestik. Inisiatif ini dilaksanakan bersama-sama dengan pengenalan peraturan berhemat bagi memelihara kestabilan kewangan dan mengekalkan keyakinan awam.

Di samping itu, teras dasar utama pada tahun 2004 termasuk usaha meningkatkan akses kepada pembiayaan oleh sektor ekonomi utama, serta usaha berterusan untuk memperkukuh pendidikan dan perlindungan pengguna. Sejajar dengan produk kewangan yang semakin kompleks, tumpuan adalah untuk memastikan pengguna mempunyai akses kepada maklumat yang perlu bagi membuat keputusan yang bijak, di samping memperkenalkan langkah-langkah mengukuhkan mekanisme perlindungan dan pembelaan pengguna.

Meningkatkan Kapasiti Dalam Negeri

Lanjutan daripada inisiatif peningkatan kapasiti yang terdahulu, dasar terus ditumpukan pada peningkatan kecekapan struktur dan operasi institusi perbankan domestik. Ini bagi membolehkan institusi perbankan domestik mengekalkan daya saing dan berupaya memenuhi keperluan pelanggan yang sentiasa berubah, secara berkesan dan cekap. Sehubungan itu, pada tahun 2004, program penandaarasan telah diperkemaskan dengan menambah liputan penunjuk-penunjuk prestasi kewangan dan mutu perkhidmatan yang dipantau, dianalisis dan dikongsi dengan institusi perbankan, khususnya analisis ke atas data, nisbah dan trend yang berkaitan dengan tahap keuntungan, produktiviti dan kualiti aset sesebuah institusi perbankan, berbanding dengan institusi perbankan yang setaraf dengannya.

Bank Negara Malaysia juga telah menyempurnakan satu kajian untuk menilai keperluan dan tahap kepuasan pelanggan terhadap mutu produk dan perkhidmatan yang disediakan oleh institusi perbankan. Di bawah kajian tersebut, satu kaji selidik telah dijalankan ke seluruh negara, melibatkan lebih daripada 3,000 pelanggan individu, perusahaan kecil dan sederhana (PKS) dan pelanggan korporat institusi perbankan. Bagi melengkapi kajian tersebut, satu semakan telah dijalankan untuk menilai sejauh mana institusi perbankan mementingkan keperluan pelanggan dalam proses perniagaan masing-masing, kebolehan pengumpulan maklumat berkaitan prestasi perkhidmatan dan tahap kepuasan pelanggan, serta penggunaan maklumat tersebut dalam usaha meningkatkan mutu perkhidmatan. Hasil kajian yang terperinci telah dikongsi dengan institusi perbankan untuk membolehkan mereka mengukur prestasi mereka berbanding dengan prestasi industri dan merumus langkah-langkah untuk meningkatkan tahap kepuasan dan kesetiaan pelanggan.

Hasil kajian tersebut secara amnya menunjukkan bahawa pelanggan berpuas hati dengan produk dan perkhidmatan yang disediakan. Namun, tahap mobiliti yang tinggi di kalangan pelanggan individu menekankan betapa pentingnya bagi institusi perbankan mengenal pasti dan mengambil langkah perlu untuk memenuhi keperluan pelanggan bagi mengukuhkan perhubungan dengan pelanggan. Antara keperluan utama yang disenaraikan oleh pelanggan individu adalah interaksi yang lebih bermutu dengan pegawai bank, pengendalian aduan yang lebih baik dan saluran penghantaran, pemprosesan permohonan dan kelulusan pinjaman yang lebih cekap. Keperluan lain bagi pelanggan individu termasuklah tahap inovasi dan fleksibiliti produk yang lebih tinggi, maklumat terperinci yang disediakan serta tahap ketelusan yang lebih mengenai terma dan syarat produk dan perkhidmatan kewangan yang disediakan. Hasil kajian juga menunjukkan tahap mobiliti adalah lebih ketara di kalangan pelanggan PKS dan korporat. Pelanggan-pelanggan tersebut menekankan perlunya bagi pengurus perhubungan pelanggan lebih proaktif dalam memperkenalkan pakej produk perkhidmatan yang bersesuaian dengan keperluan perniagaan mereka. Pengurusan aduan, akses kepada talian aduan yang lebih baik, proses permohonan dan kelulusan pinjaman yang cekap dan telus, khususnya yang berkaitan dengan alasan permohonan pinjaman ditolak, merupakan perkara penting yang disenaraikan oleh pelanggan PKS dan korporat.

Secara keseluruhan, keputusan kajian ke atas pelanggan dan semakan proses perniagaan tersebut menekankan pentingnya bagi institusi perbankan mengenal pasti dan mengambil langkah untuk memenuhi keperluan pelanggan dalam usaha untuk mengekalkan kesetiaan pelanggan dan daya saing mereka. Ini dapat dicapai melalui peningkatan dalam pelaburan bagi latihan pekerja dan menggalakkan budaya mengutamakan pelanggan bagi menyokong penjajaran struktur organisasi dan model perniagaan

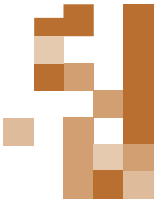

Dasar perbankan pada tahun 2004 ditumpukan pada pewujudan persekitaran yang menggalakkan peningkatan kecekapan dan akses pembiayaan, dan pada masa yang sama, memelihara kestabilian kewangan secara keseluruhan.

untuk memenuhi keperluan dan kehendak pelanggan. Komitmen daripada pihak pengurusan terhadap pembentukan institusi perbankan yang mengutamakan pelanggan adalah penting dalam usaha mempertingkatkan mutu perkhidmatan bagi menjamin prestasi kewangan yang berkekalan.

Dengan tercapainya matlamat meningkatkan saiz kumpulan perbankan domestik ke tahap yang wajar dan meraih manfaat daripada ekonomi bidangan melalui program penggabungan, usaha terus ditumpukan ke arah pewujudan persekitaran yang sesuai bagi menggalakkan kumpulan perbankan domestik memperkemas dan meningkatkan kecekapan operasi, di samping memenuhi kehendak pelanggan yang memerlukan rangkaian produk yang komprehensif dan saluran penghantaran yang bersepadu. Usaha ke arah ini membawa kepada pembentukan rangka kerja bagi bank perdagangan dan syarikat kewangan yang bersepadu atau Bafin. Infrastruktur perundangan bagi rangka kerja Bafin sepertimana yang dimaktubkan ke dalam Akta Bank dan Institusi-institusi Kewangan (Pindaan) 2003, mula berkuat kuasa pada 15 Januari 2004. Pindaan tersebut memberi pilihan kepada kumpulan perbankan domestik untuk menjalankan perniagaan bank perdagangan dan syarikat kewangan di bawah sebuah entiti pembiayaan bersepadu yang memegang kedua-dua lesen perniagaan. Bagi membantu penggabungan Bafin, Menteri Kewangan telah memberi pengecualian duti setem dan cukai untung harta tanah kepada entiti Bafin yang selesai melaksanakan penggabungan sebelum 15 Januari 2006.

Pada tahun 2004, lima daripada sepuluh buah syarikat kewangan, yang merangkumi 55% jumlah aset syarikat kewangan, telah bergabung dengan bank perdagangan dalam kumpulan masing-masing. Entiti-entiti Bafin baru yang diwujudkan ialah Alliance Bank Berhad, EON Bank Berhad, Hong Leong Bank Berhad, Malayan Banking Berhad dan Public Bank Berhad. Entiti-entiti Bafin tersebut kini sedang melalui proses rasionalisasi modal, penyusunan semula pekerja, penempatan semula cawangan dan perasionalan saluran penghantaran untuk mencapai ekonomi ikut bidangan dan ekonomi ikut skop setelah penggabungan. Penjimatan kos dan kecekapan operasi yang lebih tinggi dijangka akan diperoleh pada jangka masa terdekat, setelah pelarasan semula dan rasionalisasi sumber entiti Bafin tersebut disempurnakan.

Modal intelektual manusia memainkan peranan penting dalam mendorong prestasi dan daya saing institusi perbankan. Pusat Kepimpinan Kewangan Antarabangsa (ICLIF) dan Institut Bank-Bank Malaysia (IBBM) menyediakan saluran pembelajaran berterusan dan menyumbang kepada peningkatan kemahiran kakitangan di pelbagai peringkat. Pada tahun 2004, ICLIF telah menganjurkan dua sesi program terulungnya, iaitu Program Pembangunan Kepimpinan Global, satu sesi Forum Pengarah dan seminar perancangan senario untuk pihak pengurusan kanan institusi perbankan. Alumni ICLIF juga telah ditubuhkan sebagai platform untuk menjalin rangkaian perhubungan profesional.

Pewujudan infrastruktur perundangan bagi rangka kerja Bafin membolehkan institusi perbankan memperkemas operasi runcit, meningkatkan kecekapan dan memenuhi permintaan pelanggan bagi pakej produk yang komprehensif dan saluran penghantaran yang bersepadu.

Pada tahun 2004, usaha menyusun semula IBBM bagi meningkatkan keberkesanannya sebagai penyedia dan perunding khidmat latihan industri perbankan dipergiatkan dengan pembentukan pelan pembangunan strategik, yang mengenal pasti bidang-bidang yang boleh dipertingkatkan secara berperingkat untuk mengukuhkan infrastruktur IBBM. Satu inisiatif utama yang diambil ialah pengukuhan portfolio pendidikan dan kelayakan IBBM. Ini merangkumi usaha mempertingkatkan rangka kerja kompetensi industri dan penstrukturan semula Program Pembangunan Profesional Berterusan yang sedia ada. Langkah-langkah ini membolehkan IBBM merangka dan menawarkan latihan pengurusan dan teknikal yang khusus serta bersesuaian dengan keperluan semasa dan masa hadapan industri perbankan. Hubungan strategik yang lebih erat dengan pihak-pihak berkenaan telah dikenal pasti sebagai salah satu kaedah untuk mempertingkatkan kapasiti dan keupayaan IBBM. Sehubungan itu, satu usaha sama antara IBBM dengan sebuah universiti awam tempatan telah dibentuk bagi melahirkan graduan perbankan dan kewangan yang mempunyai pengetahuan dan pendedahan yang relevan bagi industri perbankan.

ICLIF Mengorak Langkah untuk Merealisasikan Wawasannya

Pusat Kepimpinan Kewangan Antarabangsa (ICLIF) telah ditubuhkan oleh Bank Negara Malaysia dengan matlamat untuk melaksanakan pendekatan yang berfokus dan terselaras ke arah melahirkan pemimpin-pemimpin bertaraf dunia dalam bidang kewangan. Ini adalah untuk menampung keperluan di rantau Asia yang terus mengalami perubahan pesat. ICLIF yang dilancarkan dengan rasminya pada 28 Oktober 2003 telah diamanatkan dengan peranan untuk mewujudkan pemimpin-pemimpin yang cemerlang, berpandangan jauh dan mendalam mengenai perkembangan serantau dan antarabangsa. ICLIF akan menunaikan tanggungjawab ini dengan menyediakan peluang-peluang dan pengalaman-pengalaman pembelajaran yang canggih dan berkesan melalui program-program pembangunan kepimpinannya.

Pembangunan Model Kompetensi Kepimpinan ICLIF

Salah satu inisiatif utama yang diusahakan ICLIF adalah untuk merangka Model Kompetensi Kepimpinan (MKK) sebagai asas untuk menyokong usaha-usaha ICLIF dalam memperjelas tentang kemahiran dan pembawaan yang perlu ada pada para pemimpin bagi membolehkan mereka berjaya menerajui dan menghadapi cabaran-cabaran dalam persekitaran serantau dan global yang pesat berubah.

MKK ini telah dirangka melalui proses yang melibatkan temu duga dengan para pemimpin industri yang memberi pandangan yang strategik serta mendalam. Pandangan mereka kemudiannya ditanda aras dengan amalan-amalan terbaik yang diguna pakai oleh syarikat-syarikat terkemuka serantau dan global. MKK pada awalnya telah melalui proses pengesahan oleh panel pakar global dan seterusnya diperkemaskan dalam satu Seminar Pengesahan yang dihadiri oleh 42 orang tokoh sektor awam dan swasta Malaysia.

Program Pembangunan Kepimpinan Yang Dikendalikan pada tahun 2004

Pada tahun 2004, ICLIF mula mengendalikan Program Pembangunan Kepimpinannya yang dibahagikan secara kasarnya kepada tiga kategori seperti yang berikut:

- ***Program Kepimpinan Lanjutan Tersusun*** merupakan program teras ICLIF bagi Pembangunan Kepimpinan yang merangkumi Program Pembangunan Kepimpinan Global (PPKG). Program ini bertujuan membina dan mengasah bakat dalam industri kewangan dan sektor korporat dengan memberi penekanan yang padu terhadap kepimpinan dan pembangunan kepimpinan.

  PPKG telah dirangka berasaskan Model Kepimpinan Berimpak Tinggi yang dicipta bersama oleh Linkage Inc. berasaskan pemikiran dan pakar kepimpinan terkemuka, Profesor Warren Bennis dari *Marshall School of Business – University of Southern California*. Fokus program ini adalah kepada bidang-bidang Kompetensi, Kemahiran dan Tanggungjawab Kepimpinan. Di samping itu, isu-isu kepimpinan yang lebih meluas, seperti globalisasi, isu-isu pemasaran global dan trend makroekonomi turut dirangkumi. Program ini juga memberi peluang kepada para peserta untuk mengukuhkan hubungan, berkongsi pengalaman pembelajaran dan berbincang dengan para pemimpin organisasi-organisasi lain.

  Sehingga kini, ICLIF telah berjaya mengendalikan sesi PPKG musim panas dan luruh pada tahun 2004. Sebanyak 42 orang peserta menghadiri kedua-dua sesi tersebut, iaitu 31 orang dari industri kewangan Malaysia, Asia dan Afrika, serta 11 orang dari sektor korporat. Tenaga fakulti bagi program ini adalah dari institusi-institusi pengajian terkemuka, termasuk *Peter F. Drucker Graduate School of Management – Claremont Graduate University, Marshall School of Business - University of Southern California, Harvard Business School* dan *Stanford Graduate School of Business*.

- ***Program Pembelajaran Khusus*** dirangka untuk pembelajaran isu-isu spesifik dan teknikal yang dihadapi oleh para pemimpin dalam usaha untuk meningkatkan kecemerlangan dalam organisasi mereka. Program-program yang ditawarkan dalam kategori ini ialah:

  (i) Program Perancangan Senario yang bertujuan melengkapkan para pemimpin dengan keupayaan membuat penilaian mengenai perkembangan semasa dalam persekitaran perniagaan mereka, merumuskan implikasi daripada perkembangan tersebut dan bertindak secara strategik untuk terus berada di hadapan. Secara khusus, para peserta akan mengkaji perubahan teknologi semasa dan menerokai impak jangka sederhana dan jangka panjang daripada perubahan tersebut ke atas industri, syarikat dan perniagaan mereka sendiri.

  (ii) Forum Pengarah dikendali dengan kerjasama INSEAD. Program ini dirangka untuk melangkaui liputan biasa keperluan pematuhan dan keperluan undang-undang. Para peserta diberi kefahaman yang mendalam tentang amalan-amalan terbaik untuk mempertingkatkan keberkesanan Lembaga Pengarah, hubungan antara Lembaga Pengarah dengan pihak pengurusan, pemegang saham dengan pihak pengawalselia dan peranan Lembaga Pengarah dalam strategi, prestasi dan nilai-nilai sesebuah organisasi. Turut dibincangkan ialah hak dan tanggungjawab para pemegang saham dengan tumpuan pada pemegang saham minoriti serta faktor-faktor yang memudahkan atau menghalang keberkesanan sesebuah Lembaga Pengarah.

- ***Seminar dan Bengkel*** ICLIF, khususnya Siri Seminar "Hari Sabtu" dirangka untuk menyediakan platform kepada pemimpin korporat, pihak pengawalselia dan ahli-ahli akademik bertemu dan bertukar-tukar pandangan mengenai isu-isu semasa dan baru. Siri ini juga menyediakan peluang kepada para peserta bertukar-tukar pendapat dengan pakar terkemuka dan tokoh-tokoh industri. Pada tahun 2004, satu Seminar Sumber Manusia telah diadakan untuk berbincang tentang peranan pembangunan kepimpinan dalam pembangunan negara dengan tumpuan khusus pada Visi dan Misi ICLIF serta kaitannya dengan Pelan Induk Sektor Kewangan dan Wawasan 2020. Satu Seminar Perbankan mengenai "Insurans Deposit" juga telah dianjurkan dengan kerjasama Bank Negara Malaysia.

Pelancaran Rasmi Persatuan Alumni ICLIF

Pada bulan November 2004 Persatuan Alumni ICLIF telah dilancarkan dengan rasminya. Penubuhan Persatuan Alumni merupakan satu komitmen penting ICLIF dalam menyediakan wadah untuk para ahli mengekalkan rangkaian silaturahim yang aktif serta hubungan kerjasama yang produktif sesama mereka. Langkah ini juga selaras dengan falsafah bahawa pembangunan kepimpinan itu adalah satu perjalanan yang berterusan.

Dengan perubahan pesat yang sedang berlaku dalam sektor kewangan dan korporat dalam negara serta integrasi yang lebih luas di rantau ini dan di peringkat dunia, rangkaian hubungan antara para pemimpin dan tokoh-tokoh industri amat besar nilainya untuk menyumbang ke arah persefahaman yang mendalam dan meningkatkan potensi kerjasama demi kepentingan bersama.

Memastikan Akses kepada Pembiayaan yang Berterusan

Kedudukan kewangan yang kukuh membolehkan sistem perbankan terus menyokong pertumbuhan ekonomi melalui pengembangan aktiviti pemberian pinjaman. Pada tahun 2004, sektor isi rumah dan perniagaan, terutamanya PKS, telah memperoleh akses yang lebih tinggi kepada pembiayaan. Jumlah pinjaman terkumpul meningkat sebanyak 8.5% pada tahun 2004, manakala pinjaman kepada isi rumah dan PKS, masing-masing meningkat sebanyak 14.4% dan 7.7%. Selaras dengan peranan sistem perbankan sebagai sumber dana yang penting, usaha telah ditumpukan bagi memastikan aktiviti pembiayaan terus menyokong aktiviti ekonomi sektor swasta, dan memastikan semua sektor ekonomi mempunyai akses kepada pembiayaan.

Usaha tersebut turut dilengkapi oleh langkah-langkah keselamatan untuk memelihara kestabilan kewangan melalui amalan pemberian pinjaman berhemat dan pengurusan risiko yang berkesan.

Tumpuan yang berterusan terhadap pembiayaan kepada sektor isi rumah telah meningkatkan peratusan pinjaman kepada sektor tersebut, iaitu kepada 51.4% daripada jumlah pinjaman pada akhir tahun 2004 (48.8% pada akhir tahun 2003). Jumlah pinjaman yang tinggi kepada sektor ini sejajar dengan pendapatan isi rumah yang meningkat dan pasaran pekerjaan yang stabil yang meningkatkan kapasiti isi rumah untuk terus mengumpul aset kewangan bersih. Kedudukan kewangan isi rumah kekal kukuh manakala pendedahan sistem perbankan kepada sektor tersebut masih berada pada tahap yang berhemat.

memelihara kepentingan pengguna, tumpuan juga diberikan ke arah pembentukan satu rangka kerja perlindungan pengguna yang komprehensif.

Sejak rangka kerja baru tersebut diperkenalkan, tidak terdapat sebarang perubahan dalam kadar BLR yang disebut oleh institusi perbankan (kecuali sebuah institusi perbankan). Ini mencerminkan tahap BLR institusi perbankan adalah kompetitif ketika rangka kerja tersebut diperkenalkan. Kadar faedah untuk pinjaman baru yang diluluskan sejak bulan April 2004 juga tidak menunjukkan sebarang trend menaik, manakala kadar faedah purata untuk pinjaman baru kepada beberapa segmen pelanggan terus menurun. Selepas pengenalan rangka kerja baru tersebut, sebilangan institusi perbankan mula memperkenalkan produk berasaskan faedah yang baru dan berinovatif,

Rangka Kerja Kadar Faedah Baru membenarkan amalan strategi penentuan harga terbeza yang lebih luas, menggalakkan inovasi dan pemadanan risiko-harga yang cekap, serta meningkatkan akses kepada pembiayaan bagi segmen pelanggan tertentu.

Pengenalan Rangka Kerja Kadar Faedah Baru pada bulan April 2004 merupakan satu inisiatif dasar yang utama untuk meningkatkan akses pembiayaan. Di samping mempertingkatkan keberkesanan penyaluran dasar monetari melalui pengenalan Kadar Dasar Semalaman (OPR) sebagai kadar yang mencerminkan pendirian dasar monetari, rangka kerja baru tersebut juga bertujuan untuk menggalakkan penentuan harga yang lebih cekap bagi produk berasaskan kadar faedah oleh institusi perbankan. Untuk mencapai matlamat tersebut, Bank Negara Malaysia telah memansuhkan dasar penetapan Kadar Pemberian Pinjaman Asas (BLR) maksimum. Sebaliknya, institusi perbankan bebas untuk menentukan BLR berasaskan struktur kos dana dan kos lain serta strategi perniagaan masing-masing. Selain itu, had tebaran maksimum di atas BLR sebanyak 2.5 mata peratusan turut dimansuhkan. Pemansuhan had tersebut memberi kelonggaran kepada institusi perbankan untuk menentukan kadar faedah bagi produk kewangan seterusnya membolehkan institusi perbankan mengamalkan strategi penentuan harga terbeza bagi memadankan harga atau kadar faedah produk kewangan dengan profil risiko pelanggan dan segmen pasaran yang berbeza-beza. Selain itu, fleksibiliti untuk menentukan harga produk juga penting dalam memastikan daya inovasi yang berterusan di kalangan institusi perbankan untuk memenuhi permintaan terhadap produk-produk kewangan yang lebih khusus dan kompleks. Untuk memastikan penetapan harga yang saksama dan contohnya pinjaman persendirian tidak bercagar kepada individu dan PKS.

Usaha untuk meningkatkan akses kepada pembiayaan oleh PKS sejak beberapa tahun kebelakangan ini telah menjana hasil yang positif. Pada tahun 2004, kelulusan pinjaman berjumlah RM31.6 bilion diberi kepada lebih 92,000 akaun PKS, manakala pengeluaran pinjaman kepada PKS meningkat sebanyak 15.3%. Jumlah pinjaman kepada PKS mencakupi lebih kurang 40% daripada jumlah pinjaman terkumpul kepada sektor perniagaan (27% pada tahun 1998). Pada masa yang sama, Unit Khas PKS di Bank Negara Malaysia menerima bilangan pertanyaan dan aduan yang lebih rendah daripada PKS mengenai pembiayaan dan penyusunan semula pinjaman pada tahun 2004.

Pada tahun 2004, usaha ditumpukan untuk mengukuhkan keseluruhan infrastruktur bagi menggalakkan pembangunan PKS di samping meningkatkan akses pembiayaan kepada PKS. Satu pencapaian penting ke arah ini ialah penubuhan Majlis Pembangunan PKS Kebangsaan pada bulan Ogos 2004. Ini merupakan kejayaan bagi Bank Negara Malaysia hasil usaha dan kerjasamanya selama dua tahun dengan agensi-agensi kerajaan lain untuk mendorong pembangunan PKS secara berkesan. Peranan, struktur dan pencapaian Majlis Pembangunan PKS Kebangsaan diterangkan secara terperinci dalam Rencana bertajuk **Laporan Rangka Kerja Pembangunan PKS.**

Jawatankuasa Penyelesaian Hutang Kecil telah diwujudkan oleh Bank Negara Malaysia pada tahun 2003 untuk membantu PKS yang berdaya maju tetapi dibelenggu oleh masalah NPL. Skim Penyelesaian Hutang Kecil telah menerima 228 permohonan yang melibatkan NPL berjumlah RM180.2 juta. Daripada jumlah ini, 116 kes telah berjaya diselesaikan. Pembiayaan tambahan sebanyak RM10.5 juta juga telah diberikan kepada peminjam yang berkelayakan sebagai sebahagian daripada pakej penyelesaian NPL. Ini bertujuan untuk membantu PKS yang berdaya maju untuk menangani masalah aliran tunai jangka pendek dan membolehkan mereka meneruskan perniagaan masing-masing. Sebagai sebahagian daripada usaha untuk meningkatkan akses pembiayaan, peruntukan kepada Tabung Industri Kecil dan Sederhana 2 (TIKS2) dan Tabung Usahawan Baru 2 (TUB2) telah ditambah, masing-masing sebanyak RM2.5 bilion dan RM850 juta pada tahun 2004, bagi memenuhi permintaan pembiayaan yang lebih tinggi di bawah tabung-tabung khas tersebut. Sehubungan itu, jumlah peruntukan untuk TIKS2 dan TUB2 masing-masing meningkat kepada RM4.5 bilion dan RM2 bilion. Pada akhir tahun 2004, sejumlah RM6.1 bilion atau 93.2% daripada kedua-dua tabung tersebut telah diluluskan kepada lebih 9,000 akaun PKS. Sebagai sebahagian daripada usaha untuk menggalakkan pemberian pinjaman kepada PKS, institusi perbankan mengemukakan kepada Bank Negara Malaysia sasaran pinjaman mereka kepada sektor tersebut. Bagi kes di mana Bank Negara Malaysia berpendapat bahawa sasaran yang ditetapkan tidak mencukupi, institusi perbankan digalakkan mengkaji semula sasaran tersebut. Bagi tempoh daripada bulan Julai 2003 sehingga bulan Disember 2004, sistem perbankan secara keseluruhan meluluskan pinjaman kepada PKS berjumlah RM44.8 bilion, iaitu 67.4% lebih tinggi daripada sasaran kolektif yang berjumlah RM26.7 bilion.

Bank Negara Malaysia juga telah menarik balik sekatan ke atas pemberian pembiayaan penyambung untuk pembangunan harta tanah pada bulan September 2004. Sekatan ini, yang merangkumi larangan sepenuhnya ke atas pemberian pembiayaan penyambung untuk pembinaan bangunan pejabat, rumah kedai dan kompleks membeli-belah, telah dikuatkuasakan pada tahun 1999 untuk menangani masalah bekalan harta tanah yang berlebihan dan pendedahan sistem perbankan yang tinggi terhadap sektor harta tanah. Sekatan tersebut dimansuhkan berikutan prospek sektor harta tanah yang kini lebih stabil dan positif. Di bawah Garis Panduan yang baru, Lembaga Pengarah setiap institusi perbankan bertanggungjawab untuk memastikan cadangan projek pembangunan yang dibiayai tidak menambahkan lagi masalah kepada situasi harta tanah tidak terjual. Ini selaras dengan langkah-langkah untuk memberikan tanggungjawab dan kebertanggungjawaban yang lebih besar kepada Lembaga Pengarah dalam merumus keseluruhan strategi perniagaan institusi berkenaan.

Pada tahun 2004, usaha meningkatkan akses pembiayaan oleh industri pertanian dan industri berasaskan pertanian telah dimulakan. Sektor pertanian telah dikenal pasti sebagai jentera pertumbuhan yang ketiga dan satu set dasar menyeluruh telah digariskan di bawah Dasar Pertanian Negara Ketiga (NAP3) untuk membangun dan menggalakkan sektor tersebut. NAP3 menganggarkan sejumlah RM32 bilion pelaburan diperlukan oleh sektor pertanian sepanjang tempoh 2000-2010. Daripada jumlah tersebut, RM21 bilion akan melibatkan pelaburan sektor swasta. Oleh yang demikian, pembiayaan adalah penting bagi merealisasikan hasrat Kerajaan untuk merangsang sektor tersebut. Memandangkan sistem perbankan adalah sumber pembiayaan utama bagi sektor pertanian, pembiayaan tambahan kepada sektor ini akan melibatkan penggunaan dana sistem perbankan yang lebih baik. Dasar Kerajaan yang sedang dirancang meliputi peningkatan daya maju sektor pertanian dan industri berasaskan pertanian, termasuk melalui usaha-usaha mengurangkan risiko seperti skim jaminan dan insurans. Tumpuan juga akan diberikan kepada usaha-usaha meningkatkan akses pembiayaan oleh syarikat baru dan usaha niaga baru dalam sektor pertumbuhan baru seperti bioteknologi dan akuakultur.

Menggalakkan Konsumerisme yang Aktif

Bank Negara Malaysia terus memberi keutamaan untuk memastikan pengguna lebih berupaya untuk membuat keputusan yang bijak serta dapat berurus janji secara saksama dalam pengaturan kewangan mereka. Bagi mencapai matlamat ini, usaha-usaha telah disasarkan ke arah meningkatkan tahap celik kewangan di kalangan pengguna perkhidmatan perbankan serta mengukuhkan infrastruktur pengawalseliaan. Usaha-usaha untuk meningkatkan tahap celik kewangan terus tertumpu ke arah peningkatan keupayaan pengguna untuk membuat keputusan kewangan mereka dengan yakin, dan khususnya memberi kuasa kepada pengguna untuk membuat keputusan yang bijak mengenai simpanan atau pelaburan mereka. Program Pendidikan Pengguna yang dikenali sebagai InfoPerbankan, yang kini sudah memasuki tahun ketiga pelaksanaannya, terus menyediakan maklumat yang relevan bagi memudahkan pengguna membuat keputusan dengan bijaksana. Buku-buku kecil turut diterjemahkan ke

dalam bahasa Mandarin dan Tamil supaya segmen penduduk yang lebih besar dapat mengakses maklumat-maklumat kewangan yang penting. InfoPerbankan turut menggunakan pelbagai rangkaian pengagihan, iaitu menerusi cawangan-cawangan institusi perbankan yang sedia ada, biro aduan dan biro pengguna, laman-laman web rasmi serta melalui penglibatan langsung dalam seminar dan persidangan yang dianjurkan oleh pelbagai organisasi sepanjang tahun 2004 bagi memperluas jangkauan program tersebut. Sehingga kini, laman web InfoPerbankan telah mendapat sambutan yang menggalakkan dengan jumlah pelawat melebihi 17 juta dan 3 juta naskhah buku kecil telah diambil oleh orang ramai (6.4 juta pelawat laman web dan 1.2 juta naskhah buku kecil diambil setakat akhir tahun 2003).

Keberkesanan sesuatu inisiatif celik kewangan hanya akan dapat dilihat dalam jangka masa sederhana dan panjang. Oleh yang demikian, generasi akan datang merupakan sasaran penting bagi pendidikan kewangan peribadi supaya manfaatnya dapat direalisasikan pada masa hadapan. Sehubungan ini, sejak tahun 1996, Bank Negara Malaysia dan Kementerian Pendidikan telah memulakan Program Sekolah Angkat bertujuan menyemai tabiat pengurusan kewangan yang bijak di kalangan pelajar sekolah dengan menyediakan pendidikan yang mudah dan praktikal berhubung pengurusan wang asas. Melalui program ini, lebih kurang 7,000 buah sekolah telah diambil sebagai sekolah angkat oleh institusi perbankan yang memainkan peranan utama dalam mendidik pelajar sekolah mengenai pengetahuan kewangan asas melalui kelab kewangan pelajar dengan menggunakan Buku Wang Saku pelajar sebagai alat bantu mengajar. Pada bulan Oktober 2004, versi dalam talian Buku Wang Saku berkenaan telah dilancarkan untuk memperluas jangkauan agihan buku saku tersebut. Program memupuk tabiat pengurusan kewangan yang bijak turut diperluas mencakupi audiens sasaran yang lebih besar termasuklah golongan wanita, guru-guru dan kumpulan pekerja melalui penggunaan Buku Perancangan dan Penyata Kewangan Keluarga bagi membantu keluarga dalam menguruskan pendapatan isi rumah, simpanan dan pelaburan.

Memandangkan penggunaan khidmat kewangan semakin meluas dan para pengguna tidak mempunyai akses kepada maklumat secara setara atau kefahaman asas dan kuasa rundingan, maka adalah penting supaya pengguna diberikan akses kepada maklumat secara jelas dan telus serta diberikan layanan saksama semasa berurusan dengan institusi kewangan. Bagi tujuan ini, Bank Negara Malaysia telah melaksanakan satu rangka kerja perlindungan pengguna yang terdiri daripada empat bidang utama iaitu, menyediakan maklumat yang secukupnya kepada pengguna; memastikan pengguna mendapat akses kepada produk dan perkhidmatan kewangan asas; pengawalseliaan yang kukuh bagi memastikan amalan yang saksama oleh institusi kewangan; dan menubuhkan mekanisme pembelaan yang berkesan.

Akses kepada maklumat yang tepat, relevan dan bersesuaian merupakan satu syarat yang kritikal dalam membuat keputusan yang bijak. Oleh itu, tumpuan telah diberikan untuk meningkatkan tahap pendedahan dan ketelusan dalam sistem kewangan. Satu kertas kerja konsep mengenai cadangan 'Garis Panduan Ketelusan dan Pendedahan Produk bagi Institusi Perbankan' telah dikeluarkan kepada industri perbankan pada tahun 2004. Garis Panduan yang dicadangkan itu menetapkan piawaian minimum bagi sektor perbankan dengan memberi tumpuan kepada keperluan pendedahan am dan spesifik pada peringkat utama pengaturan kewangan serta keperluan pendedahan yang berkaitan pengiklanan. Berkuat kuasa mulai 1 Februari 2005, institusi perbankan dikehendaki mematuhi keperluan-keperluan berikut:-

- Institusi perbankan perlu menyediakan butiran fi dan caj yang dikenakan ke atas produk dan perkhidmatan runcit untuk individu dan PKS di semua cawangan dan laman web masing-masing; dan
- Sebarang perubahan kepada terma-terma dan syarat-syarat bagi produk dan perkhidmatan, termasuk fi dan caj, perlu dimaklumkan kepada pelanggan yang terlibat sekurang-kurangnya 21 hari sebelum sesuatu perubahan berkuat kuasa bagi membolehkan pelanggan membuat pelarasan yang difikirkan sesuai ke atas pengaturan perbankan mereka.

Bank Negara Malaysia telah melancarkan rangka kerja perlindungan pengguna yang menyeluruh dalam aspek tahap pendedahan, akses kepada perkhidmatan kewangan asas, pengawalseliaan serta mekanisme pembelaan pengguna.

Bagi mengurangkan kos mencari maklumat oleh pengguna, pada tahun 2004, Bank Negara Malaysia telah menyiapkan jadual-jadual perbandingan bagi kadar-kadar utama, iaitu Kadar Pemberian Pinjaman Asas, kadar faedah deposit tetap bagi baki deposit sehingga RM1 juta dan melebihi RM1 juta, kadar faedah deposit tetap jangka panjang dan kadar faedah deposit instrumen boleh niaga. Jadual-jadual tersebut dipaparkan di laman web InfoPerbankan dengan memberikan maklumat terkini kepada pengguna mengenai kadar-kadar yang ditawarkan oleh pelbagai institusi perbankan dan seterusnya membolehkan mereka membuat perbandingan. Pasa masa yang terdekat, jadual-jadual perbandingan bagi produk deposit dan kredit yang biasa ditawarkan akan turut disediakan.

Usaha memastikan warganegara Malaysia mendapat akses kepada perkhidmatan perbankan asas merupakan isu utama untuk memperkukuh infrastruktur perlindungan pengguna. Pada bulan Disember 2004, Bank Negara Malaysia telah mengumumkan rangka kerja perkhidmatan perbankan asas bertujuan untuk memastikan pengguna mendapat akses kepada perkhidmatan perbankan asas pada kos yang minimum. Berkuat kuasa 1 Februari 2005, bank perdagangan dan syarikat kewangan dikehendaki menawarkan satu akaun simpanan asas (BSA) dan satu akaun semasa asas (BCA) tanpa kemudahan overdraf kepada semua warganegara Malaysia termasuk pemastautin tetap. BSA dan BCA memberikan akses kepada perkhidmatan-perkhidmatan seperti deposit cek dan tunai, pertanyaan akaun, pengeluaran wang, pemindahan dana dalam institusi perbankan yang sama, kemudahan pembayaran bil dan GIRO Antara Bank. Pemegang akaun layak mendapat akses kepada sekurang-kurangnya 16 urus niaga sebulan bagi setiap akaun yang terdiri daripada 14 urus niaga percuma dan 2 (iaitu urus niaga GIRO Antara Bank) urus niaga yang akan dikenakan fi minimum tidak melebihi RM0.50 setiap urus niaga. Butiran lanjut mengenai BSA dan BCA terdapat dalam jadual di bawah. Bagi institusi perbankan yang tidak mempunyai kemudahan ATM dan/ataupun kemudahan-kemudahan GIRO, pengguna akan dapat melakukan urus niaga di kaunter perbankan tertakluk kepada had keseluruhan.

Di samping itu, Bank Negara Malaysia turut memperkenalkan rangka kerja berhubung pengenaan fi dan caj ke atas produk dan perkhidmatan perbankan runcit. Di bawah rangka kerja ini, institusi perbankan perlu terlebih dahulu mendapatkan kebenaran Bank Negara Malaysia sebelum menaikkan fi dan caj sedia ada atau mengenakan fi dan caj baru ke atas individu dan/atau PKS. Bagi fi dan caj sedia ada, institusi perbankan perlu mengemukakan rasional dan justifikasi berhubung pengenaan fi dan caj tersebut. Dalam hal ini, Bank Negara Malaysia akan memastikan fi yang dikenakan adalah bersesuaian, munasabah serta mencerminkan kos dan penjimatan kos.

Ringkasan Ciri-ciri BSA dan BCA

No.		Parameter	
1	Kelayakan	• Warganegara Malaysia atau pemastautin tetap. Bagi BCA, syarat supaya pemohon mestilah berumur sekurang-kurangnya 18 tahun dan dikehendaki mengemukakan seorang pencadang dikekalkan. • Layak untuk 1 BSA dan 1 BCA bagi setiap individu untuk setiap institusi perbankan.	
2	Ciri-ciri	Akaun Simpanan Asas (BSA) • Had deposit permulaan yang ditetapkan untuk membuka BSA tidak melebihi RM20. • Faedah akan dibayar tanpa mengira baki akaun. • Tiada caj perkhidmatan atau penyelenggaraan. • Had baki minimum yang ditetapkan tidak boleh melebihi RM20. • Penyata mini percuma.	Akaun Semasa Asas (BCA) • Had deposit permulaan untuk membuka BCA tidak melebihi RM500. • Tiada caj yang dikenakan bagi pengeluaran buku cek kecuali duti setem. • Caj perkhidmatan sebanyak RM10 bagi setiap setengah tahun dikenakan ke atas akaun yang mempunyai baki kurang daripada RM1,000 seperti yang diperuntukkan di bawah peraturan ABM yang sedia ada. • Penyata bulanan percuma.

No.		Parameter
3	Bilangan Urus Niaga Bulanan Minimum	Pemegang akaun layak melakukan sekurang-kurangnya 16 urus niaga sebulan bagi setiap akaun, terdiri daripada perkara-perkara yang berikut: a) Enam kunjungan percuma ke kaunter bagi pertanyaan akaun, pengeluaran wang, pemindahan dana dalam institusi perbankan yang sama serta pembayaran bil. Kunjungan ke kaunter adalah ditakrifkan sebagai satu kunjungan tanpa mengambil kira bilangan urus niaga yang dilakukan; b) Lapan urus niaga pengeluaran wang percuma melalui ATM. Tiada had bagi transaksi ATM yang tidak melibatkan pengeluaran wang (contohnya, pertanyaan baki atau pemindahan dana dalam institusi perbankan yang sama); dan c) Dua urus niaga GIRO Antara bank yang boleh dikenakan fi maksimum sebanyak RM0.50 bagi setiap urus niaga. Nota: Bagi institusi perbankan yang tidak mempunyai kemudahan ATM dan/ atau GIRO, pemegang akaun boleh melakukan urus niaga ini di kaunter.
4	Kemudahan Perbankan Internet	Pemegang akaun BSA dan BCA bagi sesebuah institusi perbankan yang mempunyai perkhidmatan perbankan internet layak melakukan pertanyaan akaun dalam talian tanpa had, pemindahan dana dalam institusi perbankan yang sama dan pembayaran bil, tanpa dikenakan sebarang caj.
5	Lain-lain Fi dan Caj	a) Penggantian kad ATM/kad bank (tidak melebihi RM12). b) Penutupan BSA dan BCA dalam masa tiga bulan selepas akaun dibuka (tidak melebihi RM20).

Akses kepada mekanisme yang bersesuaian untuk pengguna mendapat pembelaan adalah penting bagi mengekalkan keyakinan para pengguna. Ini adalah kritikal bagi membolehkan pengguna menyelesaikan pertikaian melalui satu proses yang saksama. Di Malaysia, Biro Pengantaraan Perbankan dan Biro Pengantaraan Insurans telah lama wujud sebagai saluran kepada pengguna untuk menyelesaikan pertikaian tanpa perlu melalui sistem perundangan yang memakan masa dan mahal. Mekanisme ini telah dipertingkatkan lagi bagi penubuhan Biro Pengantaraan Kewangan yang memperluaskan skop penimbangtaraan, meningkatkan akses pengguna serta menaikkan tahap kecekapan. Biro Pengantaraan Kewangan yang dilancarkan pada 20 Januari 2005 merupakan satu pusat sehenti bagi penyelesaian pertikaian yang melibatkan skop aduan runcit pengguna yang lebih luas terhadap institusi perbankan yang dikawal selia oleh Bank Negara Malaysia. Skop Biro Pengantaraan Kewangan telah diperluas merangkumi bank-bank Islam, pengendali takaful, institusi kewangan pembangunan, pengendali sistem pembayaran tertentu serta pengeluar kad kredit dan kad caj bukan bank. Ini meningkatkan lagi akses kepada Biro sebagai saluran pembelaan untuk spektrum yang lebih luas. Bagi memastikan akses ke seluruh negara, Biro Pengantaraan Kewangan merancang untuk menubuhkan lima buah cawangan secara berperingkat dalam masa yang terdekat.

Biro Pengantaraan Kewangan ditadbir oleh Lembaga Pengarah dan dipengerusikan oleh seorang pengerusi bebas. Lima daripada sembilan orang pengarah merupakan ahli bebas yang mewakili kepentingan orang ramai, manakala selebihnya mewakili industri perbankan dan insurans. Biro Pengantaraan Kewangan dikendalikan oleh pengantara bebas yang berpengalaman dalam bidang kehakiman. Rangka kerja dan struktur tadbir urus ini bertujuan untuk memastikan pengguna mendapat akses kepada proses penyelesaian yang adil dan saksama.

Mengekalkan Kestabilan Kewangan

Pemeliharaan kestabilan sistem kewangan merupakan matlamat dasar utama Bank Negara Malaysia. Daya tahan institusi perbankan serta kestabilan sistem perbankan secara keseluruhan adalah penting bagi memelihara kepentingan pendeposit dan memastikan proses perantaraan kewangan yang berterusan, yang merupakan sesuatu yang penting dalam memastikan kestabilan makroekonomi. Bank Negara Malaysia mengamalkan kaedah menyeluruh dalam memelihara kestabilan kewangan yang merangkumi pengawasan pada peringkat institusi dan sistem keseluruhan; peraturan-peraturan untuk memastikan amalan perbankan berhemat; dan aktiviti-aktiviti penyeliaan. Ini dilengkapi oleh disiplin pasaran sebagai sekatan dan imbangan terhadap pihak pengurusan institusi perbankan. Di samping itu, usaha-usaha juga

ditumpukan untuk mewujudkan jaringan keselamatan kewangan bagi memantapkan lagi keyakinan orang ramai terhadap sistem kewangan.

Pada tahun 2004, usaha-usaha turut tertumpu ke arah mempertingkatkan lagi keberkesanan rangka pengawasan sistem perbankan. Matlamat usaha-usaha tersebut adalah untuk membangunkan rangka kerja pengawasan yang komprehensif dan berkesan, yang mampu mengesan ancaman-ancaman serta kelemahan yang boleh menggugat kestabilan kewangan dan juga mampu menilai daya tahan sistem perbankan terhadap sebarang kejutan. Kerja-kerja awal tertumpu pada merangka kaedah-kaedah baru untuk mempertingkatkan lagi keberkesanan rangka kerja pengawasan serta analisis daya tahan sistem perbankan yang sedia ada. Ini termasuk kaedah-kaedah pengawasan masa hadapan di peringkat institusi dan sistem keseluruhan bagi mengesan, mengukur, menilai serta meramal ancaman-ancaman yang mungkin timbul. Seterusnya, tumpuan juga diberikan pada usaha mempertingkatkan metodologi ujian tekanan yang sedia ada bagi memastikan rangka kerja tersebut berkesan dan relevan.

Dalam bidang pengawalseliaan berhemat, usaha-usaha pada tahun 2004 ditumpukan pada beberapa kegiatan termasuk pengukuhan rangka kerja modal yang sedia ada dan peningkatan tadbir urus korporat. Usaha-usaha ini dilengkapi dengan kemajuan dalam keperluan pendedahan dan pembangunan sistem insurans deposit. Tahun 2004 menyaksikan usaha-usaha di peringkat global semakin rancak dengan pengawal selia serta institusi perbankan masing-masing membuat persediaan bagi melaksanakan rangka kerja modal pengawalseliaan baru, Basel II. Rangka kerja yang telah dimuktamadkan oleh Bank for International Settlements (BIS) pada bulan Jun 2004, akan diguna pakai oleh negara-negara Kumpulan Sepuluh (G-10) mulai akhir tahun 2006, kecuali pendekatan-pendekatan yang maju akan dilaksanakan mulai akhir tahun 2007. Rangka kerja yang muktamad ini memperkenalkan beberapa perubahan besar berbanding dengan Kertas Perbincangan ketiga yang diterbitkan pada bulan April 2003 berhubung cara pengendalian kerugian dijangka dan kerugian tidak dijangka, pengolahan pendedahan pensekuritian, pengurangan risiko kredit dan pengolahan pendedahan runcit pusingan layak.

Di Malaysia, penilaian awal yang dijalankan oleh Bank Negara Malaysia terhadap kesediaan institusi perbankan untuk melaksanakan Basel II telah dijadikan asas bagi pelaksanaan rangka kerja baru tersebut. Empat prinsip utama diguna pakai oleh Bank Negara Malaysia bagi menentukan strategi pelaksanaan Basel II, iaitu:

- Memastikan piawaian pengurusan risiko bagi semua institusi perbankan diperkukuh secara berterusan;
- Mengamalkan rangka masa yang lebih fleksibel bagi membolehkan pelaksanaan langkah-langkah pembinaan kapasiti. Ini berdasarkan kesedaran bahawa institusi-institusi tempatan berada pada tahap kemajuan yang berbeza-beza, lantas institusi-institusi yang ingin menggunakan pendekatan yang lebih maju perlu diberikan lebih masa;
- Pelaksanaan tidak seharusnya berdasarkan mandat pengawalseliaan. Penggunaan pendekatan yang maju perlu disokong dengan justifikasi perniagaan yang mantap;
- Memastikan proses penyeliaan yang lebih berkesan dalam pelaksanaan pendekatan-pendekatan yang lebih maju. Ini hanya dicapai melalui penggunaan kaedah penyeliaan yang telah diperkukuh bagi menilai model dalaman dan sistem pengurusan risiko yang maju.

Pelaksanaan Basel II di Malaysia adalah selaras dengan keseluruhan agenda dasar yang menggalakkan peningkatan piawaian pengurusan risiko di kalangan institusi-institusi perbankan Malaysia ketika sektor perbankan maju dalam suasana persaingan dan liberalisasi yang lebih mencabar. Walaupun potensi penjimatan modal merupakan satu daripada tarikan utama Basel II, faedah sebenar yang bakal dikecapi adalah dalam bentuk integrasi amalan pengurusan risiko sesebuah institusi perbankan. Di bawah rangka kerja baru ini, keputusan penting seperti penetapan harga produk, pengurusan portfolio dan pembangunan perniagaan baru perlu dibuat berdasarkan pertimbangan ke atas pulangan terlaras risiko dan modal. Penyelarasan amalan pengurusan risiko dengan operasi perbankan harian juga akan lama-kelamaan membantu memupuk budaya pengurusan risiko yang lebih mantap dalam industri perbankan. Dalam jangka masa panjang, objektif rangka kerja ini adalah untuk menggalakkan penyelarasan antara modal pengawalseliaan dengan modal ekonomi yang diguna pakai oleh institusi-institusi perbankan.

Walaupun kedua-dua pilihan risiko kredit, iaitu Kaedah Standard (Standardised Approach) dan kaedah Berdasarkan Penarafan Dalaman (Internal Ratings

Based (IRB) Approach), akan dibenarkan di Malaysia, institusi perbankan perlu menentukan kaedah yang paling sesuai berdasarkan analisis kos dan faedah serta kemampuan bagi memenuhi kesemua keperluan penyeliaan yang minimum, yang ditetapkan oleh Bank for International Settlements dan Bank Negara Malaysia. Institusi perbankan yang memilih mengguna pakai Kaedah Standard bagi risiko kredit diperlukan untuk mematuhi rangka kerja baru ini mulai bulan Januari 2008. Pada masa yang sama, institusi perbankan ini juga dikehendaki mematuhi Kaedah Indikator Asas (Basic Indicator Approach) bagi risiko operasi. Sekiranya mendapat kelulusan daripada Bank Negara Malaysia, institusi perbankan berkenaan boleh mengguna pakai pendekatan Kaedah Standard bagi risiko operasi. Di bawah kaedah ini, keperluan modal ditentukan berdasarkan faktor risiko khusus yang dikaitkan kepada lapan jaluran perniagaan yang telah ditetapkan terlebih dahulu. Walaupun kebanyakan institusi perbankan mungkin menimbang untuk mengguna pakai Kaedah Standard bagi risiko kredit sebagai strategi interim yang lebih sesuai sebelum mengguna pakai kaedah yang lebih maju, penekanan adalah ke arah pembangunan sistem penarafan dalaman yang mantap dan berfungsi dengan baik, yang memastikan perkembangan yang bersifat semula jadi ke arah kaedah lebih maju pada masa hadapan.

Tarikh pematuhan bagi institusi perbankan yang bercadang mengguna pakai kaedah IRB adalah pada bulan Januari tahun 2010. Institusi perbankan ini akan diberi kelonggaran untuk beralih terus daripada persetujuan modal yang sedia ada kepada kaedah yang lebih maju dengan syarat institusi perbankan tersebut dapat membuktikan kepada Bank Negara Malaysia kemampuan untuk memenuhi dan mematuhi kesemua keperluan dan kehendak pengawalseliaan bagi pelaksanaan kaedah yang lebih maju. Institusi perbankan yang mematuhi kaedah IRB bagi risiko kredit mulai bulan Januari 2010, juga perlu memperuntukkan modal untuk risiko operasi berdasarkan satu daripada tiga kaedah, iaitu Kaedah Indikator Asas, Kaedah Standard ataupun Kaedah Pengukuran Maju (Advanced Measurement Approach), tertakluk pada kelulusan daripada Bank Negara Malaysia terlebih dahulu. Semua institusi perbankan perlu menjalankan pengiraan kecukupan modal secara selari menggunakan kaedah baru selama setahun sebelum beralih ke Basel II.

Rangka masa yang fleksibel bagi pelaksanaan kaedah maju untuk risiko kredit dan operasi mengambil kira keperluan untuk meminimumkan sebarang gangguan ke atas usaha pembinaan kapasiti yang sedang dijalankan oleh institusi-institusi perbankan. Pendekatan progresif ini mengambil kira cabaran yang lebih hebat bagi memenuhi keperluan minimum yang ketat bagi kaedah maju. Salah satu cabaran dalam pelaksanaan kaedah IRB Maju (Advanced IRB Approach) ialah keperluan untuk institusi-institusi perbankan menyediakan anggaran kerugian yang mantap selaras dengan pengalaman pasaran dalam negeri. Rangka masa lebih panjang ini memberi masa yang mencukupi bagi institusi perbankan memperkukuh infrastruktur pengurusan data, mengumpulkan maklumat yang perlu untuk menganggarkan parameter risiko dan meningkatkan kemahiran analisis. Dari segi pengumpulan data, jangka masa yang lebih fleksibel ini membolehkan institusi perbankan mengumpul data kerugian dalaman pinjaman tidak berbayar bagi portfolio runcit dan PKS yang layak, yang diperlukan malahan di bawah kaedah IRB Asas (Foundation IRB Approach).

Faedah sebenar yang bakal dikecapi daripada Basel II adalah dalam bentuk integrasi amalan pengurusan risiko dalam sesebuah institusi perbankan dengan keputusan penting perlu dibuat berdasarkan pertimbangan pulangan terlaras risiko dan modal.

Dengan implikasi Basel II yang meluas terhadap perniagaan yang dijalankan oleh institusi-institusi perbankan, strategi yang lebih terselaras dan pendekatan yang disusun rapi bagi pelaksanaan Basel II adalah amat penting dalam menentukan kelancaran pelaksanaan oleh sesebuah institusi perbankan. Oleh itu, faktor kejayaan yang penting bagi institusi perbankan adalah dengan mewujudkan struktur tadbir urus yang sesuai dan pasukan petugas pelaksanaan untuk memimpin inisiatif Basel II bagi memastikan usaha-usaha tidak dijalankan secara berasingan. Kesemua pihak berkepentingan dan unit-unit perniagaan yang berkenaan dalam institusi perbankan perlu mengetahui implikasi rangka kerja modal baru ini dan sama-sama terlibat dalam proses pelaksanaan. Peranan Lembaga Pengarah dan pengurusan kanan yang jelas dan penglibatan proaktif mereka dalam proses keseluruhan adalah sangat kritikal.

Pemantauan oleh Lembaga Pengarah dengan berkesan, dan komitmen serta sokongan yang berterusan daripada pengurusan kanan adalah penting bagi memastikan inisiatif yang berkaitan dengan Basel II selaras dengan agenda pengurusan risiko jangka panjang institusi perbankan berkenaan.

Bagi memastikan institusi perbankan mengambil sikap yang proaktif dalam menangani pelbagai cabaran yang muncul daripada Basel II, Bank Negara Malaysia telah mengeluarkan senarai keperluan asas untuk industri perbankan pada bulan September 2004. Ini memaparkan beberapa kehendak pengawalseliaan yang penting ke atas institusi perbankan dan keperluan bagi bank-bank menyediakan rangka kerja tadbir urus yang formal, menjalankan analisis jurang dan terlibat dalam perbincangan dengan Bank Negara Malaysia berkaitan inisiatif Basel II masing-masing.

Selaras dengan objektif utama Bank Negara Malaysia untuk terus mengukuhkan kestabilan kewangan sistem perbankan menerusi galakan amalan pengurusan risiko yang mantap, Rangka Kerja Kecukupan Modal Risiko Pasaran telah dilaksanakan supaya keperluan modal pengawalseliaan yang sedia ada lebih peka terhadap risiko dengan menyediakan peruntukan bagi potensi kerugian akibat risiko pasaran. Rangka kerja ini mematuhi piawai pengawalseliaan antarabangsa, dan menerima pakai saranan BIS mengenai *"Amendment to the Capital Accord to Incorporate Market Risk, January 1996"*. Pelaksanaan rangka kerja ini adalah tepat pada masa memandangkan institusi perbankan telah melepasi krisis kewangan Asia, dan penglibatan kian meningkat dalam aktiviti perbendaharaan dan pasaran modal, terutamanya dalam produk kewangan yang inovatif dan kompleks, yang sensitif kepada perubahan kadar faedah pasaran. Dengan pelaksanaan rangka kerja ini, semua institusi perbankan dan syarikat diskaun dikehendaki mengambil kira keperluan modal risiko pasaran dalam rangka kerja kecukupan modal berwajaran risiko dan tertakluk pada keseluruhan keperluan nisbah modal berwajaran risiko minimum sebanyak 8%.

Berikutan usaha-usaha untuk memperkukuh tadbir urus korporat institusi perbankan berserta permintaan yang meningkat daripada para pelabur untuk mempertingkatkan tahap pendedahan serta ketelusan laporan kewangan, Garis Panduan Laporan Kewangan untuk Institusi Berlesen (GP8) dikemas kini pada bulan Oktober 2004. Selain menetapkan keperluan pendedahan minimum, institusi berlesen juga digalakkan untuk mendedahkan maklumat tambahan dalam penyata kewangan bagi memastikan kesemua aktiviti penting dilaporkan serta difahami oleh pengguna-pengguna penyata kewangan. Antara perubahan utama dalam Garis Panduan yang telah dipinda ini ialah penggunaan amalan perakaunan berdasarkan nilai saksama, keperluan untuk menyediakan laporan kewangan interim secara suku tahunan dan peluasan liputan Garis Panduan tersebut kepada syarikat diskaun, pembrokeran wang dan syarikat kewangan induk. Perubahan yang dibuat ini akan meningkatkan ketelusan, kebolehbandingan, relevan dan ketepatan masa maklumat mengenai operasi dan kedudukan kewangan institusi berlesen. Kesemua ini merupakan elemen kritikal dalam memastikan keberkesanan disiplin pasaran. Dengan penyelarasan keperluan pendedahan kepada piawai antarabangsa, GP8 yang telah dipinda ini juga dapat mempertingkatkan kebolehbandingan penyata kewangan. Ini membolehkan pihak berkepentingan menanda aras prestasi dan kedudukan kewangan institusi berlesen berbanding institusi antarabangsa yang setaraf, dan seterusnya meningkatkan lagi disiplin pasaran ke atas institusi kewangan domestik.

Sebagai sebahagian daripada usaha terancang yang digariskan di bawah PISK untuk memperkukuhkan lagi rangka perlindungan pendeposit yang sedia ada, usaha mewujudkan sistem insurans deposit di Malaysia diteruskan pada tahun 2004. Matlamat utama sistem tersebut adalah untuk menyediakan tahap perlindungan nyata yang wajar kepada pendeposit bagi melindungi deposit mereka di bank perdagangan, bank-bank Islam dan syarikat kewangan. Kertas konsep yang dikeluarkan kepada industri pada bulan November 2004 mencadangkan penubuhan sebuah badan berkanun yang bertanggungjawab untuk mentadbir sistem insurans deposit, serta melaksanakan resolusi terhadap institusi perbankan yang dikenal pasti tidak berdaya maju oleh Bank Negara Malaysia. Pada masa yang sama, badan berkanun tersebut juga akan diberi mandat untuk meningkatkan insentif bagi pengurusan risiko yang kukuh dalam sistem perbankan bagi menjamin kestabilan sistem kewangan.

Sistem insurans deposit tersebut akan memberi perlindungan insurans berasingan kepada sistem perbankan Islam dan konvensional. Untuk mengelakkan risiko berkaitan pilihan sakal (adverse selection) yang boleh menggugat daya maju sistem insurans deposit tersebut, keahlian adalah diwajibkan bagi kesemua bank perdagangan dan syarikat kewangan yang dilesenkan di bawah Akta Bank dan

Institusi-institusi Kewangan 1989 (ABIK), serta bank-bank Islam yang dilesenkan di bawah Akta Bank Islam 1983 (ABI). Rasional bagi perlindungan insurans deposit berasingan bagi sistem perbankan Islam bertujuan memastikan tahap perlindungan yang setara dengan sistem perbankan konvensional, dan pada masa yang sama memastikan bahawa pentadbiran sistem insurans deposit tersebut mematuhi prinsip-prinsip Syariah. Perlindungan insurans deposit bagi kedua-dua sistem akan merangkumi semua pendeposit, sama ada korporat mahupun individu, sehingga mencapai had perlindungan yang ditetapkan. Salah satu prinsip asas dalam menentukan had perlindungan sistem insurans deposit adalah tahap perlindungan tersebut mesti mencukupi bagi meningkatkan keyakinan majoriti pendeposit, khususnya mereka yang tidak berupaya untuk menilai dan mengawal kedudukan kewangan institusi perbankan dengan berkesan. Perkaitan antara had perlindungan dan risiko bahaya moral turut juga diambil kira memandangkan keperluan untuk mengekalkan insentif yang mencukupi untuk pendeposit besar bagi melaksanakan disiplin pasaran yang berkesan ke atas institusi ahli.

Sistem insurans deposit akan dibiayai oleh premium tahunan yang diterima daripada institusi ahli, yang mana kadar premium seragam dikenakan bagi dua tahun pertama pelaksanaan sistem tersebut. Seterusnya, rangka kerja premium kebezaan risiko akan dilaksanakan, selaras dengan mandat penanggung deposit untuk mengukuhkan insentif bagi pengurusan risiko yang mantap dalam institusi-institusi ahli. Rangka kerja ini dibentuk bagi menggalakkan institusi ahli untuk memperkukuh sistem pengurusan risiko dan amalan perniagaan masing-masing bagi melayakkan mereka menikmati kadar premium yang lebih rendah selepas dua tahun pertama pelaksanaan sistem insurans deposit tersebut. Rangka kerja insurans deposit kini berada pada peringkat akhir, dan dijangka beroperasi pada tahun 2005.

Dalam usaha untuk mempertingkatkan tahap pengurusan Keselamatan Maklumat (KM) di kalangan institusi perbankan, Bank Negara Malaysia telah mengeluarkan Garis Panduan Pengurusan Persekitaran Informasi Teknologi (GPIS 1) pada bulan Mei 2004. Garis panduan tersebut menggariskan tanggungjawab dan keperluan minimum untuk perancangan dan pengurusan persekitaran KM dalam institusi perbankan, serta pelaksanaan langkah-langkah pencegahan untuk mengurangkan risiko berkaitan persekitaran tersebut. Garis Panduan tersebut juga termasuk keperluan dan amalan terbaik dalam bidang pemantauan lembaga pengarah dan pengurusan, sistem keselamatan, sistem pembangunan, operasi, rangkaian komunikasi serta rancangan luar jangka dan penyambungan semula perniagaan. Pelaksanaan keperluan minimum dan amalan terbaik tersebut oleh institusi perbankan akan mengurangkan risiko berkaitan gangguan perkhidmatan, akses kepada maklumat pelanggan tanpa kebenaran, penipuan dan kehilangan keyakinan pelanggan.

Pada bulan Julai 2004, Bank Negara Malaysia telah menjalankan satu kaji selidik mengenai keupayaan pemulihan bencana bagi setiap bank perdagangan dan bank Islam bagi menilai tahap kesediaan institusi tersebut untuk terus menyediakan perkhidmatan perbankan apabila dilanda bencana. Hasil kajian tersebut menunjukkan semua institusi perbankan sudah bersedia dengan rancangan penyambungan perniagaan dan rancangan luar jangka untuk meneruskan fungsi perniagaan yang kritikal, walaupun masih terdapat ruang untuk penambahbaikan dalam sesetengah institusi tersebut. Seterusnya, institusi perbankan juga turut mendapat manfaat daripada penilaian tersebut menerusi penanda aras yang disediakan bagi membolehkan perbandingan prestasi dengan institusi-institusi perbankan lain. Sehubungan ini, institusi perbankan dijangka dapat meningkatkan lagi kesediaan pemulihan bencana dan seterusnya memastikan perkhidmatan perbankan yang kritikal dapat terus dijalankan tanpa gangguan yang ketara kepada orang ramai ketika dilanda bencana.

Pencegahan kes-kes penipuan juga kritikal dalam usaha mengekalkan kestabilan serta keyakinan orang ramai terhadap sistem perbankan dan sistem pembayaran. Pada tahun 2004, beberapa langkah telah diambil untuk mempertingkatkan lagi mekanisme pencegahan penipuan. Pada bulan Julai 2004, Bank Negara Malaysia telah mengeluarkan Garis Panduan Piawai Keselamatan Minimum bagi Cek, yang memperuntukkan, antara lain, spesifikasi piawai minimum bagi ciri-ciri keselamatan cek, kemudahan pengesanan pemalsuan cek dan pengurusan keselamatan dalam pencetakan cek. Berikutan kejayaan pemindahan kad ATM kepada kad berasaskan cip dalam mencegah pemalsuan kad ATM, inisiatif yang sama kini sedang diambil oleh industri kad kredit, dengan menukar kad berjalur magnetik kepada cip berasaskan piawai Europay-Mastercard-Visa (EMV) pada tahun tersebut. Pemindahan sepenuhnya kepada persekitaran EMV, yang merangkumi penukaran kesemua terminal kad kredit kepada terminal EMV, dijangka siap pada akhir tahun 2005.

Menuju ke hadapan

Persaingan dalam sektor kewangan dijangka terus meningkat selaras dengan evolusi persekitaran kewangan domestik, khususnya di bawah fasa kedua PISK, dengan fleksibiliti operasi yang lebih luas diberikan kepada institusi perbankan asing sedia ada. Dalam persekitaran yang lebih liberal ini, institusi perbankan domestik perlu terus meningkatkan kecekapan operasi serta inovasi produk dan perkhidmatan demi mengekalkan daya saing masing-masing. Dari segi fokus perniagaan, institusi perbankan dijangka memberi lebih tumpuan terhadap usaha-usaha meningkatkan keupayaan dalam bidang-bidang khidmat nasihat kewangan peribadi, pengurusan kekayaan, perbankan pengguna serta pembiayaan PKS, sejajar dengan transformasi ekonomi serta peningkatan kemewahan pengguna. Kumpulan-kumpulan perbankan domestik juga dijangka memperluaskan rangkaian serantau bagi mempelbagaikan sumber pendapatan serta mempertingkatkan prestasi masing-masing. Dasar perbankan dalam persekitaran ini akan terus tertumpu pada peningkatan kecekapan, keberkesanan dan daya tahan sektor perbankan, dengan keseimbangan yang wajar antara pembentukan sistem perbankan yang cekap dengan sistem berorientasikan pasaran, dan dengan objektif bagi memastikan kestabilan kewangan serta perlindungan pengguna.

Langkah-langkah Perbankan pada Tahun 2004

Pada tahun 2004, pelbagai inisiatif telah dilaksanakan untuk meningkatkan keteguhan dan kekukuhan serta menggalakkan persaingan dan kecekapan dalam industri perbankan. Di samping itu, langkah-langkah sistem kewangan turut dilaksanakan untuk memastikan akses pembiayaan yang berterusan serta meningkatkan perlindungan dan keyakinan pengguna dalam sektor perbankan.

Langkah-langkah Meningkatkan Keteguhan dan Kekukuhan

Perangkuman Risiko Pasaran ke dalam Rangka Kerja Nisbah Modal Berwajaran Risiko (RWCR)

Rangka kerja kecukupan modal risiko pasaran telah dikeluarkan untuk dilaksanakan pada bulan September 2004. Semua bank perdagangan, bank saudagar, syarikat kewangan dan syarikat diskaun, yang juga dikenali sebagai institusi berlesen, dikehendaki merangkumkan kedudukan risiko pasaran masing-masing ke dalam nisbah modal berwajaran risiko (RWCR) dan mematuhi keperluan minimum RWCR menjelang suku kedua tahun 2005. Sungguhpun terdapat perangkuman risiko pasaran, keperluan minimum RWCR kekal pada 8%.

Di bawah rangka kerja ini, hanya risiko kadar faedah dan risiko ekuiti dalam buku perdagangan dimasukkan, manakala bagi risiko kadar pertukaran asing, kedua-dua kedudukan buku perdagangan dan perbankan dirangkumkan. Namun demikian, institusi berlesen dikehendaki mengambil langkah-langkah secukupnya untuk mengurus risiko kadar faedah dan risiko ekuiti masing-masing dalam buku perbankan. Selaras dengan usaha Bank Negara Malaysia untuk meningkatkan tadbir urus korporat institusi berlesen, Lembaga Pengarah dipertanggungjawabkan dengan tugas meluluskan dasar dan strategi berhubung pengurusan risiko pasaran serta memastikan terdapat langkah-langkah yang cukup untuk memantau dan mengawal risiko-risiko berkenaan.

Olahan Modal ke atas Pemegangan Instrumen Institusi Berlesen yang Lain

Rangka kerja modal yang dikeluarkan pada tahun 1989 menghendaki pemegangan instrumen modal institusi berlesen yang lain ditolak daripada modal asas. Selaras dengan pembangunan pasaran modal dalam negeri dan amalan pengawalseliaan antarabangsa, Bank Negara Malaysia telah meminda olahan modal bagi memudahkan aktiviti dagangan dan penggerakan pasaran (market making) bagi instrumen modal yang diterbitkan oleh institusi berlesen. Pindaan olahan modal yang dikeluarkan pada bulan Julai 2004 menetapkan pemegangan instrumen modal

institusi berlesen akan dikecualikan daripada penolakan modal jika ia tidak melebihi 10% daripada modal asas institusi berlesen berkenaan. Walau bagaimanapun, olahan modal bagi pemegangan instrumen modal yang dikeluarkan oleh syarikat berkaitan atau syarikat daripada kumpulan perbankan yang sama, kekal tidak berubah.

Olahan Pengawalseliaan untuk Sekuriti yang Disokong Gadai Janji Kediaman

Olahan pengawalseliaan yang dikeluarkan pada 17 September 2004 memperuntukkan 20% wajaran risiko di bawah rangka kerja RWCR bagi bahagian pertama terbitan sekuriti yang disokong gadai janji kediaman yang diterbitkan oleh Cagamas MBS Berhad, iaitu sebuah anak syarikat milik penuh Cagamas Berhad. Di samping itu, pemegangan sekuriti subordinat yang disokong gadai janji kediaman mesti ditolak daripada modal asas. Pemegangan sekuriti disokong gadai janji kediaman yang diterbitkan oleh Cagamas MBS Berhad, serta kemudahan kredit lain yang diberikan kepada Cagamas MBS Berhad tertakluk kepada had kredit seorang pelanggan institusi berlesen berkenaan.

Olahan Pengawalseliaan Bon dalam Denominasi Ringgit yang Diterbitkan oleh Institusi Pelbagai Hala

Pada bulan Oktober 2004, olahan pengawalseliaan bagi bon dalam denominasi ringgit yang diterbitkan oleh Bank Pembangunan Pelbagai Hala dan Institusi Kewangan Pelbagai Hala memperuntukkan 0% wajaran risiko di bawah rangka kerja RWCR. Bon tersebut diklasifikasikan sebagai aset mudah tunai di bawah Rangka Kerja Mudah Tunai yang baru.

Pelaksanaan Basel II

Pada bulan April 2004, Bank Negara Malaysia mengumumkan pelaksanaan pendekatan dan rangka masa bagi Basel II. Basel II akan dilaksanakan melalui dua fasa. Khususnya, institusi perbankan dikehendaki sekurang-kurangnya melaksanakan Kaedah Standard (Standardised Approach) bagi risiko kredit dan Kaedah Indikator Asas (Basic Indicator) bagi risiko operasi di bawah Basel II pada tahun 2008. Walau bagaimanapun, institusi perbankan yang memenuhi keperluan yang ditetapkan oleh Bank Negara Malaysia akan dibenarkan untuk menerima pakai Kaedah Penarafan Dalaman (Internal Ratings Based Approach) pada bulan Januari 2010 tanpa perlu mematuhi Kaedah Standard bagi risiko kredit pada tahun 2008. Keputusan sama ada untuk beralih terus kepada Kaedah Penarafan Dalaman pada tahun 2010 tertakluk kepada Lembaga Pengarah, yang membuat keputusan berdasarkan analisis jurang dan analisis impak institusi perbankan termasuk pertimbangan ke atas faktor-faktor kos dan faedah. Pada bulan September 2004, keperluan minimum bagi struktur tadbir urus, analisis jurang dan pelan pelaksanaan berhubung Basel II telah dikeluarkan kepada institusi perbankan.

Garis Panduan Piawai Keselamatan Minimum bagi Cek

Sebagai salah satu daripada usaha berterusan Bank Negara Malaysia untuk menangani peningkatan kes penipuan cek dan mengekalkan keyakinan pengguna dalam penggunaan cek, pelbagai langkah telah diambil untuk menghalang pemalsuan dan penipuan pemindaan cek serta memudahkan pengesanan aktiviti seumpama itu. Pada bulan Julai 2004, Bank Negara Malaysia mengeluarkan Garis Panduan Piawai Keselamatan Minimum bagi Cek, yang menggariskan keperluan minimum berhubung peranan institusi perbankan dalam pembayaran dan pungutan cek yang dikeluarkan atau dibayar oleh pelanggan. Selain itu, garis panduan tersebut turut menggariskan piawai minimum bagi ciri-ciri keselamatan cek, kemudahan pengesanan pemalsuan cek dan pengurusan keselamatan dalam pencetakan cek. Institusi perbankan juga dikehendaki mendidik para pengguna berhubung risiko penggunaan cek dan langkah pencegahan yang perlu diambil.

Garis Panduan dalam Pengurusan Persekitaran Teknologi Maklumat (GPIS 1)
Bagi mengukuhkan serta meningkatkan tahap pengurusan teknologi maklumat (IT) institusi perbankan, Bank Negara Malaysia telah mengeluarkan GPIS 1 pada bulan Mei 2004. Garis Panduan tersebut meletakkan tanggungjawab melaksanakan tadbir urus IT serta amalan pengurusan risiko yang baik kepada Lembaga Pengarah dan pengurusan kanan. Garis Panduan tersebut turut menggariskan keperluan minimum berhubung sistem keselamatan, sistem pembangunan dan operasi dalam persekitaran IT, bagi memastikan terdapat kawalan yang bersesuaian untuk melindungi sistem, data dan maklumat institusi berkenaan. Bagi memastikan operasi IT yang kritikal dapat disambung semula dengan segera sekiranya berlaku sebarang bencana, institusi perbankan dikehendaki mewujudkan rancangan luar jangkaan dan penyambungan semula perniagaan yang sewajarnya. Pelaksanaan keperluan tersebut dan amalan-amalan terbaik akan membolehkan institusi mengurangkan risiko berkaitan gangguan perkhidmatan, akses kepada maklumat pelanggan tanpa kebenaran, penipuan dan kehilangan keyakinan pelanggan.

Keupayaan Pemulihan Daripada Bencana oleh Institusi Perbankan
Pada bulan Julai 2004, Bank Negara Malaysia telah menjalankan satu kaji selidik ke atas 25 buah institusi untuk menilai tahap kesediaan institusi perbankan dalam pemulihan daripada bencana dan untuk mengumpul maklumat berhubung strategi pemulihan. Hasil kajian tersebut dikongsi bersama dengan industri untuk terus mempertingkatkan pengaturan bagi memulih sistem IT selepas bencana. Bank Negara Malaysia akan terus mengkaji semula rancangan luar jangkaan perniagaan industri perbankan semasa menjalankan audit IT di premis dan memantau ujian pelan pemulihan selepas bencana melalui laporan yang dikemukakan oleh institusi perbankan.

Langkah-langkah Meningkatkan Daya Saing dan Kecekapan Industri Perbankan
Rangka Kerja Kadar Faedah Baru
Bagi mempertingkatkan kecekapan proses penghantaran dasar monetari dan keberkesanan operasi pasaran kewangan, Bank Negara Malaysia memperkenalkan rangka kerja kadar faedah baru pada bulan April 2004. Rangka kerja tersebut juga bertujuan memudahkan penentuan harga produk kewangan yang lebih cekap. Berkuat kuasa pada 26 April 2004, kadar bumbung Kadar Pemberian Pinjaman Asas (BLR) dan had tebaran maksimum sebanyak 2.5 mata peratusan di atas BLR atau kos dana dimansuhkan. Institusi perbankan diberi kelonggaran untuk menentukan BLR masing-masing berdasarkan struktur kos dan strategi pemberian pinjaman mereka. Kelonggaran ini dijangka memudahkan perkembangan inovasi dan pengubahsuaian produk dalam industri perbankan bagi memenuhi pelbagai keperluan dalam ekonomi yang sedang berkembang.

Pindaan Olahan Pengawalseliaan untuk Sekuriti Hutang Cagamas Baru
Sebagai satu langkah untuk terus mempertingkatkan kecekapan pasaran bon dalam negeri, Bank Negara Malaysia telah meminda olahan pengawalseliaan untuk terbitan sekuriti hutang Cagamas baru yang diterbitkan selepas 4 September 2004. Risiko berwajaran untuk pemegangan sekuriti hutang Cagamas baru telah dinaikkan daripada 10% kepada 20% di bawah rangka kerja RWCR. Di samping itu, pemegangan sekuriti hutang Cagamas baru serta kemudahan kredit lain yang diberikan kepada Cagamas Berhad tertakluk kepada had kredit seorang pelanggan institusi berlesen berkenaan.

Had Kredit Seorang Pelanggan – Syarikat Diskaun
Berkuat kuasa pada 1 Oktober 2004, keperluan Had Kredit Seorang Pelanggan (SCCL) turut dilaksanakan ke atas syarikat diskaun bagi memastikan pendedahan dalam pegangan sekuriti hutang swasta (PDS) kepada penerbit sekuriti tunggal tidak berlebihan. SCCL yang dikenakan ke atas penerbit tunggal ditetapkan pada paras 35% daripada dana modal yang dibenarkan bagi syarikat diskaun untuk semua pelaburan baru dalam PDS.

Penolakan Sekuriti Hutang Ringgit daripada Liabiliti Layak

Pada bulan Oktober 2004, bank perdagangan dan bank saudagar dibenarkan menolak pemegangan sekuriti hutang dalam denominasi ringgit daripada liabiliti layak dalam buku perdagangan bagi pengiraan Keperluan Rizab Berkanun (SRR). Sekuriti hutang tersebut adalah seperti yang berikut:

- Sekuriti RENTAS khusus yang dikeluarkan melalui rangkaian Peniaga Utama;
- Kesemua sekuriti hutang korporat termasuk sekuriti Cagamas; dan
- Sekuriti dalam denominasi ringgit yang dikeluarkan oleh Bank Pembangunan Pelbagai Hala dan Institusi Kewangan Pelbagai Hala.

Dengan penolakan ini, bank perdagangan dan bank saudagar akan dapat mengurangkan kos pemegangan sekuriti tersebut. Ini bertujuan untuk menggalakkan urus niaga sekunder sekuriti berkenaan dalam pasaran bon dan mewujudkan persaingan yang saksama antara bank perdagangan dan bank saudagar dengan peserta-peserta lain dalam pasaran bon.

Instrumen Modal Kumpulan 1 yang Inovatif

Berkuat kuasa pada bulan Disember 2004, institusi berlesen dibenarkan mengeluarkan instrumen modal Kumpulan 1 yang inovatif untuk diambil kira sebagai modal Kumpulan 1 di bawah rangka kerja RWCR. Walau bagaimanapun, pengeluaran instrumen tersebut perlu terlebih dahulu mendapat kebenaran daripada Bank Negara Malaysia dan memenuhi keperluan minimum yang digariskan di bawah Garis Panduan.

Langkah-langkah Meningkatkan Perlindungan Pengguna

Inovasi kewangan serta pembangunan teknologi yang inovatif telah meningkatkan kepelbagaian dan kecanggihan produk dan perkhidmatan yang ditawarkan oleh pelbagai penyedia perkhidmatan. Ini seterusnya membolehkan pengguna mempunyai lebih banyak pilihan dalam menguruskan kewangan peribadi masing-masing. Bagi memastikan pengguna berupaya untuk membuat keputusan kewangan yang memenuhi keperluan mereka dan diberikan urus niaga yang saksama oleh institusi kewangan, Bank Negara Malaysia telah mewujudkan satu rangka kerja berhubung pendidikan dan perlindungan pengguna yang terancang bagi jangka masa panjang.

Rangka Kerja Perkhidmatan Perbankan Asas

Bagi memastikan pengguna mendapat akses kepada perkhidmatan perbankan asas pada kos minimum, Bank Negara Malaysia telah melaksanakan rangka kerja perkhidmatan perbankan asas berkuat kuasa pada bulan Februari 2005. Di bawah rangka kerja tersebut, kesemua institusi perbankan dikehendaki menawarkan sekurang-kurangnya satu akaun simpanan asas (BSA) dan satu akaun semasa asas (BCA) kepada semua warganegara Malaysia, termasuk pemastautin tetap. Rangka kerja ini melayakkan pemegang akaun akses kepada sekurang-kurangnya 14 urus niaga sebulan secara percuma, termasuk lapan pengeluaran tunai melalui ATM. Di samping itu, pemegang BSA dan BCA juga boleh melakukan sekurang-kurangnya dua urus niaga GIRO Antara Bank sebulan dengan dikenakan fi tidak melebihi RM0.50 bagi setiap urus niaga. Bagi pemegang akaun yang melanggan perkhidmatan perbankan Internet, mereka juga layak menikmati perkhidmatan pertanyaan akaun dalam talian tanpa had, pemindahan dana di bawah institusi perbankan yang sama dan pembayaran bil secara percuma. Faedah ke atas simpanan dalam akaun simpanan asas akan dibayar tanpa mengira baki akaun.

Pengenaan Fi dan Caj ke atas Produk dan Perkhidmatan Perbankan

Sebagai satu usaha memastikan individu dan perusahaan kecil dan sederhana (PKS) mendapat akses kepada produk dan perkhidmatan kewangan selain daripada BSA dan BCA pada kos yang bersesuaian, Bank Negara Malaysia telah mengeluarkan satu Garis Panduan pada bulan Disember 2004 yang bertujuan untuk mengawal selia pengenaan fi dan caj oleh institusi perbankan. Institusi perbankan perlu terlebih dahulu mendapatkan kebenaran Bank Negara Malaysia sebelum menaikkan fi dan caj yang sedia ada atau mengenakan fi dan caj baru ke atas produk dan

perkhidmatan yang ditawarkan kepada individu dan PKS. Dalam hal ini, institusi perbankan perlu mengemukakan justifikasi berhubung pengenaan atau kenaikan fi dan caj termasuk syarat-syarat bagi pengenaan fi tersebut.

Bagi meningkatkan tahap ketelusan pasaran, Garis Panduan tersebut juga menghendaki institusi perbankan memastikan butiran fi dan caj ke atas produk dan perkhidmatan yang ditawarkan kepada individu dan PKS disediakan di kesemua cawangan dan laman web masing-masing. Institusi perbankan juga dikehendaki memberi notis kepada pelanggan sekurang-kurangnya 21 hari sebelum meminda sebarang terma dan syarat bagi produk dan perkhidmatan termasuk fi dan caj.

Biro Pengantaraan Kewangan

Keperluan kepada satu saluran yang murah dan berkesan adalah penting kepada pengguna untuk mendapat pembelaan apabila terdapat pertikaian yang melibatkan produk dan perkhidmatan yang ditawarkan oleh institusi kewangan. Dalam hal ini, Bank Negara Malaysia telah menerajui usaha untuk meningkatkan mekanisme penyelesaian pertikaian bagi membolehkan pengguna menyelesaikan konflik melalui proses yang adil dan saksama.

Pada 20 Januari 2005, Biro Pengantaraan Kewangan (BPK), telah dilancarkan hasil gabungan antara Biro Pengantaraan Perbankan dan Biro Pengantaraan Insurans. Sehubungan dengan ini, BPK bertindak sebagai agensi bersepadu untuk menyelesaikan pertikaian yang melibatkan institusi kewangan di bawah penyeliaan Bank Negara Malaysia. Skop BPK diperluas bagi meliputi pertikaian terhadap bank-bank Islam, pengendali takaful, institusi kewangan pembangunan di samping pengendali sistem pembayaran tertentu serta pengeluar-pengeluar kad kredit dan kad caj bukan bank. Ini bagi memastikan pengguna penyedia perkhidmatan kewangan tersebut mempunyai akses kepada mekanisme penyelesaian pertikaian. Skop BPK juga diperluas untuk merangkumi liputan produk, jenis aduan serta had award. BPK menyediakan satu saluran yang cepat dan cekap kepada pengguna untuk mengemukakan aduan sebagai alternatif kepada penyelesaian melalui mahkamah. Di samping itu, pengguna turut mendapat manfaat dengan kewujudan sebuah biro serta proses dan prosedur yang konsisten.

Insurans Deposit

Dalam meneruskan usaha untuk mengukuhkan rangka kerja perlindungan pengguna dan mempertingkatkan jaringan keselamatan kewangan sistem perbankan, Bank Negara Malaysia telah mengeluarkan kertas kerja konsep berhubung Sistem Insurans Deposit di Malaysia kepada industri perbankan pada bulan November 2004. Objektif utama sistem insurans deposit tersebut adalah untuk menyediakan tahap perlindungan yang wajar kepada pendeposit bagi deposit mereka di institusi perbankan. Kertas kerja konsep tersebut memperincikan aspek-aspek yang dipertimbangkan dalam sistem insurans deposit tersebut.

Jadual Perbandingan

Bagi membantu pengguna membuat perbandingan serta mengurangkan kos mencari maklumat, Bank Negara Malaysia telah memaparkan maklumat perbandingan mengenai kadar-kadar utama, iaitu, kadar berian pinjaman asas, kadar simpanan tetap dan kadar deposit instrumen boleh niaga dalam laman web BankingInfo. Pada masa hadapan, jadual-jadual perbandingan produk deposit dan kredit yang lazimnya ditawarkan kepada pengguna akan disediakan.

Kertas Kerja Konsep mengenai Ketelusan dan Pendedahan Produk

Sebagai salah satu usaha berterusan Bank Negara Malaysia untuk menggalakkan pasaran yang lebih telus, kertas kerja konsep berhubung ketelusan dan pendedahan produk oleh institusi perbankan telah dikeluarkan pada bulan Mac 2004. Maklumat berhubung risiko dan kos produk sering kali tidak didedahkan dalam bahan promosi. Di samping itu, terma dan syarat utama juga tidak dinyatakan dengan jelas. Bagi memastikan pengguna memahami jenis dan tahap risiko yang terlibat, kertas kerja konsep

tersebut memerlukan semua maklumat dinyatakan dan disampaikan secara jelas, tepat dan berkesan. Maklumat khusus merangkumi faktor risiko, hasil, penentuan harga, fi dan caj, dan terma-terma dan maklumat yang tepat pada masa hendaklah didedahkan kepada pengguna dengan menggunakan definisi dan terminologi standard. Keperluan pendedahan turut dikenakan ke atas pengiklanan bagi memastikan bahan pemasaran dan promosi tidak mengelirukan para pengguna.

Pengendalian Aduan

Pengendalian aduan dengan berkesan adalah penting bagi memastikan aduan pengguna ditangani dan diselesaikan dengan segera. Aduan yang direkod dengan baik dan dianalisis bagi mengenal pasti punca masalah turut membolehkan institusi perbankan menangani kepincangan dalam operasi mereka. Mulai bulan Jun 2004, institusi perbankan dikehendaki mengemukakan laporan setengah tahun berhubung jumlah dan jenis aduan yang diterima. Bank Negara Malaysia akan terus memainkan peranan dalam pengendalian aduan pengguna terhadap institusi perbankan bagi memastikan semua aduan tersebut dilayan dengan segera dan cekap agar pengguna menerima layanan adil daripada institusi perbankan.

Pindaan Garis Panduan Laporan Kewangan untuk Institusi Berlesen (BNM/GP8)

Lanjutan daripada penerbitan dua kertas kerja konsep kepada industri perbankan, pindaan garis panduan laporan kewangan untuk institusi berlesen telah dikeluarkan untuk dilaksanakan pada bulan Oktober 2004. Objektif utama pindaan Garis Panduan tersebut adalah untuk memastikan pematuhan standard perakaunan antarabangsa dan pendedahan yang konsisten bagi semua butiran penting dan terkecuali di kalangan institusi kewangan. Ini bagi memudahkan penilaian serta perbandingan kedudukan kewangan dan pencapaian institusi berkenaan. Pindaan Garis Panduan tersebut menggariskan keperluan pendedahan minimum dan institusi berlesen digalakkan supaya mendedahkan maklumat tambahan di dalam penyata kewangan masing-masing. Pindaan utama yang dibuat terhadap Garis Panduan tersebut adalah seperti berikut:

- Institusi berlesen dikehendaki menyediakan laporan kewangan interim bagi setiap suku tahun;
- Laporan kewangan interim bagi setiap suku tahun dan separuh tahun tidak perlu disiarkan di dalam akhbar. Sebaliknya, institusi berlesen dikehendaki menyediakan laporan kewangan interim di laman web masing-masing;
- Institusi berlesen dikehendaki membahagikan portfolio sekuriti kepada kategori 'dipegang untuk perdagangan', 'dipegang sehingga matang' dan 'sedia untuk dijual';
- Institusi berlesen diberi dua pilihan untuk mengambil kira urus niaga derivatif mereka; dan
- Faedah terakru dan diakui sebagai pendapatan sebelum tarikh pinjaman diklasifikasikan sebagai tidak berbayar hendaklah dikecualikan daripada pendapatan. Seterusnya, faedah yang diperoleh daripada pinjaman tidak berbayar hendaklah diakui sebagai pendapatan berasaskan tunai.

Set pertama penyata kewangan yang disediakan di bawah pindaan BNM/GP8 tersebut adalah bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2005.

Langkah Peningkatan Akses kepada Pembiayaan

Penarikan Balik Sekatan ke atas Peruntukan untuk Pembiayaan Titian bagi Pembangunan Harta Tanah

Sekatan ke atas peruntukan kemudahan pembiayaan titian bagi pembangunan harta tanah yang diperkenalkan pada tahun 1999 bagi menangani masalah harta tanah tidak terjual telah ditarik balik pada bulan September 2004. Bagi memastikan penarikan tersebut tidak menyebabkan lebihan penawaran dalam pasaran harta tanah, institusi perbankan dikehendaki mempertimbangkan impak sesebuah projek yang hendak dibiayai ke atas pasaran harta tanah dalam kawasan sekeliling selain membuat penilaian standard ke atas daya maju projek berkenaan. Institusi perbankan juga dikehendaki menyediakan maklumat yang secukupnya kepada Lembaga Pengarah masing-masing untuk menilai sesebuah projek, memandangkan persetujuan Lembaga Pengarah diperlukan bagi meluluskan sebarang kemudahan pembiayaan titian tersebut.

Pelan Induk Sektor Kewangan

Pelaksanaan Pelan Induk Sektor Kewangan (PISK) berjalan lancar dan mengikut jadual yang ditetapkan. Sebanyak 14 saranan lagi selesai dilaksanakan sepanjang tahun 2004, menjadikan jumlah keseluruhan saranan yang selesai dilaksanakan kepada 45, yang merangkumi hampir separuh daripada saranan berperingkat kemajuan. Sebanyak 28 saranan lagi dilaksanakan secara berterusan, dengan inisiatif berterusan diambil bagi mencapai hasil yang dikehendaki. Maklumat yang terperinci mengenai saranan yang selesai dilaksanakan adalah seperti yang disenaraikan di jadual yang disertakan.

Saranan yang Selesai Dilaksanakan

Sektor Perbankan

S3.4	Melonggarkan sekatan gaji dan mobiliti pekerja dalam industri perbankan bagi membolehkan industri menarik bakat terbaik dan memberikan mereka ganjaran yang setimpal
S3.5	Menarik balik sekatan ke atas penggajian ekspatriat untuk menarik bakat antarabangsa terbaik bagi memenuhi keperluan kepakaran dalam bidang-bidang perbankan yang spesifik
S3.6	Menubuhkan jawatankuasa-jawatankuasa lembaga, iaitu Jawatankuasa Pencalonan, Jawatankuasa Ganjaran dan Jawatankuasa Pengurusan Risiko bagi mempertingkatkan lagi tahap tadbir urus korporat
S3.7	Membenarkan rasionalisasi kumpulan melalui jualan silang produk dan pelarasan proses dalaman serta membenarkan penggabungan bank perdagangan dan syarikat kewangan bagi mempertingkatkan lagi tahap kecekapan dan daya saing
S3.9	Menyelaraskan pengawalseliaan ke atas syarikat diskaun dan bank saudagar untuk meningkatkan dan membenarkan persaingan saksama antara peserta pasaran
S3.12	Menggalakkan penggunaan perkhidmatan pihak ketiga untuk fungsi bukan teras bagi meningkatkan tumpuan strategik dan kecekapan
S3.14	Menggalakkan penawaran saluran penghantaran baru untuk menambah akses kepada rangkaian produk dan perkhidmatan perbankan bagi meningkatkan daya saing
S3.15.1 dan S3.15.2	Memudahkan proses notifikasi produk sebagai insentif bagi pembangunan produk baru dan inovatif serta menyediakan garis panduan yang jelas mengenai kriteria notifikasi produk dan keperluan kelulusan bagi produk tertentu
S3.16a	Memperkenalkan Rangka Kerja Kadar Faedah Baru bagi memberi lebih fleksibiliti kepada institusi perbankan, seterusnya menggalakkan penentuan harga produk yang lebih berkesan
S3.18	Menggalakkan penglibatan institusi perbankan dalam bidang-bidang yang kini ditampung oleh institusi pinggiran bagi menggalakkan persaingan yang saksama dan memelihara perlindungan pengguna dan kepentingan pelabur
S3.21	Melaksanakan penyeliaan berasaskan risiko dengan fokus penyeliaan terhadap bidang yang berisiko tinggi dan tumpuan yang lebih terhadap institusi-institusi yang lemah
S3.22a	Mengambil kira risiko pasaran dalam rangka kerja kecukupan modal bagi mempertingkatkan kepekaan kepada lebih risiko dalam keperluan modal pengawalseliaan yang sedia ada
S3.23	Membentuk rangka kerja tindakan penguatkuasaan secara formal dan tidak formal bagi memastikan institusi perbankan mengambil tindakan pemulihan ke atas kelemahan-kelemahan yang dibangkitkan
S3.27	Meningkatkan keberkesanan dan daya saing dalam sistem pembayaran bagi menyokong keperluan ekonomi di samping mengekalkan ciri-ciri keselamatan dan integriti
S3.28	Membenarkan kuasa pasaran membentuk pembangunan sistem pembayaran bagi meningkatkan persaingan dan inovasi sistem pembayaran

S3.33	Membenarkan institusi perbankan merasionalisasikan rangkaian cawangan bagi memperbaiki penempatan cawangan dalam negara
S3.37	Memperluas peranan Biro Pengantaraan Perbankan dengan penubuhkan Biro Pengantaraan Kewangan bagi memperkukuh rangka kerja perlindungan pengguna dan memperkembangkan saluran untuk pengguna mendapatkan pembelaan
	Sektor Insurans
S4.1	Menghapuskan sekatan ke atas penggunaan perkhidmatan pihak ketiga bagi membolehkan penanggung insurans meningkatkan lagi kompetensi teras mereka dan mengatur strategi perniagaan yang berkesan
S4.2	Membenarkan penanggung insurans yang layak untuk menggunakan internet sebagai saluran penghantaran bagi meningkatkan daya saing dan kecekapan industri insurans
S4.3	Menggalakkan pertumbuhan bankasurans sebagai saluran penghantaran alternatif berkos efektif melalui pelaksanaan rangka kerja pengawalseliaan yang lebih fleksibel dalam struktur ganjaran berkaitan urusan bankasurans
S4.6	Melonggarkan sekatan ke atas penggajian ekspatriat bagi mempercepatkan pembangunan kemahiran dan kepakaran dalam industri
S4.16	Menaikkan modal berbayar berkanun minimum bagi penanggung insurans untuk meningkatkan daya tahan kedudukan kewangan dan keupayaan untuk bersaing secara berkesan dalam pasaran yang lebih dinyahkawal selia dan liberal
S4.17	Mengukuhkan peraturan 'layak dan sesuai' bagi ahli lembaga pengarah dan pengurusan kanan penanggung insurans, termasuk standard kelayakan minimum dan keperluan latihan bagi pengarah untuk menggalakkan tadbir urus korporat yang kukuh
S4.18	Menubuhkan jawatankuasa lembaga dengan tanggungjawab spesifik dan mempertingkatkan standard pendedahan tentang pampasan kepada pengarah dan pihak pengurusan kanan bagi memperkukuh struktur dan proses tadbir urus serta menggalakkan ketelusan
S4.19	Meningkatkan syarat pengambilan ejen untuk memastikan tahap profesionalisme dan kecekapan yang tinggi di kalangan pengantara insurans
S4.20	Memperkenalkan peperiksaan wajib tambahan sebagai sebahagian daripada program pembelajaran yang berterusan bagi ejen mempertingkatkan pengetahuan dan kemahiran mereka
S4.21	Mengukuhkan lagi penyeliaan berasaskan prestasi bagi mengekalkan kestabilan dalam keadaan pasaran yang lebih dinyahkawal selia dan kompetitif
S4.22	Membentuk rangka kerja tindakan penguatkuasaan bagi memastikan proses campur tangan penyeliaan yang menepati waktu dan konsisten untuk menangani risiko keinstitusian
S4.25	Menubuhkan Biro Pengantaraan Kewangan untuk memperkukuh rangka kerja perlindungan pengguna dan memperkembangkan saluran untuk pengguna mendapatkan pembelaan
S4.26	Memperkenalkan peraturan 'nasihat terbaik' bagi meningkatkan perlindungan pengguna dan profesionalisme dalam penjualan produk insurans hayat oleh pengantara insurans
S4.27	Mengukuhkan peraturan mengenai amalan perniagaan yang tidak adil bagi memastikan amalan perniagaan dan perilaku yang adil terhadap pengguna
S4.29	Membenarkan institusi kewangan dan bukan kewangan memperoleh kepentingan dalam penanggung insurans langsung bagi mewujudkan sinergi perniagaan
	Perbankan Islam dan Takaful
S5.3	Mewujudkan pengurusan yang mantap melalui penubuhan jawatankuasa lembaga, program penanda aras dan penggajian kakitangan yang berpengalaman dan berkelayakan
S5.5	Menambah bilangan bank-bank Islam bagi merangsang persaingan yang lebih sengit dan mempercepat integrasi di peringkat antarabangsa melalui pemberian lesen perbankan Islam kepada institusi perbankan domestik dan asing yang layak
S5.6	Menambah bilangan pengendali takaful bagi mempercepat perkembangan industri takaful
S5.10	Mewujudkan infrastruktur perundangan yang komprehensif bagi pengguna mendapatkan penyelesaian perundangan bagi urus niaga kewangan Islam

	Institusi Kewangan Pembangunan
S6.4	Memperkenalkan rangka kerja yang sistematik untuk memperoleh sumber dana bagi memastikan pembiayaan yang wajar dan mencukupi untuk operasi institusi kewangan pembangunan (IKP)
S6.7	Mewujudkan rangka kerja perundangan untuk mengawal dan menyelia IKP bagi memastikan dasar dan objektif IKP konsisten dengan objektif dasar negara
S6.8	Mewujudkan badan berkuasa pengawalseliaan tunggal untuk memperkukuh penyeliaan IKP
	Kaedah Pembiayaan Alternatif
S7.2	Menubuhkan dana modal usaha niaga berjumlah RM500 juta bagi meningkatkan pembiayaan modal usaha niaga yang sedia ada dan merangsang usaha niaga baru
S7.3	Pengenalan insentif cukai selanjutnya untuk industri modal usaha niaga, bagi menggalakkan pertumbuhan syarikat modal usaha niaga
S7.4	Pelonggaran syarat penyenaraian MESDAQ bagi memudahkan laluan keluar kepada syarikat modal usaha niaga daripada pelaburan mereka
S7.5	Menubuhkan dua Dana Modal Usaha Niaga Islam dengan saiz dana permulaan aggregat berjumlah RM22.1 juta
	Pusat Kewangan Luar Pesisir Antarabangsa Labuan
S8.3	Menerima pakai pendekatan yang berasaskan perundingan dan berorientasikan pasaran untuk mewujudkan persekitaran percukaian dan perniagaan yang kondusif bagi meningkatkan daya saing dan daya tarikan Labuan
S8.6	Memperkukuh perbankan dan kewangan Islam serta takaful bagi membangunkan Labuan dengan fokus strategik kepada produk dan perkhidmatan yang berlandaskan prinsip Syariah
S8.7	Mempertingkatkan Bursa Kewangan Antarabangsa Labuan (LFX) sebagai bursa kewangan sehenti untuk pemastautin dan syarikat antarabangsa

Pada fasa permulaan pelaksanaan PISK, usaha ditumpukan ke arah mempertingkatkan kapasiti dan keupayaan institusi kewangan domestik. Usaha-usaha ini diteruskan sepanjang tahun 2004 dengan inisiatif lanjutan dalam pembangunan keinstitusian serta langkah-langkah bagi memperkukuh rangka kerja pengawalseliaan, di samping mempertingkatkan rangka kerja pendidikan dan perlindungan pengguna.

Pencapaian

Langkah-langkah yang dilaksanakan sejak pelancaran PISK empat tahun yang lalu telah membuahkan hasil yang positif dan berjaya memperkukuh setiap blok pembangunan sektor kewangan. Ini telah menyumbang ke arah meningkatkan kapasiti dan keupayaan institusi kewangan domestik, menggalakkan peningkatan infrastruktur sistem pembayaran yang lebih cekap dan stabil, menyediakan infrastruktur yang teguh bagi memastikan kestabilan sektor kewangan keseluruhannya serta mewujudkan rangka kerja perlindungan pengguna yang komprehensif.

Dalam sektor perbankan, institusi perbankan domestik telah mengekalkan bahagian pasaran, meskipun dalam persekitaran perniagaan yang lebih kompetitif. Pada akhir tahun 2004, institusi perbankan domestik menguasai 78% daripada bahagian pinjaman kasar dan 77% daripada jumlah deposit (pada akhir tahun 2003: 78.3% daripada pinjaman kasar dan 77.9% daripada jumlah deposit). Institusi perbankan domestik juga mengekalkan kedudukan sebagai pembiaya utama bagi perusahaan perniagaan dengan bahagian pasaran sebanyak 78.7% (akhir tahun 2003: 79%) dan memperkukuh lagi kedudukan sebagai pembiaya utama kepada perusahaan kecil dan sederhana (PKS) dengan bahagian pasaran sebanyak 84.8% (akhir tahun 2003: 82.7%), terutamanya kepada sektor perkilangan, dengan bahagian pasaran meningkat daripada 76.3% pada tahun 2003 kepada 82% pada tahun 2004.

Prestasi kewangan institusi perbankan domestik terus kukuh. Pulangan ke atas purata aset dan ekuiti (tidak termasuk dividen yang diterima daripada subsidiari perbankan) masing-masing berada pada 1.04% dan 11.9% (akhir tahun 2003: 1.02% dan 11.3%). Inisiatif yang diambil untuk meningkatkan tahap kecekapan operasi terus menunjukkan hasil yang positif. Nisbah kos kepada pendapatan menurun sedikit daripada 52.6% pada tahun 2003 kepada 51.9% pada tahun 2004. Tahap produktiviti yang lebih baik telah dicatat, seperti yang ditunjukkan oleh peningkatan dalam keuntungan sebelum cukai bagi setiap RM kos pekerja daripada RM1.49 pada tahun 2003 kepada RM1.55 pada tahun 2004. Tahap kecekapan perkhidmatan pelanggan turut menunjukkan peningkatan terutamanya dalam jangka masa pemprosesan permohonan pinjaman dan kad kredit.

Selain itu, inisiatif yang diambil sebelum ini bagi mempertingkatkan keupayaan pengurusan risiko telah menempatkan institusi perbankan domestik pada kedudukan yang lebih kukuh untuk bersaing dengan bank asing secara lebih berkesan. Dengan kemampuan pengurusan risiko yang lebih baik, institusi perbankan domestik berkeupayaan untuk menetapkan harga produk dan perkhidmatan yang ditawarkan secara lebih kompetitif di samping memastikan pendedahan kepada risiko berada pada tahap yang berpatutan. Pengetahuan mendalam mengenai tahap pendedahan dan kemampuan pengurusan juga mendorong institusi perbankan domestik menjadi lebih inovatif dalam pembangunan produk dan strategi perniagaan. Tambahan lagi, penggabungan antara bank perdagangan dengan syarikat kewangan membolehkan institusi perbankan domestik memanfaatkan kesan sinergi dan ekonomi bidangan untuk terus meningkatkan lagi tahap kecekapan kos.

Bagi sistem perbankan secara keseluruhan, pelaksanaan Rangka Kerja Kadar Faedah Baru, yang bertujuan untuk menggalakkan kecekapan dalam mekanisme penetapan harga bagi produk yang berasaskan kadar faedah, telah memberi lebih fleksibiliti kepada institusi perbankan dalam penetapan harga produk dan perkhidmatan yang ditawarkan. Fleksibiliti ini juga dijangka akan lebih menggalakkan inovasi produk oleh institusi perbankan bagi memenuhi permintaan yang kian meningkat oleh pengguna yang menghargai kepelbagaian pilihan serta produk kewangan yang memenuhi cita rasa individu.

Sektor insurans juga mencatat peningkatan prestasi di kalangan penanggung insurans domestik. Penanggung insurans domestik mengekalkan kedudukan pasaran yang kukuh dalam sektor insurans am dengan bahagian pasaran sebanyak 72.7% (akhir tahun 2003: 73.3%). Dalam sektor insurans hayat pula, penanggung insurans domestik berjaya menggunakan kelebihan komparatif mereka untuk meningkatkan bahagian pasaran keseluruhan kepada 35.8% daripada jumlah premium insurans hayat (akhir tahun 2003: 31.8%) berikutan peningkatan perkembangan perniagaan baru yang lebih tinggi yang dicatat oleh penanggung insurans domestik berbanding dengan penanggung insurans asing.

Pembangunan bankasurans sebagai saluran penghantaran utama telah menyumbang dengan ketara terhadap pertumbuhan penanggung insurans hayat domestik. Penanggung insurans hayat domestik menguasai 82.9% (akhir tahun 2003: 79.2%) daripada jumlah premium yang dihasilkan melalui bankasurans pada tahun 2004. Dengan memanfaatkan strategi bankasurans yang berkesan, penanggung insurans domestik juga berupaya meningkatkan bahagian pasaran dalam pasaran produk insurans berkaitan pelaburan yang pesat berkembang, berikutan permintaan yang tinggi daripada pelanggan sejak beberapa tahun kebelakangan ini. Penanggung insurans domestik mencakupi 44.8% daripada jumlah premium berkaitan pelaburan baru yang dijana pada tahun 2004, iaitu peningkatan daripada 33.6% pada tahun 2003.

Pelaksanaan dasar yang lebih fleksibel ke atas struktur ganjaran berkaitan pengaturan bankasurans pada bulan Disember 2004 dijangka memberi insentif yang sesuai bagi pembangunan jangka panjang bankasurans sebagai saluran penghantaran yang kos efektif.

Selaras dengan usaha untuk memperkukuh kedudukan Malaysia sebagai pusat perkhidmatan kewangan Islam dan peningkatan popularitи perkhidmatan kewangan Islam di seluruh dunia, perbankan Islam telah berkembang dengan mantap sebagai saluran pengantaraan kewangan yang cekap dan berkesan serta menjadi komponen penting dalam sistem kewangan Malaysia keseluruhannya. Sektor perbankan Islam terus mempamerkan pertumbuhan yang mapan, berikutan peningkatan aset kepada RM94.6 bilion pada akhir tahun 2004 yang mencakupi 10.5% daripada jumlah aset sistem perbankan (akhir tahun 2003: 9.7% atau RM82.2 bilion). Deposit dan pembiayaan Islam meningkat, masing-masing kepada RM72.9 bilion dan RM57.9 bilion dan mencakupi 11.2% dan 11.3% daripada jumlah deposit dan pembiayaan sistem perbankan (akhir tahun 2003: 10.4% dan 10.3%). Sektor takaful terus stabil dengan aset mencakupi 5.6% (RM5 bilion) daripada jumlah aset industri insurans dan takaful, serta mencakupi 5.1% daripada jumlah premium dan caruman industri tersebut.

Kemajuan yang ketara dicapai dalam rangka kerja pengawalseliaan perbankan Islam dan takaful bagi memantapkan lagi keupayaan keinstitusian dan daya tahan para peserta. Rangka Kerja Kadar Pulangan yang telah disemak semula dijangka akan dapat meningkatkan tahap keupayaan dan kecekapan institusi perbankan Islam dalam mengendalikan operasi perbankan Islam. Menyedari bahawa tadbir urus korporat yang baik akan memperkukuh lagi pengawalan dan penyeliaan di samping menyumbang ke arah mengekalkan keyakinan pasaran, garis panduan baru mengenai jawatan ahli lembaga pengarah bank-bank Islam dan pengendali takaful dijangka terus memperkukuhkan lagi tahap ketelusan dan kebertanggungjawaban.

Langkah-langkah tambahan untuk mengukuhkan infrastruktur Syariah dan perundangan turut dilaksanakan. Bagi mempertingkatkan lagi daya saing, institusi kewangan Islam kini dikecualikan daripada duti setem dan bayaran cukai ke atas instrumen dan urus niaga tambahan yang diperlukan bagi tujuan pematuhan Syariah. Ini bagi membolehkan keseimbangan cukai antara kewangan Islam dan konvensional. Pusat Penimbang Tara Serantau Kuala Lumpur dipilih untuk mengendalikan kes pertikaian yang melibatkan isu Syariah dalam perbankan Islam dan takaful. Ini akan melengkapkan peranan Mahkamah Tinggi khusus yang telah ditugaskan untuk memutuskan kes-kes berkaitan perbankan dan kewangan Islam. Berikutan pindaan terhadap Akta Bank Negara Malaysia 1958, kedudukan Majlis Penasihat Syariah (MPS) telah dinaikkan taraf sebagai pihak berkuasa tunggal dalam hal-hal Syariah yang berkaitan dengan perbankan dan kewangan Islam yang berada di bawah pengawalseliaan Bank Negara Malaysia. MPS boleh menjadi badan rujukan oleh mahkamah dan penimbang tara dalam menyelesaikan pertikaian yang melibatkan isu-isu Syariah berhubung dengan kes-kes perbankan dan kewangan Islam. Garis Panduan Tadbir Urus Korporat Ahli Jawatankuasa Syariah bagi institusi kewangan Islam juga dikeluarkan dengan objektif, antara lain, untuk menetapkan struktur baru, peranan dan fungsi jawatankuasa Syariah di bank-bank Islam, bank konvensional yang mengambil bahagian dalam skim perbankan Islam dan pengendali takaful, serta syarat-syarat pelantikan ahli jawatankuasa Syariah.

Sejajar dengan aspirasi Malaysia untuk menjadi pusat kewangan Islam utama, Lembaga Perkhidmatan Kewangan Luar Pesisir Labuan (LOFSA) terus berusaha untuk membangunkan Pusat Kewangan Luar Pesisir Antarabangsa Labuan (Labuan IOFC). Pada masa ini, terdapat dua bank Islam, tiga bank pelaburan Islam dan satu pengendali takaful/takaful semula yang beroperasi di Labuan IOFC. Bagi memantapkan lagi perkhidmatan kewangan Islam di Labuan IOFC, LOFSA telah menubuhkan beberapa kumpulan kerja yang terdiri daripada pakar pasaran bagi membantu merumus strategi untuk membangunkan dan menggalakkan pasaran modal Islam, amanah Islam antarabangsa dan wakaf, pengurusan dana Islam, insurans Islam atau takaful serta pembiayaan perdagangan Islam. Selain itu, kini wujud kerjasama dan usaha sama yang lebih padu di kalangan agensi pengawalselia dalam bidang pasaran kewangan dan takaful untuk memenuhi keperluan institusi perbankan dan kewangan Islam. Di samping itu, reputasi Labuan IOFC sebagai pusat kewangan Islam luar pesisir terus dipertingkatkan berikutan penyenaraian sekunder dua sukuk dari Timur Tengah, yang disenaraikan di Bursa Kewangan Antarabangsa Labuan (LFX). Bagi membuka jalan terhadap pembangunan pasaran modal Islam dengan jangkauan global yang lebih meluas, LFX telah menandatangani Memorandum Persefahaman dengan Pasaran Kewangan Islam Antarabangsa (IIFM) yang beribu pejabat di Bahrain pada tahun 2004 untuk membangunkan rangka kerja

bagi kerjasama yang lebih erat antara LFX dan IIFM. Ini adalah untuk mengambil peluang memperkembangkan asas pelabur bagi pelaburan dana dari negara-negara OIC.

Bagi melengkapkan peranan sektor perbankan dan insurans dalam menyokong objektif pembangunan ekonomi negara, institusi kewangan pembangunan (IKP) terus memainkan peranan pengantara sebagai pembiaya dan penyedia perkhidmatan khusus kepada sektor yang disasarkan. Selaras dengan saranan PISK, inisiatif terus ditumpukan kepada peningkatan kecekapan dan keberkesanan industri menerusi usaha meningkatkan kapasiti dan keupayaan, bagi memastikan IKP terus berupaya menyediakan sokongan kewangan dan khidmat nasihat kepada sektor yang disasarkan.

Sebagai sebahagian daripada usaha untuk memastikan IKP kekal fokus dalam memainkan peranan masing-masing, Bank Negara Malaysia telah menjalankan kajian semula ke atas peranan IKP yang dimandatkan dan aktiviti mereka. Berikutan saranan Bank Negara Malaysia, Kerajaan telah mengumumkan penggabungan antara Export-Import Bank of Malaysia Berhad dengan Malaysia Export Credit Insurance Berhad, serta perasionalan peranan dan fungsi Bank Pembangunan dan Infrastruktur Malaysia Berhad dan Bank Industri & Teknologi Malaysia Berhad. Ini akan membolehkan IKP tersebut lebih fokus dan seterusnya lebih berkesan dalam memenuhi keperluan sektor yang disasarkan.

Usaha juga dijalankan untuk meningkatkan kapasiti dan keupayaan IKP dalam menyediakan khidmat bukan kewangan kepada pelanggan yang disasarkan. Satu projek bersama antara Bank Negara Malaysia dengan *Japan International Cooperation Agency* telah bermula pada bulan Oktober 2004 untuk mempertingkatkan keupayaan khidmat nasihat IKP utama yang terpilih kepada PKS. Khidmat nasihat yang diberikan dijangka mampu dimanfaatkan sebagai pelengkap kepada bantuan kewangan yang sedia ada untuk PKS serta meningkatkan keberkesanan IKP dalam membangun dan membimbing PKS. Bagi membolehkan Bank Negara Malaysia memantau prestasi IKP dengan berkesan, sistem pelaporan berkomputer secara dalam talian yang dikenali sebagai Sistem Statistik Institusi Kewangan Pembangunan (DFISS) telah diperkenalkan. Sistem ini membolehkan IKP mengemukakan laporan statistik kepada Bank Negara Malaysia secara elektronik. Sistem ini membolehkan Bank Negara Malaysia memperoleh maklumat yang tepat dalam masa yang ditetapkan dan membantu pemantauan prestasi IKP. Bagi mengendalikan ciri-ciri unik setiap IKP, DFISS mengumpul maklumat am dan maklumat khusus yang berkaitan dengan perniagaan.

Inisiatif yang diambil setakat ini telah berjaya melahirkan sektor kewangan yang lebih kukuh, lebih berdaya tahan dan berada pada kedudukan yang lebih baik untuk menangani tekanan daya saing yang semakin sengit. Keupayaan institusi perbankan domestik dan syarikat insurans domestik untuk terus mencatat prestasi kewangan yang kukuh, walaupun berdepan dengan persekitaran operasi yang semakin kompetitif, membuktikan bahawa mereka telah berkembang maju dari segi kekukuhan dan keupayaan. Di samping itu, rangka kerja pengawalseliaan juga telah dipertingkatkan bagi menghadapi cabaran pasaran kewangan yang lebih kompleks. Institusi kewangan telah menerapkan amalan pengurusan risiko yang lebih baik dalam operasi perniagaan mereka. Institusi kewangan turut meningkatkan kemampuan dan fleksibiliti mereka dalam memenuhi permintaan dan jangkaan pelanggan yang semakin meningkat. Pencapaian dan pengecilan jurang prestasi antara institusi kewangan domestik dan asing telah menyediakan asas untuk usaha pelaksanaan liberalisasi dan penyahkawalseliaan seperti yang diharapkan dalam Fasa 2 pelaksanaan PISK.

Teras Polisi Fasa 2

Seperti yang digariskan dalam PISK, persekitaran operasi akan dinyahkawal selia dan diliberalisasikan secara beransur-ansur untuk membangunkan sektor kewangan yang lebih cekap, dinamik dan mampu menampung keperluan permintaan ekonomi yang berubah-ubah dengan berkesan dan melalui cara yang paling cekap.

Tekanan daya saing akan diserap secara berperingkat-peringkat ke dalam industri perbankan dan insurans bagi mempertingkatkan penyaluran perkhidmatan dan prestasi keseluruhan sektor kewangan.

Walau bagaimanapun, langkah-langkah untuk meningkatkan kapasiti dan keupayaan institusi domestik akan diteruskan bagi memastikan mereka kekal berdaya saing dalam persekitaran yang lebih liberal. Sejajar dengan usaha untuk meningkatkan kecekapan dan daya saing, penekanan juga akan diberikan terhadap usaha untuk meningkatkan lagi ketahanan dan kestabilan sistem kewangan, yang akan menyumbang ke arah pertumbuhan ekonomi dan pembangunan secara keseluruhan. Rangka kerja pengawalseliaan akan sentiasa dikaji semula untuk memastikan agar rangka kerja tersebut kekal relevan dan responsif terhadap persekitaran kewangan yang sentiasa berubah dan selaras dengan perkembangan di peringkat antarabangsa. Inisiatif pendidikan pengguna akan diteruskan untuk menggalakkan pengguna agar menjadi lebih berpengetahuan dan aktif, justeru memainkan peranan yang penting ke arah mewujudkan sistem kewangan bertaraf dunia di Malaysia.

Melalui hubungkaitan yang teguh antara sektor kewangan dan pembangunan ekonomi secara keseluruhan, inisiatif dasar akan terus tertumpu pada usaha mempertingkatkan akses kepada pembiayaan untuk menyokong perkembangan ekonomi selanjutnya. Ini termasuk tumpuan khusus ke arah memantapkan infrastruktur dan akses kepada pembiayaan bagi PKS dan sektor pertumbuhan baru, seperti sektor pertanian dan sektor asas tani.

(i) Sektor Perbankan

Fasa 2 pelaksanaan PISK akan menyaksikan lebih banyak usaha ke arah mempertingkatkan daya saing dalam sektor perbankan. Ini akan dilaksanakan secara berperingkat melalui persaingan yang saksama antara institusi perbankan domestik dan institusi perbankan asing yang sedia ada. Dalam proses pelaksanaan tersebut, kualiti perkhidmatan perbankan akan dipertingkatkan di samping memberi peluang kepada pelanggan untuk membuat pilihan daripada rangkaian produk dan perkhidmatan yang lebih berbagai. Bagi memastikan wujudnya sekumpulan institusi perbankan domestik teras yang terus kukuh dan mampu bersaing secara berkesan dalam persekitaran operasi yang lebih liberal, inisiatif untuk meningkatkan kapasiti dan keupayaan akan terus dilaksanakan. Pada masa yang sama, inisiatif akan terus diambil untuk memantapkan lagi rangka kerja pengawalseliaan bagi menyediakan platform yang lebih kondusif agar pasaran dapat berfungsi dengan berkesan dan cekap serta mengekalkan daya tahan dan kestabilan sektor kewangan. Menyedari peranan yang boleh dimainkan oleh pelanggan dalam meningkatkan disiplin pasaran, program pendidikan pengguna akan diteruskan. Di bawah suasana operasi yang lebih berorientasikan pasaran, infrastruktur tertentu untuk perlindungan pengguna wajib diwujudkan, termasuk mekanisme yang berkesan bagi memantau dan mengelakkan perilaku yang mengandungi unsur-unsur kesepakatan di kalangan institusi perbankan. Oleh yang demikian, peraturan antipakat untuk sektor perbankan akan diwujudkan pada satu tempoh akan datang. Peraturan ini akan menggariskan panduan pendekatan untuk menangani tabiat antipersaingan dan amalan yang tidak adil oleh institusi perbankan serta cara menangani tabiat yang sedemikian.

Sebagai peserta dalam sistem kewangan global, sistem perbankan Malaysia perlu beroperasi setaraf dengan piawaian antarabangsa. Perakuan oleh pihak ketiga yang bebas akan menambah kredibiliti institusi berkenaan dan proses tersebut seterusnya dapat membentuk disiplin menerusi kuasa pasaran. Walau bagaimanapun, untuk mencapai objektif ini, tahap kesedaran pengguna dan pemahaman mengenai maklumat kewangan perlu dipertingkatkan. Satu lagi prasyarat ialah ketelusan dan kebertanggungjawaban agensi penarafan yang menjalankan penilaian untuk memastikan penarafan yang diberi adalah berlandaskan metodologi yang menyeluruh dan konsisten.

Dengan keadaan pasaran kewangan yang semakin kompleks, keperluan sistem pengurusan risiko yang lebih komprehensif dan responsif adalah kritikal untuk memastikan kekukuhan setiap institusi perbankan dan ketahanan sektor perbankan secara keseluruhan. Sehubungan dengan ini, kaedah yang lebih

sofistikated dan diperbezakan bagi setiap kategori risiko akan dibentuk untuk mengambil kira profil risiko pendedahan pinjaman kepada sektor ekonomi yang berbeza, sebagai tambahan kepada langkah mengambil kira risiko pasaran dalam rangka kerja keperluan modal. Langkah ini bertujuan untuk memastikan agar modal setiap institusi mencukupi bagi jenis risiko yang ditanggung. Rangka kerja kecukupan modal yang lebih terperinci dan mapan akan membolehkan institusi perbankan menguruskan pendedahan risiko dan jumlah modal yang dipegang dengan cara yang lebih berkesan. Langkah-langkah tersebut akan diambil sebagai sebahagian daripada pelaksanaan Basel II.

Persekitaran operasi yang bertambah kompleks memberi cabaran yang lebih kepada pengawalselia untuk memainkan peranan mereka secara berkesan. Dengan perubahan dinamik ciri-ciri risiko, hubung kait antara pendedahan risiko dan pembangunan produk yang khusus, kaedah-kaedah pelaksanaan fungsi pengawasan oleh pengawalselia akan terus dikemaskinikan. Penggunaan teknologi juga akan terus diterapkan ke dalam fungsi pengawalseliaan untuk memberikan Bank Negara Malaysia maklumat bersepadu yang berasaskan masa nyata. Model pengawasan yang mantap akan memberikan pemahaman yang lebih baik mengenai kesan pergerakan tertentu dalam pasaran terhadap kestabilan sektor kewangan dan ekonomi. Melalui sistem amaran awal, Bank Negara Malaysia akan lebih berupaya untuk mengambil langkah-langkah pembetulan pada peringkat awal dan seterusnya mengelakkan kesan negatif yang meluas ke atas sektor kewangan. Maklumat terperinci sedemikian juga dapat membantu proses menganalisis dan merumus dasar dengan menyediakan penilaian terhadap kesan yang mungkin menjejaskan kestabilan keseluruhan sektor perbankan sekiranya berlaku sebarang perubahan tertentu dalam faktor risiko.

Satu komponen utama dalam usaha memastikan kestabilan kewangan ialah pembangunan insurans deposit. Sebagai sebahagian daripada jaringan keselamatan kewangan, satu Skim Insurans Deposit akan diperkenalkan untuk melindungi pendeposit sekiranya berlaku kegagalan sesebuah bank. Sistem insurans deposit akan merangkumi kedua-dua institusi perbankan konvensional dan Islam.

(ii) Sektor Insurans

Pelaksanaan Fasa 2 dalam sektor insurans akan ditumpukan ke arah menyatukan inisiatif peningkatan kapasiti bagi mencapai hasil yang diingini, iaitu sekumpulan peneraju pasaran domestik yang kukuh, dengan kedudukan yang baik untuk bersaing secara berkesan dalam persekitaran yang semakin liberal. Ini akan dilaksanakan menerusi strategi-strategi yang menyediakan insentif yang sewajarnya untuk pencapaian prestasi yang lebih baik dan juga rangka kerja sokongan yang kukuh untuk kestabilan kewangan dan pasaran.

Berikutan langkah-langkah peningkatan kapasiti yang dilaksanakan dalam Fasa 1, persaingan yang saksama akan dilaksanakan secara berperingkat antara penanggung insurans domestik dengan penanggung insurans asing dalam Fasa 2. Ini meliputi kedua-dua aspek pemansuhan secara beransur-ansur ke atas baki sekatan operasi yang dikenakan ke atas penanggung insurans asing dan penyahkawalseliaan secara menyeluruh dalam bidang-bidang utama bagi meningkatkan fleksibiliti penanggung insurans untuk merangka strategi perniagaan yang inovatif secara individu. Langkah-langkah penyahkawalseliaan tersebut dijangka meningkatkan daya saing dalam pasaran dan seterusnya mempercepatkan peningkatan prestasi di kalangan penanggung insurans domestik.

Yang lebih penting ialah pembangunan infrastruktur sokongan yang diperlukan serta pindaan kepada rangka kerja pengawalseliaan berhemat akan dilaksanakan secara serentak untuk memastikan penanggung insurans terus menerapkan amalan kewangan dan perniagaan yang kukuh dalam persekitaran yang lebih dinyahkawalselia, seperti yang dijangkakan di bawah Fasa 2 dan 3 pelaksanaan PISK. Ini merangkumi pengukuhan keperluan peruntukan rizab dan rangka kerja pengurusan risiko yang mengawal aktiviti utama penanggung insurans, penubuhan rangka kerja keinstitusian bagi menyokong dasar penetapan harga yang baik berikutan penyahkawalseliaan yang progresif terhadap tarif harga untuk perniagaan insurans motor dan kebakaran, dan penguatkuasaan piawaian yang lebih tinggi bagi pendedahan dan amalan saksama dalam penjualan produk insurans.

Bagi mencapai tahap penggunaan modal yang lebih cekap, satu Rangka Kerja Modal berasaskan Risiko sedang dilaksanakan untuk menyelaraskan rejim kesolvenan agar lebih sejajar dengan profil risiko setiap penanggung insurans. Pelaksanaan rangka kerja ini akan memberi penanggung insurans lebih fleksibiliti untuk melaksanakan strategi pelaburan yang sesuai, agar dapat meningkatkan prestasi dan pada masa yang sama, mencapai pemadanan aset-liabiliti yang lebih baik bagi dana insurans untuk menyokong daya tahan jangka panjang penanggung insurans hayat.

Rangka kerja sokongan untuk penyeliaan berlandaskan prestasi yang lebih berkesan juga akan terus diperkukuh dalam Fasa 2. Ini termasuk pelaksanaan rangka kerja penyeliaan yang lebih ketat dan fokus kepada risiko, mulai tahun 2004. Keupayaan pengawasan Bank Negara Malaysia berkaitan dengan risiko utama dan hala tuju industri akan terus diperkukuh dengan penambahan kepada keperluan laporan dan integrasi perkembangan global yang lebih berkesan ke dalam analisis dan unjuran pasaran dalam negeri untuk mengenal pasti trend yang boleh memberi kesan ke atas kestabilan pasaran dalam negeri.

(iii) Sektor Perbankan Islam dan Takaful
Fokus perbankan Islam dan takaful di bawah Fasa 2 adalah untuk meningkatkan prestasi dan mengukuhkan infrastruktur industri perbankan Islam dan takaful. Pengukuhan komponen-komponen ini akan menyediakan asas untuk kemajuan yang berterusan dalam pembangunan sistem pengantaraan yang mapan, berdaya tahan dan kompetitif pada masa hadapan. Bank Negara Malaysia akan terus menumpukan perhatian pada tiga inisiatif strategik di mana usaha akan ditumpukan ke arah menjadikan Malaysia sebagai pusat kecemerlangan pendidikan dalam perbankan dan kewangan Islam, meletakkan Malaysia sebagai peneraju utama dalam khidmat nasihat perbankan Islam dan takaful, serta menempatkan institusi kewangan Malaysia sebagai peserta kewangan Islam global.

Berdasarkan struktur perbankan Islam yang sedia ada, reka bentuk rangka kerja pengawalseliaan bagi perbankan Islam memberi penekanan pada pendedahan kewangan sepenuhnya, pengurusan risiko berhemat dan pematuhan kepada prinsip Syariah. Ia juga akan berperanan sebagai benteng untuk mengelakkan perpindahan risiko daripada deposit pelaburan kepada deposit permintaan, justeru meningkatkan ketelusan, perlindungan pengguna dan kestabilan sistemik.

Adalah semakin jelas bahawa pada jangka masa panjang, piawaian khas perlu dirumus untuk pembangunan instrumen pelaburan Islam dan pasaran modal Islam yang mapan. *Islamic Financial Services Board* akan mengeluarkan piawaian pengawalseliaan berhemat sebagai panduan bagi operasi perbankan Islam, menggalakkan prinsip berasaskan pendedahan, meningkatkan ketelusan dan membantu memupuk pembangunan pasaran modal Islam. Sebagai tambahan, *Malaysian Accounting Standards Board* akan menetapkan piawai-piawai perakaunan baru untuk urus niaga kewangan Islam.

(iv) Sektor Institusi Kewangan Pembangunan
IKP akan terus memainkan peranan penting dalam menyokong strategi pembangunan negara dengan melengkapi sektor perbankan dalam memenuhi keperluan pembiayaan ekonomi yang berubah-ubah. Oleh yang demikian, perlu bagi IKP menjadi efektif, cekap dan dinamik dalam memenuhi permintaan sektor pertumbuhan sasaran yang dikenal pasti. Usaha-usaha yang diambil dalam Fasa 1 untuk meningkatkan kapasiti dan keupayaan IKP akan diteruskan dalam Fasa 2. Tumpuan yang lebih akan diberikan ke arah memperkukuh kedudukan kewangan dan operasi IKP di samping meningkatkan tadbir urus korporat, amalan pengurusan risiko dan pembangunan sumber manusia IKP. Kesemua ini bertujuan untuk memastikan agar proses pengantaraan kewangan melalui IKP akan beroperasi secara berkesan dan cekap untuk menyokong transformasi ekonomi Malaysia.

(v) Pusat Kewangan Luar Pesisir Antarabangsa Labuan (Labuan IOFC)
Labuan IOFC telah mempamerkan prestasi yang positif dan memberangsangkan dalam setiap sektor urus niaga luar pesisir, yang meliputi perbankan luar pesisir, insurans dan aktiviti berkaitan insurans, aktiviti pemajakan dan pasaran modal. Di samping itu, Labuan IOFC juga sedang menempatkan kedudukannya

sebagai pusat perniagaan luar pesisir bersepadu yang utama. Melangkah ke hadapan, LOFSA akan terus menggalak dan mempelbagaikan peserta dan aktiviti kewangan di Labuan IOFC. Program pembangunan perniagaan akan dilaksanakan untuk memperluas peluang perkhidmatan kewangan luar pesisir dari wilayah lain. LOFSA akan terus mempromosi dan meningkatkan kesedaran global terhadap kedudukan Labuan IOFC sebagai pusat perniagaan luar pesisir yang menarik dan kos efektif. Yang paling penting, LOFSA akan terus menggalakkan perkembangan perbankan Islam dan perniagaan takaful semula untuk memenuhi permintaan terhadap produk kewangan Islam yang semakin meningkat. Pembangunan seterusnya adalah untuk membina pusat kewangan Islam yang berdaya tahan, progresif dan cekap untuk memperteguh potensi Malaysia sebagai pusat kewangan Islam yang utama. Di samping itu, LOFSA akan meneruskan usaha untuk membangunkan pasaran modal, e-dagang dan khidmat sampingan. Pembangunan pasaran sekunder yang aktif adalah juga penting bagi instrumen kewangan konvensional dan Islam yang disenaraikan di LFX.

(vi) Kaedah Pembiayaan Alternatif – Modal Usaha Niaga dan Penambahbaikan Kredit

Pembangunan pembiayaan modal usaha niaga (VC) akan terus digalakkan memandangkan kepentingan modal sebegini dalam memupuk bidang pertumbuhan yang baru, di samping bertindak sebagai sumber pembiayaan alternatif dalam ekonomi. Usaha berterusan akan ditujukan ke arah meningkatkan pembangunan kapasiti dari segi peningkatan kemahiran dan akses kepada pembiayaan sektor swasta. Untuk mempercepat pembangunan industri VC, rangkaian 'business angels', sumber dana yang pelbagai dan sekumpulan pekerja yang berpengetahuan dan berkemahiran tinggi diperlukan. Di samping itu, kekurangan inovasi akan diberi perhatian melalui usaha meningkatkan aliran urus niaga melalui pembentukan lebih banyak syarikat penerima modal usaha niaga yang berpotensi tinggi untuk berkembang. Dalam usaha membantu menyemaikan budaya keusahawanan yang lebih baik, usaha bersama akan ditumpukan ke arah menyediakan persekitaran perniagaan dan pengawalseliaan yang perlu, memastikan akses kepada pembiayaan di peringkat permulaan inovasi dan mengkaji semula dasar-dasar berkaitan pengkomersilan ide yang sedia ada.

Satu lagi bidang yang diberi tumpuan ialah inisiatif penambahbaikan kredit untuk membantu pemberian pinjaman, terutamanya dalam sektor pertanian. Pelbagai inisiatif sedang diambil untuk meningkatkan aktiviti pembiayaan termasuk memberi jaminan ke atas pinjaman berkaitan pertanian yang disalurkan oleh institusi perbankan kepada usaha niaga yang berisiko tinggi tetapi berdaya maju, di samping meningkatkan kepelbagaian perkhidmatan sokongan yang perlu untuk pembangunan sektor pertanian yang kukuh. Selain itu, insurans pertanian juga boleh memainkan peranan yang penting bagi membangunkan sektor pertanian menjadi sektor komersil yang moden dan dinamik. Ketersediaan dan kepelbagaian produk insurans sedang dipertingkatkan oleh industri insurans dengan tujuan untuk menyediakan pelbagai manfaat kepada petani termasuk peningkatan akses kepada pinjaman, kestabilan pendapatan petani serta peningkatan amalan pengurusan risiko dan teknologi perladangan.

Melangkah ke Hadapan

Penekanan utama PISK adalah untuk menuju ke arah sistem kewangan yang lebih pelbagai dan seimbang dengan rangka kerja keinstitusian yang kukuh, infrastruktur pasaran yang komprehensif, amalan terbaik bertaraf dunia dan persekitaran pengawalseliaan yang kondusif. Dengan peralihan sistem kewangan ke Fasa 2 PISK, teras inisiatif pada tahun 2005 akan berdasarkan kepada dua hala tuju - untuk meneruskan usaha bagi mengukuhkan pembangunan keinstitusian institusi kewangan domestik agar berada pada kedudukan yang kukuh dalam persekitaran yang lebih liberal dan dinyahkawal selia; dan untuk mengkaji semula dasar dan rangka kerja pengawalseliaan semasa bagi membolehkan persaingan yang saksama di kalangan pelbagai peserta pasaran. Keupayaan institusi kewangan untuk menyesuai, melaras dan bertindak balas terhadap keadaan ekonomi yang berubah-ubah, terutamanya untuk menyokong sektor pertumbuhan baru turut merupakan faktor yang tidak kurang pentingnya. Kewujudan institusi kewangan yang mantap yang mampu bertahan semasa menghadapi sebarang potensi kejutan dan mempunyai ketangkasan serta keupayaan daya menyesuaikan diri dalam menghadapi cabaran masa hadapan, adalah penting bagi memastikan ketahanan jangka panjang dalam persekitaran yang lebih kompetitif serta memelihara kestabilan kewangan.

Langkah-langkah Liberalisasi Perkhidmatan Kewangan Semenjak Tahun 2000

Tahun	
2000	**Sektor Perbankan** • Jumlah maksimum bagi kemudahan kredit yang boleh diperoleh oleh syarikat yang dikuasai oleh bukan pemastautin (NRCCs) daripada institusi perbankan milik asing di Malaysia telah dinaikkan daripada 40% kepada 50% pada bulan Disember 2000. • Bank-bank Luar Pesisir berlesen di Pusat Kewangan Luar Pesisir Antarabangsa Labuan (Bank Berlesen Luar Pesisir di Labuan) dibenarkan melabur dalam aset/instrumen ringgit di Malaysia untuk mereka sendiri, tetapi bukannya untuk kepentingan pelanggan mereka. • Bank-bank perdagangan berlesen (termasuk bank milik asing) dan Bank Islam Malaysia Berhad di Malaysia dibenarkan (bank berlesen) memberi kemudahan overdraf secara *"intra-day"* tidak melebihi jumlah agregat RM200 juta dan had semalaman tidak melebihi jumlah agregat RM10 juta kepada syarikat broker saham bukan pemastautin dan bank kustodian global bukan pemastautin untuk membiayai jurang pendanaan disebabkan oleh kelewatan yang tidak disengajakan berhubung penyelesaian perdagangan di BSKL. Tambahan lagi, mereka juga boleh mengadakan swap mata wang jangka pendek dan/atau kontrak hadapan sehala bagi meliputi pembelian saham di BSKL. **Sektor Kewangan Bukan Perbankan (tidak termasuk insurans)** • Jumlah maksimum had ekuiti asing syarikat broker saham dan syarikat pemajakan dinaikkan kepada 49% daripada 30% berkuat kuasa 1 Julai 2000.
2001	**Sektor Perbankan** • Institusi perbankan milik asing dibenarkan untuk membangunkan laman web komunikasi berkuat kuasa mulai 1 Januari 2001. • Institusi perbankan (termasuk bank milik asing) di Malaysia dibenarkan memberi kemudahan kredit dalam ringgit untuk membiayai pembelian dan/atau pembinaan satu harta tidak alih bagi bukan pemastautin yang menyertai Program *Silver Hair* yang dilaksanakan oleh Jabatan Imigresen Malaysia. • Institusi kewangan (termasuk bank milik asing) dibenarkan memberi sehingga tiga kemudahan kredit dalam ringgit kepada bukan pemastautin untuk membiayai pembelian atau pembinaan sebarang harta benda di Malaysia (tidak termasuk pembelian tanah sahaja), tertakluk kepada garis panduan dalaman mengenai penaksiran kredit. • Institusi perbankan (termasuk bank milik asing) di Malaysia dibenarkan melakukan pemindahan melibatkan Akaun Luar dan Akaun Luar lain dan/atau Akaun Pemastautin pemegang akaun yang berlainan melalui : (a) Pemindahan Mesin Teler Automatik (ATM) sehingga jumlah RM5,000 bagi setiap individu/ syarikat, setiap hari, setiap bank untuk sebarang tujuan; (b) Pemindahan bank melalui Internet sehingga jumlah RM5,000 bagi setiap individu/ syarikat, setiap hari, dan bagi setiap bank untuk sebarang tujuan; dan/atau (c) Pengeluaran cek sehingga RM5,000 untuk sebarang tujuan. **Sektor Insurans** • Semua penanggung insurans yang memenuhi keperluan minimum sistem pengurusan risiko dan sekuriti dibenarkan untuk menawarkan kesemua jenis produk insurans hayat dan am menerusi internet berkuat kuasa mulai bulan April 2001.
2002	**Sektor Perbankan** • Institusi perbankan milik asing dibenarkan untuk menawarkan urus niaga perbankan melalui internet berkuat kuasa mulai 1 Januari 2002.

	• Kemudahan kredit dalaman digunakan hanya untuk memudahkan pengeluaran dengan cek tidak jelas, yang diberi oleh bank berlesen (termasuk bank milik asing) kepada NRCCs, adalah dikecualikan daripada pengiraan jumlah keseluruhan kemudahan kredit tempatan NRCCs. Bank berlesen juga layak untuk membenarkan NRCCs untuk membuat pengeluaran akaun semasa mereka melebihi daripada baki sehingga RM500,000 bagi setiap akaun untuk jangka masa tidak melebihi 2 hari bekerja. • Institusi perbankan (termasuk bank milik asing) di Malaysia dibenarkan untuk memberi tambahan kemudahan kredit dalam ringgit kepada bukan pemastautin sehingga jumlah agregat RM5 juta bagi setiap bukan pemastautin untuk membiayai projek yang dilaksanakan di Malaysia. Sebelum ini, kemudahan kredit dalam ringgit kepada bukan pemastautin hanya dibenarkan sehingga jumlah agregat RM200,000 bagi tujuan selain daripada pembelian tiga harta benda tidak alih atau kenderaan. **Sektor Insurans** • Penanggung insurans boleh menyediakan pekerjaan kepada pegawai dagang dalam bidang-bidang yang telah diperluaskan sebagai tambahan kepada pengunderitan khusus, teknologi maklumat dan aktuari, termasuk bidang-bidang lain yang melibatkan penyelidikan dan pembangunan produk, pengurusan risiko dan pelaburan.
2003	**Sektor Perbankan** • Bank berlesen (termasuk bank milik asing) di Malaysia dibenarkan memberi kemudahan overdraf dalam ringgit tidak melebihi RM500,000 secara agregat kepada pelanggan bukan pemastautin, dengan syarat pemberian kemudahan overdraf ini disandarkan kepada deposit tetap yang disimpan oleh pelanggan bukan pemastautin di bank berlesen di Malaysia. Kemudahan overdraf ini adalah tambahan kepada kemudahan kredit dalam ringgit yang dibenarkan untuk diberi secara bebas oleh institusi perbankan semenjak 21 November 2002. • Had 50% ke atas jumlah keseluruhan kemudahan kredit yang boleh diperolehi oleh syarikat yang dimiliki oleh NRCCs daripada institusi perbankan milik asing di Malaysia telah dimansuhkan pada 1 April 2003. • Had semalaman bagi akaun mata wang asing (FCA) untuk menyimpan penerimaan hasil daripada eksport barangan (penerimaan eksport) bagi Ibu Pejabat Operasi yang Diluluskan (OHQ) telah dinaikkan kepada AS$70 juta. Had maksimum semalaman bagi eksport FCA lain-lain pengeksport pemastatutin juga telah dinaikkan kepada AS$70 juta. • Pemastautin boleh melabur dalam produk pelaburan yang berkaitan dengan derivatif mata wang berdenominasi asing yang ditawarkan oleh bank berlesen (termasuk bank milik asing) di Malaysia. Dana mata wang asing yang digunakan untuk pelaburan yang diperolehi daripada FCA pemastautin akan dikenal pasti dan dikira sebagai sebahagian daripada agregat baki semalaman FCA pemastautin. • Membenarkan tiga lesen baru perbankan Islam kepada peserta asing yang layak. **Sektor Insurans** • Berkuat kuasa 17 April 2003, penanggung insurans milik asing dengan pemegang saham asing tidak melebili 51% dibenarkan untuk membuka tidak lebih daripada dua pejabat cawangan dalam tempoh satu tahun.
2004	**Sektor Perbankan** • Bagi meningkatkan keupayaan pengurusan aliran tunai bagi menyokong perkembangan nilai berangkai di Malaysia, bank berlesen (termasuk bank milik asing) boleh mengekalkan nilai yang lebih tinggi bagi dana mata wang asing kepada pemastautin dalam FCA: - Sehingga tahap maksimum AS$100 juta (sebelum ini bernilai AS$70 juta) bagi penerimaan eksport.

- Sebarang nilai bagi penerimaan bukan eksport bagi pemastautin dengan pinjaman domestik (sebelum ini memerlukan kebenaran).
- Sehingga AS$150,000 bagi tujuan pendidikan/pekerjaan (sebelum ini sebanyak AS$100,000).

- Bank Berlesen Luar Pesisir di Labuan dibenarkan untuk mengekalkan FCA bagi pemastautin:
  - Sehingga AS$0.5 juta bagi penerimaan bukan eksport bagi pemastautin tanpa pinjaman domestik (sebelum ini memerlukan kebenaran)
  - Sehingga AS$150,000 bagi tujuan pendidikan/pekerjaan (sebelum ini bernilai AS$100,000)
  - Sebarang nilai dana mata wang asing bagi individu pemastautin.
- Bagi memudahkan perolehan ringgit untuk keperluan perniagaan di Malaysia, semua had pinjaman ringgit yang dibenarkan untuk sebarang tujuan oleh institusi perbankan kepada bukan pemastautin (tidak termasuk syarikat broker saham, bank kustodian dan koresponden) telah digabungkan kepada satu had agregat tunggal bernilai RM10 juta.
- Pemberian pinjaman harta benda dalam ringgit oleh pemastautin, termasuk bank berlesen, kepada bukan pemastautin pada masa ini termasuk pembelian tanah (sebelum ini tidak dibenarkan).
- Bank berlesen dibenarkan untuk melanjutkan kemudahan overdraf agregat semalaman sebanyak RM200 juta (dinaikkan daripada RM10 juta) kepada syarikat broker saham atau bank kustodian bukan pemastautin untuk memudahkan penyelesaian pembelian saham-saham yang disenaraikan di Bursa Saham Kuala Lumpur.
- Individu pemastautin yang bekerja atau tinggal di luar negara dan mempunyai sumber dana mata wang asing dibenarkan melabur dalam sebarang aset mata wang asing, termasuk yang ditawarkan oleh bank berlesen, bank saudagar berlesen yang diluluskan dan Bank Berlesen Luar Pesisir di Labuan.
- Bank Pembangunan Multilateral dan syarikat multinasional asing yang menerbitkan bon berdenominasi ringgit di Malaysia boleh memasuki kontrak pertukaran asing ke hadapan dengan bank berlesen tempatan untuk melindung nilai risiko mata wang berikutan penerbitan bon berdenominasi ringgit. Pelabur bukan pemastautin yang memohon isu-isu tersebut juga boleh melindung nilai risiko mata wang asing.

PENYELIAAN SISTEM PERBANKAN

Aktiviti penyeliaan sepanjang tahun 2004 terus dilaksanakan ke arah menggalakkan sistem kewangan yang utuh dan kukuh sebagai sebahagian daripada pemeliharaan kestabilan kewangan. Matlamat ini dicapai menerusi pengagihan sumber penyeliaan kepada pemeriksaan di premis ke atas bidang yang berisiko tinggi, pemantauan berterusan ke atas institusi perbankan, pengambilan langkah-langkah pencegahan awal dan penguatkuasaan dasar pengawalan berhemat. Pada beberapa tahun kebelakangan ini, tanggungjawab penyelia perbankan juga telah bertambah di mana beberapa institusi kewangan pembangunan dan operator sistem pembayaran telah diletakkan bawah penyeliaan Bank Negara Malaysia. Bank Negara Malaysia juga terlibat dalam memberi bantuan teknikal kepada agensi-agensi penyeliaan tempatan yang lain serta badan-badan antarabangsa.

Aktiviti-aktiviti penyeliaan tersebut, yang merangkumi pemeriksaan di premis dan pengawasan luar premis adalah berlandaskan rangka kerja penyeliaan terlaras risiko yang rapi dan pemantauan yang berterusan terhadap kedudukan kewangan dan kekukuhan operasi institusi perbankan. Rangka kerja ini memberikan pendekatan yang tersusun dan memandang ke hadapan dalam menilai profil dan sistem pengurusan risiko institusi perbankan. Dengan methodologi yang memandang ke hadapan ini, sumber penyeliaan dapat diagihkan secara optimum dalam menyelia institusi, dengan memberi fokus pada bidang yang berisiko.

Kedudukan kewangan dan operasi institusi perbankan dinilai dengan ukuran rangka kerja 'CAMELS'. Setiap institusi perbankan diberikan penarafan komposit, bermula daripada taraf kukuh (penarafan tertinggi) sehingga taraf sangat tidak memuaskan (penarafan

terendah). Penarafan ini disokong oleh enam komponen di bawah rangka kerja 'CAMELS', iaitu kecukupan modal, kualiti aset, keupayaan pengurusan, prestasi perolehan, kedudukan kecairan dan sensitiviti terhadap risiko pasaran. Penarafan ini merangkumi aspek kuantitatif dan kualitatif kedudukan kewangan dan operasi institusi perbankan dan secara tidak langsung turut meliputi kecukupan sistem pengurusan risiko institusi perbankan dan amalannya berbanding dengan profil risikonya. Pada tahun 2004, prestasi kewangan dan keupayaan pengurusan risiko kebanyakan institusi perbankan telah meningkat seperti yang dibuktikan melalui peningkatan dalam penarafannya.

Pemeriksaan di premis turut dilengkapkan dengan pengawasan luar premis yang rapi. Pengawasan luar premis institusi perbankan dilakukan melalui penyemakan laporan berkala serta maklumat kewangan yang dihantar oleh institusi perbankan. Mekanisme ini membolehkan pengesanan awal terhadap sebarang kemunculan masalah supaya langkah-langkah pencegahan dan pembetulan segera dapat diambil dengan lebih awal. Sistem pengawasan penipuan juga telah diwujudkan untuk memantau kes-kes penipuan dalam sistem perbankan. Ini membolehkan modus operandi baru penipuan dapat di kenal pasti dan di sebarkan kepada institusi perbankan bagi mengelakkan kejadian yang sama serta kerugian dalam sistem perbankan. Setiap institusi perbankan juga tertakluk kepada pemantauan berterusan terhadap ketahanan institusi masing-masing akibat daripada kejutan ekonomi dalam kedudukan tertekan. Sehubungan ini, institusi perbankan diwajibkan menghantar keputusan penilaian sendiri bagi ujian tekanan pada setiap suku tahun kepada Bank Negara Malaysia. Ujian tekanan tersebut merangkumi parameter minimum yang ditetapkan oleh Bank Negara Malaysia, namun kelonggaran diberikan kepada institusi perbankan untuk menggunakan andaian sendiri bagi parameter tertentu.

Sebagai sebahagian daripada aktiviti penyeliaan dan sejajar dengan penumpuan perhatian terhadap amalan urus tadbir korporat, Bank Negara Malaysia turut menilai prestasi pengarah dan pelbagai jawatankuasa lembaga pengarah yang ditubuhkan oleh institusi perbankan. Dalam hal ini, lembaga pengarah dan pengurusan kanan institusi perbankan didapati lebih responsif terhadap isu-isu pengurusan risiko dan ini memberi kesan yang bermakna dalam pembentukan budaya berlandaskan risiko yang kukuh dalam industri perbankan. Penglibatan pengarah dan pengurusan kanan institusi perbankan juga telah meningkat, terutama di kalangan pengarah bebas, yang mana mereka lebih peka kepada tanggungjawab dan aktif dalam memberi panduan kepada institusi. Kemampuan mereka menyumbangkan pandangan alternatif dan menentu hala tuju institusi perbankan berkaitan tahap pendedahan risiko dan kesesuaian strategi merupakan petanda baik kepada industri perbankan. Dalam pada itu, Bank Negara Malaysia terus menekankan pentingnya membentuk budaya urus tadbir korporat yang kukuh dalam semua aspek operasi institusi perbankan. Sejajar dengan matlamat Plan Induk Sektor Kewangan, peranan dan fungsi ahli lembaga pengarah sama ada secara individu atau kolektif dalam meningkatkan keupayaan organisasi, kebolehan dan daya saing akan dinilai secara berterusan.

Matlamat penyeliaan dicapai menerusi pengagihan sumber kepada bidang yang berisiko tinggi, pemantauan berterusan ke atas institusi perbankan, pengambilan langkah-langkah pencegahan awal dan penguatkuasaan dasar pengawalan berhemat.

Penekanan ke atas pengurusan risiko institusi perbankan sejak kebelakangan ini telah menjana pembangunan sektor perbankan yang lebih dinamik dan bertenaga. Dengan kemampuan pengurusan risiko yang baik, institusi perbankan berupaya untuk menawarkan produk dan perkhidmatan baru yang lebih kompleks dan bernilai tambah bagi segmen pasaran yang lebih meluas dan seterusnya menambahkan kemampuan untuk meningkatkan produktiviti. Pertumbuhan penggunaan instrumen kewangan yang kompleks dan eksotik sebagai alat pengurusan risiko atau alat pertumbuhan keuntungan memerlukan perhatian penyeliaan yang lebih besar terhadap pengurusan risiko, terutamanya dalam mengenal pasti dan mengukur risiko. Sejumlah besar institusi perbankan telah melabur dalam sistem pengurusan risiko dan dagangan yang sofistikated termasuk mengukuhkan *'middle-office'* dan fungsi pematuhan. Pada masa yang sama, kebolehan penyelia dalam menilai model institusi perbankan telah ditingkatkan, di mana penyelia mengesahkan model risiko pasaran institusi perbankan bagi memastikan amalan yang diguna pakai seiring

dengan amalan terbaik. Berkuat kuasa September 2004, institusi perbankan telah dikehendaki melaksanakan, bagi tempoh percubaan, Rangka Kerja Kecukupan Modal Risiko Pasaran (MRCF). Bagi memastikan kelancaran pelaksanaan MRCF pada tarikh pematuhan sepenuhnya bermula suku kedua tahun 2005, Bank Negara Malaysia juga menilai penyata polisi buku dagangan institusi perbankan dan laporan bulanan MRCF.

Sebagai sebahagian daripada usaha Bank Negara Malaysia untuk memastikan sistem perbankan tidak digunakan sebagai saluran aktiviti pengubahan wang haram, sumber penyeliaan juga disalurkan ke arah menilai kecukupan langkah-langkah pencegahan pengubahan wang haram dan pencegahan pembiayaan pengganas yang diamalkan oleh institusi perbankan. Sejak beberapa tahun ini, tahap kesedaran di kalangan institusi perbankan telah meningkat mengenai pentingnya mewujudkan rangka kerja institusi yang kukuh bagi membasmi pengubahan wang haram dan pembiayaan pengganas. Secara kolektif, Bank Negara Malaysia bersama institusi perbankan telah memperkenalkan langkah-langkah untuk menghalang dan mengesan aktiviti pengubahan wang haram yang tidak diingini, yang boleh menjejaskan integriti sistem perbankan keseluruhannya.

Sejajar dengan piawaian Prinsip Utama Jawatankuasa Basel bagi penyeliaan perbankan yang berkesan, pusingan normal pemeriksaan di premis setiap institusi perbankan termasuk bank-bank Islam dan institusi pembangunan kewangan adalah sekali dalam tempoh 18 bulan. Walau bagaimanapun, pemeriksaan yang lebih kerap dijalankan terhadap institusi yang memerlukan penyeliaan rapi. Ianya merangkumi pemeriksaan ke atas cawangan dalam dan luar negara, syarikat induk dan syarikat yang berkaitan dengan institusi perbankan. Pemeriksaan ke atas syarikat induk dan syarikat yang berkaitan dengan institusi perbankan adalah perlu dalam proses penyeliaan bersepadu yang dilaksanakan oleh Bank Negara Malaysia. Pemeriksaan ini membolehkan penyelia perbankan menilai kemampuan syarikat induk yang bertindak sebagai sumber sokongan kewangan kepada institusi perbankan dalam kumpulan perbankan tersebut. Ia juga perlu bagi menilai aktiviti berisiko dalam kumpulan perbankan yang boleh mendatangkan risiko 'contagion' kepada institusi perbankan. Perancangan dan pemantauan prestasi pemeriksaan di premis oleh Bank Negara Malaysia telah diperakui di bawah MS ISO 9001:2000 Sistem Pengurusan Kualiti.

Selaras dengan kepentingan peranan lembaga pengarah dalam tadbir urus korporat sesebuah institusi perbankan, penyelia perbankan mengadakan interaksi yang lebih kerap dengan ahli lembaga pengarah dan pihak pengurusan kanan institusi. Ini membantu penyelia perbankan memperoleh maklumat terkini tentang isu-isu yang dihadapi oleh institusi perbankan, strategi perniagaan, profil risiko dan keupayaan pengurusan risiko, dan pada masa yang sama, memaklumkan kepada pihak pengurusan kanan institusi perbankan tersebut tentang kelemahan-kelemahan yang telah dikenal pasti. Komunikasi dua hala dengan pihak pengurusan kanan institusi sangat berguna kepada penyelia perbankan dalam memperoleh kefahaman yang mendalam tentang institusi perbankan tersebut serta mengenal pasti risiko yang timbul dengan lebih efisien dan efektif bagi memastikan tindakan pembetulan diambil dengan segera.

Isu-isu penyeliaan hasil daripada pemeriksaan di premis yang telah dijalankan serta saranan-saranan tindakan pembetulan akan dimaklumkan kepada lembaga pengarah dan pihak pengurusan kanan institusi perbankan. Institusi perbankan dikehendaki memberi maklum balas terhadap saranan-saranan yang diberikan dan status terkini pelaksanaannya. Dalam kes di mana isu-isu penyeliaan dianggap penting dan memerlukan tindakan pembetulan segera, institusi-institusi perbankan adalah tertakluk kepada Rangka Kerja Tindakan Penguatkuasaan Tak Formal (IEAF). Dengan pelaksanaan IEAF sejak September 2002, isu-isu penyeliaan yang penting dipantau dengan rapi oleh penyelia perbankan dan komitmen yang lebih tinggi daripada lembaga pengarah dan pihak pengurusan kanan diperolehi terhadap resolusi mereka dengan cepat serta bersistematik.

Pada beberapa tahun kebelakangan ini, pembangunan teknologi dalam persekitaran perbankan begitu pesat dan pelbagai, mengakibatkan institusi perbankan perlu lebih efektif dalam mengurus risiko sistem maklumat bagi mempertingkatkan keselamatan dan kemantapan persekitaran sistem maklumat institusi-institusi tersebut. Bank Negara Malaysia telah mengambil beberapa langkah untuk mempertingkatkan tadbir urus sistem maklumat secara keseluruhannya serta menggalakkan amalan-amalan terbaik dalam pengurusan sistem maklumat. Ini termasuk pemeriksaan di premis, pengawasan luar premis, penerbitan garis panduan berkenaan pengurusan sistem maklumat dan

mempertingkatkan piawaian penyeliaan sistem maklumat dengan menanda aras kepada piawaian audit sistem maklumat lain yang telah terbukti keberkesanannya.

Selain pemeriksaan sistem maklumat di premis institusi perbankan, Bank Negara Malaysia juga menjalankan pemeriksaan di premis terhadap operator-operator sistem pembayaran di bawah Akta Sistem Pembayaran 2003. Proses pemeriksaan ini merangkumi penilaian terhadap keupayaan institusi tersebut dalam mengurus risiko sistem maklumat, di mana berkaitan, risiko sistem pembayaran serta keseluruhan pengurusan operator sistem pembayaran, dan seterusnya merumuskan perkara-perkara yang harus diberi perhatian berkaitan dengan inisiatif sistem maklumat, keselamatan dan kawalan, dan prestasi sistem. Semenjak beberapa tahun ini, rangka kerja pengurusan risiko sistem maklumat keseluruhannya di kebanyakan institusi perbankan telah bertambah baik dengan ketara, berikutan daripada kesedaran yang meningkat dan komitmen yang ditunjukkan oleh pihak pengurusan institusi.

Bagi penilaian yang lebih baik ke atas persekitaran sistem maklumat dalam sistem perbankan dan memastikan kemantapan operasi sistem maklumat tersebut, Bank Negara Malaysia telah mempertingkatkan kualiti penyeliaan sistem maklumat dengan melaksanakan metodologi baru pemeriksaan di premis iaitu, PRISM (Information Systems Risk Assesement). Metodologi ini memberi penilaian yang lebih seimbang ke atas persekitaran sistem maklumat institusi perbankan dengan menghubungkan amalan-amalan sistem maklumat dan risiko kepada keperluan perniagaan dan proses-proses yang berkaitan. Bank Negara Malaysia juga sedang membangunkan sebuah sistem untuk memperbaiki fungsi pengawasan luar premis dengan melaksanakan sebuah pangkalan data maklumat berkenaan dengan perkembangan dan penggunaan teknologi oleh institusi-institusi perbankan. Sistem tersebut akan dapat memberikan mekanisme amaran awal mengenai kemungkinan risiko sistemik serta sebagai penanda aras ke atas proses-proses teras bagi keseluruhan industri perbankan dan seterusnya mempromosikan amalan terbaik bagi pengurusan risiko sistem maklumat.

Salah satu bidang yang turut diberi keutamaan penyeliaan ialah penggunaan khidmat luaran oleh institusi-institusi perbankan. Ini disebabkan oleh aliran yang meningkat dalam penggunaan khidmat luaran bagi sebahagian proses "back-office" institusi perbankan, seperti pemprosesan pembayaran, pusat panggilan dan perkhidmatan infrastruktur sistem maklumat kepada pihak ketiga. Bank Negara Malaysia mengkaji semula persetujuan penggunaa khidmat luaran di antara institusi-institusi perbankan dengan pihak ketiga yang juga tertakluk kepada pemeriksaan oleh penyelia perbankan untuk memastikan semua aspek pengunaan khidmat luaran diurus secara efektif. Yang paling utama, kepentingan pelanggan-pelanggan institusi perbankan mesti dilindungi selain dari mendapat faedah daripada perkhidmatan yang lebih efisien yang disediakan oleh institusi perbankan.

Untuk kekal efektif dalam pasaran kewangan kini yang pesat berkembang, penyelia bank perlu membina kemahiran dengan pantas untuk memberi nilai tambah terhadap institusi-institusi perbankan yang dikawal selia. Untuk tujuan ini, beberapa kumpulan khusus telah diwujudkan untuk memberi fokus kepada bidang-bidang penting dalam pelaksanaan fungsi penyeliaan perbankan. Dalam memenuhi tanggung jawab penyeliaan, khususnya di bawah 'Pillar 2', ' New Basel Capital Accord', pelbagai inisiatif bina upaya telah diambil bagi melengkapkan penyelia perbankan dengan pengetahuan dan kemahiran yang diperlukan. Selain penimbaan ilmu, proses-proses penyeliaan telah dikaji semula dan diperbaiki untuk membantu penilaian ke atas proses dan pengurusan modal bank.

Globalisasi dan pasaran bebas di bawah Pelan Induk Sektor Kewangan akan mengakibatkan kemunculan institusi-institusi perbankan yang baru dan lebih siknifikan dalam industri. Pembentukan entiti perbankan yang lebih besar hasil daripada penggabungan bank-bank perdagangan dan syarikat-syarikat kewangan di bawah satu kumpulan perbankan, kemunculan bank-bank Islam baru, operasi yang lebih kompleks hasil daripada kehadiran serantau dan penjualan bersilang antara entiti-entiti dalam satu kumpulan perbankan yang sama dan penggunaan khidmat luaran operasi oleh institusi perbankan, memerlukan Bank Negara Malaysia secara berterusan menetapkan tanda aras baru bagi pendekatan dan aktiviti-aktiviti penyeliaan. Usaha-usaha akan terus diambil untuk memastikan penyelia perbankan dilengkapi dengan kemahiran dan keupayaan untuk menangani cabaran-cabaran ini dan membantu industri dalam memenuhi kehendak pelanggan yang semakin canggih.

Program Pencegahan Pengubahan Wang Haram
dan Pencegahan Pembiayaan Keganasan (AML/CFT) di Malaysia

Tinjauan

Malaysia meneruskan usahanya untuk membangunkan dan meningkatkan usaha AML/CFT kebangsaan dengan memperkukuh rangka kerja perundangannya, serta mempertingkatkan kerjasama dalam negeri dan antarabangsa, di samping meningkatkan kapasiti kakitangan penguat kuasa undang-undang dalam bidang-bidang yang penting ini. Sebagai agensi peneraju dalam Jawatankuasa Penyelaras Kebangsaan bagi Pencegahan Pengubahan Wang Haram (JPK) yang menyelaras pelaksanaan dan penguatkuasaan Akta Pencegahan Pengubahan Wang Haram dan Pencegahan Pembiayaan Keganasan 2001 (AMLA) dan langkah-langkah AML/CFT, Bank Negara Malaysia komited untuk memastikan sistem kewangan di Malaysia adalah kukuh, teguh dan bebas daripada penyalahgunaan.

Sepanjang tahun ini, Bank Negara Malaysia telah memperluas jaringan pengawalseliaan AMLA untuk merangkumi institusi pelapor yang baru dan mengguna pakai obligasi pelaporan di bawah Bahagian IV AMLA kepada institusi pelapor yang sedia ada. Yang lebih penting, taklimat, latihan dan program kesedaran AML/CFT telah dijalankan di seluruh negara secara meluas kepada kakitangan penguat kuasa, pihak berkuasa pengawalseliaan yang berkenaan dalam sektor awam serta pelbagai kategori institusi pelapor baru dalam sektor swasta.

Mempertingkatkan Peranan JPK

JPK meneruskan usahanya untuk memastikan bahawa usaha AML/CFT kebangsaan sentiasa dikemas kini dan relevan terhadap ancaman pengubahan wang haram dan pembiayaan keganasan yang kian berkembang. Kerjasama di dalam negeri terus diperkukuh dengan mesyuarat tetap di kalangan ahli-ahli JPK diadakan sepanjang tahun 2004. Mesyuarat ini bertujuan, antara lainnya, untuk membentuk dasar mengenai AML/CFT dan menyelaraskan pelaksanaan langkah-langkah AML/CFT yang berkesan berpandukan piawaian yang diterima pakai di peringkat antarabangsa seperti yang terkandung dalam Empat Puluh Cadangan Pengubahan Wang Haram dan Sembilan Cadangan Khas mengenai Pembiayaan Keganasan Pasukan Petugas Tindakan Kewangan mengenai Pengubahan Wang Haram (FATF) . Sebagai sebuah badan antara kerajaan yang ditubuhkan melalui Sidang Kemuncak G-7 di Paris pada tahun 1989, FATF membangunkan dan menggalakkan dasar untuk membanteras pengubahan wang haram dan pembiayaan keganasan. Sepanjang tahun ini, JPK terus memastikan pembangunan usaha AML/CFT kebangsaan adalah konsisten dengan Cadangan-cadangan FATF.

Peranan JPK dalam usaha AML/CFT kebangsaan terus bertambah mantap apabila komposisinya berubah. JPK kini terdiri daripada pegawai-pegawai kanan yang mewakili pelbagai agensi penguatkuasaan. Bahagian Penguatkuasaan Kementerian Perdagangan Dalam Negeri dan Hal Ehwal Pengguna, yang bertanggungjawab dalam penguatkuasaan Akta Cakera Optik 2000 dan Akta Hak Cipta 1987, merupakan ahli terbaru di dalam JPK. Pada tahun ini, Agensi Dadah Kebangsaan tidak lagi menganggotai JPK kerana hal-hal yang berkaitan dengan penguatkuasaan Akta Dadah Berbahaya 1952 adalah di bawah bidang kuasa Polis DiRaja Malaysia, yang merupakan ahli pengasas JPK.

Mempertingkatkan Rangka Kerja Perundangan AML/CFT

Malaysia bertindak meminda lima jenis akta iaitu AMLA, Kanun Keseksaan, Akta Mahkamah Rendah 1948, Akta Mahkamah Kehakiman 1964 dan Kanun Tatacara Jenayah bagi membolehkan Malaysia menyertai dua konvensyen antarabangsa mengenai keganasan seperti yang berikut:

- Konvensyen Antarabangsa untuk Menyekat Pembiayaan Keganasan yang diterima pakai oleh Perhimpunan Agung Pertubuhan Bangsa-Bangsa Bersatu pada 9 Disember 1999 dan mematuhi Resolusi Majlis Keselamatan Pertubuhan Bangsa-Bangsa Bersatu mengenai langkah-langkah pencegahan keganasan, terutamanya Resolusi 1373 (2001) Majlis Keselamatan pada 28 September 2001; dan
- Konvensyen Antarabangsa yang menentang Pengambilan Orang sebagai Tebusan yang diterima pakai oleh Perhimpunan Agung Pertubuhan Bangsa-Bangsa Bersatu.

Akta Pencegahan Pengubahan Wang Haram (Pindaan) 2003 dan Akta Kanun Keseksaan (Pindaan) 2003 telah diwartakan sebagai undang-undang pada 25 Disember 2003. Akta Kanun Keseksaan (Pindaan) 2003, antara lain, meluaskan penggunaan Kanun Keseksaan bagi merangkumi kesalahan luar kawasan di bawah Bahagian VIA yang baru. Ini bertujuan untuk menyekat pembiayaan kegiatan pengganas dan menambah perkara-perkara tambahan untuk memperoleh bantuan daripada pihak berkuasa luar bagi jenayah luar kawasan. Akta Mahkamah Rendah (Pindaan) 2004 dan Akta Mahkamah Kehakiman (Pindaan) 2004 telah diwartakan sebagai undang-undang pada 23 Disember 2004. Pindaan ini yang antara lain telah meluaskan bidang kuasa Mahkamah Tinggi berhubung jenayah luar kawasan meliputi kesalahan di bawah Bahagian VIA baru Kanun Keseksaan. Pindaan lanjutan ke atas Kanun Tatacara Jenayah mengenai kuasa polis bagi kesalahan yang berhubung dengan keganasan akan dibentangkan di Parlimen selepas dipertimbangkan oleh Jawatankuasa Pilihan Khas Dewan Rakyat.

Akta Pencegahan Pengubahan Wang Haram (Pindaan) 2003, antara lain, telah meluaskan skop melapor transaksi yang mencurigakan meliputi pelaporan mengenai kegiatan pembiayaan keganasan yang disyaki kepada Bank Negara Malaysia. Undang-undang baru ini juga meluaskan mekanisme AMLA bagi mengesan, membeku, menyita, melucuthakkan dan merampas harta benda untuk meliputi harta benda yang digunakan untuk membiayai kegiatan keganasan. Bahagian VIA AMLA yang baru memberi kuasa kepada Menteri Keselamatan Dalam Negeri untuk menganggap mana-mana entiti sebagai pengganas. Harta benda entiti berkenaan kemudiannya boleh dirampas dan dilucuthakkan kepada Kerajaan Persekutuan.

Jaringan Pengawalseliaan AMLA

Perluasan kepada Institusi Pelapor Baru

AMLA mewajibkan sesebuah institusi pelapor untuk membuat laporan kepada Bank Negara Malaysia mana-mana transaksi yang membabitkan identiti individu berkenaan, transaksi itu sendiri, atau mana-mana keadaan lain yang melibatkan transaksi tersebut yang boleh menyebabkan institusi pelapor untuk mengesyaki bahawa transaksi tersebut terlibat dengan hasil-hasil kegiatan yang menyalahi undang-undang. Keperluan perundangan untuk melapor transaksi yang mencurigakan telah diguna pakai oleh entiti kewangan konvensional, Islam dan luar pesisir secara berperingkat semenjak penguatkuasaan AMLA pada 15 Januari 2002. Sepanjang tahun 2004, jaringan pengawalseliaan AMLA telah diperluas untuk merangkumi broker saham dan broker pasaran hadapan berkuat kuasa 31 Mac 2004, dan peguam, akauntan dan setiausaha syarikat berkuat kuasa 30 September 2004. Peguam dan akauntan dikehendaki untuk membuat laporan kepada Bank Negara Malaysia mengenai mana-mana transaksi yang dikenal pasti sebagai mencurigakan semasa menjalankan aktiviti perniagaan berikut bagi klien mereka:

(i) membeli dan menjual harta tak alih;
(ii) menguruskan wang klien, sekuriti atau harta lain;
(iii) menguruskan akaun termasuk akaun simpanan dan sekuriti;
(iv) mengelola sumbangan bagi penubuhan, pengendalian atau pengurusan syarikat-syarikat; atau
(v) mewujudkan, mengendalikan atau menguruskan entiti undang-undang atau perkiraan, dan membeli dan menjual entiti perniagaan.

Setiausaha syarikat pula dikehendaki untuk melaporkan kepada Bank Negara Malaysia mana-mana transaksi yang dikenal pasti sebagai mencurigakan semasa menjalankan aktiviti perniagaan berikut bagi klien mereka:

(i) bertindak sebagai ejen yang menubuhkan entiti undang-undang;
(ii) bertindak sebagai (atau mengatur bagi orang lain untuk bertindak sebagai) pengarah atau setiausaha sesuatu syarikat, seorang pekongsi sesuatu perkongsian, atau suatu kedudukan yang seumpamanya berhubung dengan entiti undang-undang yang lain;
(iii) mengadakan suatu pejabat berdaftar, alamat perniagaan atau penginapan, alamat surat-menyurat atau pentadbiran bagi sesuatu syarikat, perkongsian atau apa-apa entiti undang-undang atau perkiraan lain;

(iv) bertindak sebagai (atau mengatur bagi pihak orang lain untuk bertindak sebagai) pemegang amanah sesuatu amanah nyata; atau
(v) bertindak sebagai (atau mengatur bagi orang lain untuk bertindak sebagai) pemegang syer nomini bagi seorang yang lain.

Perluasan jaringan pengawalseliaan AMLA untuk meliputi peguam, akauntan dan setiausaha syarikat merupakan pencapaian penting dalam usaha AML/CFT kebangsaan. Skim pengubahan wang haram telah menjadi semakin kompleks seiring dengan usaha negara-negara untuk melaksanakan langkah-langkah AML/CFT yang menyeluruh dalam sektor kewangan bagi mengesan dan menghalang pengubahan wang haram, pembiayaan keganasan dan jenayah transnasional yang lain. Ini telah memaksa penjenayah menggunakan khidmat para profesional berkenaan untuk membantu mereka menembusi sistem kewangan. Penggunaan obligasi pelaporan AMLA ke atas para profesional tersebut pada tahun 2004 adalah tepat pada masanya dan akan dapat menghalang penjenayah daripada memasuki sistem kewangan secara tidak langsung melalui para "gatekeepers" yang profesional ini yang boleh merangka transaksi kewangan yang rumit dengan tujuan untuk menyembunyikan hasil pendapatan haram.

Meningkatkan Obligasi Pelaporan

Obligasi pelaporan AMLA diguna pakai secara berperingkat-peringkat ke atas institusi pelapor bagi memberikan masa yang secukupnya kepada mereka untuk melaksanakan obligasi pelaporan di bawah AMLA. Keperluan perundangan bagi melapor transaksi yang mencurigakan kepada Bank Negara Malaysia pada mulanya telah diguna pakai ke atas Lembaga Tabung Haji, Bank Kerjasama Rakyat Malaysia Berhad dan Bank Simpanan Nasional mulai 15 Januari 2003. Bagi memudahkan pelaporan sedemikian kepada Bank Negara Malaysia, sebarang obligasi seperti kerahsiaan atau mana-mana sekatan ke atas penzahiran maklumat yang dikenakan oleh undang-undang bertulis atau tidak bertulis ke atas institusi berkenaan telah dapat diatasi dan pegawai yang melaporkan transaksi-transaksi yang mencurigakan dengan suci hati kepada Bank Negara Malaysia diberikan perlindungan daripada tindakan sivil, jenayah dan disiplin. Pada tahun 2004, obligasi pelaporan yang selebihnya, yang bersesuaian di bawah Bahagian IV AMLA, telah diguna pakai ke atas Lembaga Tabung Haji, Bank Kerjasama Rakyat Malaysia Berhad dan Bank Simpanan Nasional berkuat kuasa mulai 31 Mac 2004. Obligasi pelaporan ini termasuk penyimpanan rekod bagi tempoh enam tahun, mengendalikan pengenalan pelanggan, serta mewujudkan program pelaporan dalaman dan program pematuhan yang dirangka untuk mencegah institusi berkenaan daripada disalahgunakan oleh penjenayah.

Penambahan Kesalahan-kesalahan Predikat

Pada tahun 2004, bilangan kesalahan predikat pengubahan wang haram dalam Jadual Kedua AMLA telah ditambah daripada 150 kepada 168 jenayah berat daripada 24 jenis perundangan. Penambahan bilangan kesalahan predikat pengubahan wang haram yang baru ke dalam AMLA akan membolehkan Bank Negara Malaysia mengesan jejak kewangan yang terhasil daripada kesalahan-kesalahan ini dan berkongsi maklumat perisikan kewangan dengan agensi penguatkuasaan yang berkenaan.

Mempertingkatkan Pematuhan AML/CFT

Pada tahun 2004, Bank Negara Malaysia telah melancarkan Buku Panduan Pematuhan AML/CFT yang komprehensif sebagai bahan rujukan bagi membantu institusi pelapor dalam menjalankan obligasi mereka di bawah AMLA. Buku Panduan ini mengandungi pelbagai dokumen dan bahan bacaan mengenai inisiatif-inisiatif AML/CFT kebangsaan berkaitan dengan industri-industri tertentu, termasuk garis panduan pengawalseliaan dan pematuhan yang mengikut industri, piawaian antarabangsa dan cadangan-cadangan serta surat pekeliling dan piawaian pematuhan teras. Salinan Buku Panduan dalam bentuk CD-ROM telah diedarkan kepada institusi-institusi pelapor konvensional, Islam dan luar pesisir serta pelbagai persatuan yang berkaitan. Institusi pelapor boleh merujuk kepada Buku Panduan berkenaan untuk membantu dalam merangka, antara lain, mekanisme pelaporan transaksi yang mencurigakan, penyimpanan rekod, pengenalan pelanggan, pematuhan dan latihan secara berterusan kepada kakitangan.

Kerjasama Dalam Negeri

Program Kesedaran

Program kesedaran mengenai AML/CFT telah diadakan di seluruh negara melalui beberapa siri taklimat kepada pelbagai kategori institusi pelapor yang baru serta pihak berkuasa pengawalseliaan yang berkaitan. Objektif sesi taklimat tersebut adalah untuk menjelaskan kepada institusi pelapor mengenai obligasi dan tanggungjawab mereka di bawah AMLA serta membantu mereka menjalin hubungan kerja dengan Unit Perisikan Kewangan (UPW) di Bank Negara Malaysia. Selain taklimat tersebut, Bank Negara Malaysia juga menganjurkan kursus latihan dan bengkel untuk mempertingkatkan pengetahuan dan kemahiran kakitangan penguat kuasa undang-undang yang terlibat dalam usaha membanteras pengubahan wang haram dan pembiayaan keganasan. Sesi latihan yang telah dijalankan sepanjang tahun 2004 adalah seperti yang berikut:

- Taklimat mengenai langkah-langkah AML/CFT kepada ahli Majlis Peguam Malaysia pada bulan Januari 2004;
- Taklimat mengenai penggunaan AMLA dan obligasi pelaporan kepada pengantara pasaran modal pada bulan Mac 2004;
- Taklimat mengenai AMLA kepada Ketua dan Pegawai Kanan Jabatan Penguatkuasaan, Kementerian Perdagangan Dalam Negeri dan Hal Ehwal Pengguna pada bulan April 2004;
- Seminar mengenai langkah-langkah AML/CFT kepada Persatuan Undang-Undang Sabah pada bulan Mei 2004;
- Taklimat mengenai penggunaan AMLA dan obligasi pelaporan yang dikendalikan di 18 buah lokasi untuk peguam, akauntan dan setiausaha syarikat dari Julai – September 2004; dan
- Taklimat mengenai AMLA kepada pegawai-pegawai kanan Suruhanjaya Syarikat Malaysia pada 5 November 2004 berkenaan penggunaan obligasi pelaporan AMLA ke atas setiausaha syarikat.

Pembanterasan jenayah pengubahan wang haram serta pembiayaan keganasan adalah penting bagi menjamin integriti sistem kewangan negara. Sesi latihan merupakan landasan yang berkesan bagi meningkatkan kesedaran dan pertukaran idea berhubung kaedah terbaik dan pelaksanaan yang paling praktikal bagi program AML/CFT. Sesi-sesi latihan tersebut telah dapat meningkatkan tahap pematuhan institusi pelapor kepada piawaian antarabangsa. Dengan peningkatan ini, usaha AML/CFT kebangsaan kini disokong dengan lebih baik melalui sumbangan institusi pelapor kewangan dan bukan kewangan yang mempunyai maklumat yang kritikal mengenai transaksi yang mungkin menyembunyikan kegiatan jenayah.

Panduan Penyiasatan AMLA

Sebagai sebahagian daripada usaha untuk mendokumentasikan proses penyiasatan AMLA, satu Kumpulan Kerja mengenai Panduan Penyiasatan AMLA yang ahli-ahlinya mewakili agensi-agensi tertentu dalam JPK, telah mendrafkan satu set tugasan untuk membantu para penyiasat menjalankan penyiasatan ke atas kesalahan mengenai perkara-perkara yang berkaitan dengan pengubahan wang haram dan pembiayaan keganasan di bawah AMLA. Kejayaan merumuskan Panduan Penyiasatan AMLA merupakan hasil usaha dan kerjasama kakitangan penguatkuasaan undang-undang tempatan yang berpengalaman. Kakitangan penguatkuasaan ini sudi berkongsi pengetahuan dan kemahiran mereka dalam mengendalikan penyiasatan jenayah kewangan. Selepas JPK menerima pakai Panduan Penyiasatan AMLA pada tahun hadapan, panduan ini akan diedar kepada agensi-agensi penguat kuasa yang berkaitan bagi memudahkan penyiasatan terhadap mana-mana pelanggaran peruntukan di bawah AMLA.

Jawatankuasa Kecil mengenai Perkongsian Maklumat

Pada tahun ini, JPK telah menubuhkan satu Jawatankuasa Kecil mengenai Perkongsian Maklumat bagi mempertingkatkan lagi mutu analisis dan perkongsian maklumat yang dikumpul melalui laporan transaksi yang mencurigakan (STR) dan supaya maklumat perisikan kewangan dapat dilakukan dengan lebih berkesan. Jawatankuasa Kecil ini menyediakan mekanisme formal dengan perisikan yang dihasilkan oleh Bank Negara Malaysia berdasarkan maklumat yang diterima daripada STR boleh membantu memulakan penyiasatan terhadap kesalahan pengubahan wang haram, pembiayaan keganasan dan jenayah-jenayah berat lain yang disyaki.

Kerjasama Antarabangsa

Sebagai ahli Kumpulan Asia/Pasifik (APG) mengenai Kumpulan Pemberi dan Penerima Bantuan Teknikal Pengubahan Wang Haram, Bank Negara Malaysia telah menyediakan bantuan teknikal kepada National Bank of Cambodia dalam merangka Garis Panduan AML/CFT yang bersesuaian untuk institusi perbankan di Kemboja. Bank Negara Malaysia juga akan terus mengambil bahagian dalam latihan-latihan penilaian bersama AML/CFT yang dijalankan oleh pelbagai pihak berkuasa, yang juga merupakan ahli-ahli APG. Usaha-usaha kerjasama juga dipertingkatkan dengan menandatangani Memorandum Persefahaman untuk perkongsian maklumat kewangan dengan pelbagai pihak berkuasa yang lain.

Pembinaan Kapasiti

Inisiatif-inisiatif Latihan

Pembinaan kapasiti terus menjadi fokus Bank Negara Malaysia dengan penekanan diberikan terhadap teknik penyiasatan kewangan bagi tujuan meningkatkan kepakaran kakitangan penguat kuasa undang-undang. Pakar-pakar daripada agensi penguatkuasaan undang-undang dari luar dan dalam negeri telah berkongsi pengetahuan dan kepakaran mereka dalam pelbagai bengkel latihan sepanjang tahun ini. Agensi-agensi yang terlibat termasuk Lembaga Hasil Dalam Negeri, Pejabat Peguam Negara Malaysia, Perkhidmatan Perisikan Jenayah Kebangsaan dan Unit Penyiasatan Kewangan Pengganas Kebangsaan di United Kingdom, Bahagian Penguatkuasaan Imigresen dan Kastam Jabatan Keselamatan Dalam Negeri Amerika Syarikat, dan Pejabat Bangsa-Bangsa Bersatu mengenai Dadah dan Jenayah. Pada tahun ini, Bank Negara Malaysia telah menganjurkan dan mengambil bahagian dalam latihan-latihan berikut:

(i) Seminar Mengenai Pengubahan Wang Haram dan Pembiayaan Keganasan, Kuala Lumpur, Mac 2004;
(ii) Bengkel Penguatkuasaan AMLA, Kuala Lumpur, September 2004;
(iii) Bengkel Pengenalan Forensik Komputer, Kuala Lumpur, November 2004; dan
(iv) Bengkel Analisis Nilai Bersih AMLA, Kuala Lumpur, November-Disember 2004.

Inisiatif-inisiatif Pemboleh Dalaman

Fasa I Sistem Perisikan Kewangan (FINS)

Sebagai pihak berkuasa yang berwibawa di bawah AMLA, Bank Negara Malaysia terus menerima STR yang telah meningkat dari segi kualiti dan kuantiti pada tahun ini. Bagi tujuan memudahkan pelaporan transaksi yang mencurigakan dibuat oleh institusi-institusi kewangan, Bank Negara Malaysia telah membangunkan FINS bagi membantu institusi kewangan menghantar STR secara dalam talian. FINS mula beroperasi pada bulan Mei 2004 dan ini membolehkan institusi kewangan menghantar STR dengan pantas menerusi laman web yang mempunyai ciri keselamatan yang tinggi. Ini boleh dilakukan dengan mudah dari ruang tempat bekerja pegawai pematuhan yang terlibat. Alat analisis yang asas dalam FINS menganalisis STR yang diterima secara automatik dan ini membolehkan penganalisis kewangan Bank Negara Malaysia mempercepat proses pengenalpastian dan mengkaji hubungan kewangan antara transaksi-transaksi yang mencurigakan.

Penambahan Bilangan Kakitangan dalam Unit Perisikan Kewangan (UPW)

Seiring dengan perluasan jaringan pengawalseliaan AMLA dan tanggungjawab tambahan bagi mengesan pembiayaan keganasan, Bank Negara Malaysia telah meningkatkan jumlah kakitangan UPW daripada 18 kepada 24 orang dengan mewujudkan lebih banyak jawatan pada peringkat tinggi dalam jabatan ini. Sebagai usaha untuk memudahkan pelaksanaan dan penguatkuasaan AMLA dengan berkesan, dua seksyen baru iaitu Seksyen Pematuhan dan Seksyen Sokongan Penyiasatan diwujudkan pada tahun ini. Fungsi utama Seksyen Pematuhan adalah untuk menyelia pematuhan institusi pelapor kewangan dan bukan kewangan terhadap obligasi AMLA. Seksyen Sokongan Penyiasatan pula membantu agensi-agensi penguatkuasaan yang berkaitan dari segi maklumat perisikan kewangan bagi penyiasatan yang berkaitan dengan AMLA.

Cabaran Masa Hadapan

Bank Negara Malaysia akan terus memperluas jaringan pengawalseliaan AMLA untuk merangkumi kelas institusi pelapor yang lain seperti syarikat amanah, pengendali nombor-nombor ramalan dan syarikat perjudian yang lain, syarikat pengurusan aset dan dana, syarikat unit amanah, ejen harta tanah, penjual

barang kemas, peniaga logam dan batu permata berharga, serta peniaga barangan antik. Trend dan tipologi pengubahan wang haram serta tahap piawaian AML/CFT antarabangsa akan menentukan masa yang sesuai untuk penggunaan obligasi AMLA ke atas mana-mana entiti bukan kewangan tersebut. Obligasi AMLA juga akan hanya diguna pakai setelah perundingan dan sesi penerangan yang perlu diadakan dengan industri yang berkaitan serta masa yang mencukupi diberikan kepada institusi-institusi pelapor yang berkenaan untuk memahami dan bersedia memenuhi obligasi perundangan di bawah AMLA.

Mekanisme lain yang penting bagi memastikan pelaksanaan AMLA dengan berkesan ialah cadangan penubuhan satu rangka kerja penguatkuasaan AMLA yang tidak formal. Rangka kerja ini perlu diwujudkan bagi melakukan tindakan pengawalseliaan yang pantas terhadap mana-mana institusi pelapor yang gagal mematuhi obligasi pelaporan AMLA. Rangka kerja penguatkuasaan AMLA secara tidak formal ini akan secara sistematik dapat menghitung tindakan pembetulan dan terdahulu ke atas mana-mana institusi pelapor yang menyeleweng sebelum tahap ketidakpematuhannya merosot sehingga menjadi rangkaian yang paling lemah dalam usaha AML/CFT kebangsaan serta disalahgunakan oleh penjenayah untuk membersihkan dana haram mereka.

PRESTASI SISTEM PERBANKAN

Tinjauan

Sistem perbankan kekal berdaya tahan sepanjang tahun 2004, dengan kesemua penunjuk kewangan utama mencatat perkembangan yang kukuh. Berikutan pinjaman tidak berbayar (NPL) yang terus menurun dan tahap keuntungan semakin baik, nisbah modal kekal pada paras yang tinggi sepanjang tahun 2004. Berdasarkan kedudukan ini, sistem perbankan mempunyai rizab yang mencukupi untuk menghadapi sebarang kejutan yang di luar jangkaan. Kedudukan kewangan institusi perbankan yang mantap berserta prestasi kukuh ekonomi yang berterusan, suasana kadar faedah yang rendah dan sentimen sektor isi rumah dan perniagaan yang menggalakkan, merupakan pendorong utama kepada perkembangan kukuh aktiviti pembiayaan. Ringkasan prestasi bagi penunjuk utama sistem perbankan adalah seperti yang berikut:

- Nisbah kecukupan modal yang tinggi sungguhpun terdapat beberapa usaha rasionalisasi modal serta perkembangan kukuh aset berwajaran risiko;
- Keuntungan yang lebih tinggi dengan pulangan ke atas purata aset dan ekuiti yang bertambah baik;
- Margin kadar faedah bersih kekal kecil disebabkan persaingan terus memberi tekanan di pasaran pinjaman;
- NPL terus menurun ke paras terendah sejak krisis kewangan Asia, didorong terutamanya oleh kutipan balik dan pengelasan semula yang berterusan, serta NPL baru yang lebih rendah;
- Aktiviti pemberian pinjaman institusi perbankan kekal memberangsangkan bagi memenuhi permintaan sektor isi rumah dan perusahaan perniagaan yang meningkat; dan
- Pendedahan pada risiko pasaran terus kekal pada paras berhemat.

Keuntungan

Dengan disokong oleh keadaan ekonomi dan pasaran kewangan yang menggalakkan, sistem perbankan mencatat keuntungan awalan sebelum cukai yang belum diaudit sebanyak RM11.8 bilion pada tahun 2004, iaitu 16.1% lebih tinggi daripada tahun lalu. Prestasi ini dicapai hasil daripada kenaikan dalam keuntungan operasi kasar, peningkatan keuntungan bersih daripada dagangan sekuriti dan aktiviti pelaburan serta pendapatan dividen yang lebih tinggi daripada entiti bukan bank. Prestasi kewangan yang kukuh ini menyumbang kepada peningkatan lebih tinggi dalam pulangan ke atas purata aset dan ekuiti, masing-masing sebanyak 1.4% dan 16.6%. Keuntungan sebelum cukai bagi setiap pekerja meningkat kepada RM127,827 pada tahun 2004 daripada RM110,526 pada tahun sebelumnya.

Sistem perbankan mencatat keuntungan operasi kasar sebanyak RM12.6 bilion bagi tahun 2004, iaitu peningkatan 3.3% berbanding dengan tahun 2003. Prestasi yang lebih baik ini didorong terutamanya oleh pendapatan daripada aktiviti berasaskan faedah dan fi yang lebih tinggi, yang telah mengimbangi kenaikan kos kakitangan dan overhed. Mencerminkan persaingan yang sengit dalam pasaran pinjaman, pendapatan daripada aktiviti pemberian pinjaman dan pembiayaan mencatat kenaikan kecil sebanyak RM0.3 bilion atau 1.1%. Peningkatan dalam pendapatan bersih daripada aktiviti berasaskan faedah didorong terutamanya oleh kenaikan kukuh dalam pendapatan faedah bersih daripada aktiviti pinjaman antara bank (+RM0.8 bilion atau 96.6%), yang

sejumlah besar disebabkan oleh operasi mudah tunai Bank Negara Malaysia bagi menyerap lebihan mudah tunai, berserta sekuriti pelaburan (+RM0.6 bilion atau 23.9%). Analisis mengikut jenis institusi menunjukkan pendapatan faedah bersih bank perdagangan meningkat sebanyak 13.8%, manakala bagi syarikat kewangan turun 14.6%. Ini disebabkan sebahagiannya oleh pelarasan teknikal berikutan penggabungan lima syarikat kewangan dengan bank perdagangan. Sementara itu, bank saudagar mencatat penurunan dalam pendapatan faedah bersih sebanyak 3.7% bagi tahun 2004, berikutan tumpuan yang berterusan kepada aktiviti berasaskan fi.

Dengan kadar faedah pinjaman yang rendah akibat persaingan, bank perdagangan terus mempelbagaikan aktiviti, merangkumi aktiviti bukan pinjaman berasaskan fi yang lebih luas bagi memenuhi kehendak pengguna yang lebih mewah. Pendapatan berasaskan fi bank perdagangan dan syarikat kewangan sebagai satu kumpulan meningkat 18.1% kepada RM4 bilion pada tahun 2004. Ini disumbangkan terutamanya oleh pendapatan yang diperoleh daripada aktiviti perbankan persendirian, termasuk jualan silang produk amanah saham dan bankasurans, serta aktiviti berkaitan pembayaran seperti pengiriman wang. Nisbah pendapatan berasaskan fi kepada pendapatan operasi bank perdagangan dan syarikat kewangan sebagai satu kumpulan adalah 17.2% pada tahun 2004 berbanding dengan 15.6% pada tahun sebelumnya.

Pendapatan berasaskan fi bank saudagar mencatat kenaikan yang kukuh sebanyak 7% kepada RM350 juta, disebabkan terutamanya oleh pendapatan yang lebih tinggi daripada aktiviti pengurusan portfolio, penempatan saham dan pinjaman bersindiket. Fi daripada aktiviti pengurusan portfolio mencatat peningkatan yang ketara sebanyak 124.7% kepada RM37.8 juta. Walaupun hanya mencakupi 10.8% daripada jumlah pendapatan berasaskan fi bank saudagar, pertumbuhan yang besar ini mencerminkan peningkatan tahap kesedaran dan penerimaan terhadap produk pengurusan kekayaan bagi menjana pulangan yang lebih baik dalam persekitaran kadar faedah pinjaman yang rendah. Peningkatan pendapatan berasaskan fi yang lain sebanyak 76.3% kepada RM54 juta didorong terutamanya oleh beberapa penempatan saham korporat yang besar pada tahun 2004.

Nisbah kos kepada pendapatan meningkat sedikit kepada 48.8% berikutan kenaikan dalam kos kakitangan dan overhed. Peningkatan dalam perbelanjaan kakitangan mencerminkan tawaran pakej imbuhan yang lebih baik untuk mengekalkan kepakaran akibat persaingan dalam pasaran dan bilangan kakitangan yang lebih ramai. Dengan penekanan yang lebih terhadap aktiviti pemasaran dan promosi, sebanyak 17.2% daripada kos overhed yang dibelanjakan adalah untuk perbelanjaan pemasaran berbanding dengan 14.3% pada tahun 2003.

Walaupun kualiti aset bertambah baik, jumlah peruntukan hutang lapuk dan ragu meningkat sebanyak 5.4% berikutan peruntukan am dan khas yang lebih tinggi. Peruntukan am bertambah sebanyak RM0.4 bilion berikutan peningkatan dalam jumlah pinjaman, dan peruntukan khas meningkat sebanyak RM0.1 bilion kerana sebilangan institusi perbankan mengamalkan dasar peruntukan dan pengelasan pinjaman tidak berbayar yang lebih ketat untuk memperkukuh

Jadual 5.2
Sistem Perbankan[1]: Pendapatan dan Perbelanjaan

	Untuk tahun kalendar			
	2003	2004*a*	Perubahan tahunan	
	RM juta			%
Pendapatan faedah selepas ditolak faedah tergantung	38,123	40,612	2,489	6.5
(Faedah tergantung)	*4,793*	*3,812*	*-981*	*-20.5*
Tolak: Perbelanjaan faedah	18,943	20,385	1,442	7.6
Pendapatan faedah bersih	19,180	20,227	1,047	5.5
Campur: Pendapatan berasaskan fi	3,741	4,377	636	17.0
Tolak: Kos kakitangan	5,095	5,683	588	11.5
Kos overhed	5,625	6,316	691	12.3
Keuntungan operasi kasar	12,201	12,605	404	3.3
Tolak: Peruntukan hutang lapuk dan ragu, dan lain-lain	4,155	4,493	338	8.1
Keuntungan operasi kasar selepas peruntukan	8,046	8,112	66	0.8
Campur: Pendapatan lain	2,131	3,699	1,568	73.6
Untung sebelum cukai	10,177	11,811	1,634	16.1
antaranya:				
Bank perdagangan	6,728	8,094	1,366	20.3
Syarikat kewangan	2,644	2,739	95	3.6
Bank saudagar	685	866	181	26.4
Bank-bank Islam	120	111	-9	-7.5
Pulangan ke atas aset (%)	1.3	1.4		
Pulangan ke atas ekuiti (%)	15.3	16.6		
Kos ke atas pendapatan[2] (%)	46.8	48.8		

[1] Termasuk bank-bank Islam.
[2] Hanya mengambil kira kos kakitangan, kos overhed, pendapatan faedah bersih dan pendapatan berasaskan fi.
a Awalan
Nota: Angka-angka tidak semestinya terjumlah disebabkan oleh penggenapan.

kedudukan kewangan mereka. Peruntukan yang lebih tinggi ini sebahagiannya diimbangi oleh peningkatan sebanyak RM0.2 bilion dalam kutipan balik.

Margin Kadar Faedah

Margin kadar faedah terus mengecil sepanjang tahun 2004 berikutan persaingan dalam pasaran pinjaman yang terus memberi tekanan ke atas kadar pemberian pinjaman, terutamanya pinjaman kepada sektor isi rumah dan perusahaan kecil dan sederhana (PKS). Akibatnya, margin kadar faedah menurun sebanyak 21 mata asas kepada 0.38 mata peratusan setelah mengambil kira perbelanjaan dan peruntukan hutang lapuk dan ragu bagi tahun 2004.

Margin kadar faedah kasar (perbezaan antara pendapatan faedah dan perbelanjaan faedah dinyatakan sebagai peratusan daripada jumlah aset berasaskan faedah) bank perdagangan dan syarikat kewangan sebagai satu kumpulan menurun sebanyak 13 mata asas kepada 2.66 mata peratusan disebabkan perbelanjaan faedah yang tinggi. Meskipun kadar pemberian pinjaman pada amnya adalah lebih rendah, pendapatan faedah kekal hampir tidak berubah pada tahap 4.78% disebabkan pertumbuhan dalam jumlah pinjaman. Penurunan kadar pemberian pinjaman yang paling ketara adalah dalam sektor perumahan, dengan kadar pemberian pinjaman purata untuk tahun pertama menurun sehingga 93 mata asas kepada 3.08% setahun pada bulan Disember 2004, dengan penurunan yang lebih kecil bagi baki tempoh hingga tarikh matang. Di samping itu, kadar pemberian pinjaman purata untuk pinjaman perniagaan yang baru juga kekal kompetitif pada paras 5.64% setahun, manakala bagi PKS ialah 6.20% setahun. Dengan mudah tunai kekal berlebihan, kadar deposit kekal pada tahap yang rendah. Walau bagaimanapun, perbelanjaan faedah sebagai peratusan daripada jumlah aset berasaskan faedah meningkat sebanyak 13 mata asas kepada 2.12% kerana peningkatan yang ketara dalam jumlah deposit sistem perbankan sebanyak 13%.

Jadual 5.3
Kadar Pemberian Pinjaman Purata Berwajaran untuk Pinjaman Baru yang Diluluskan Sepanjang Bulan

	Bank perdagangan		Syarikat kewangan	
	Purata bagi Disember (% setahun)			
	2003	2004	2003	2004
Pinjaman perniagaan	5.72	5.64	7.18	8.06
antaranya: PKS	*6.30*	*6.20*	*7.17*	*8.04*
Pinjaman isi rumah[1]	4.32	4.34	6.49	6.32
antaranya:				
Pembelian harta kediaman	*4.01*	*3.08*	*4.09*	*3.13*
Pembelian kereta penumpang	*t.b.*	*6.53*	*6.59*	*6.37*

[1] Tidak termasuk pinjaman kad kredit.
t.b. Tidak berkenaan.

Bank perdagangan dan syarikat kewangan sebagai satu kumpulan turut mengalami perbelanjaan ke atas kakitangan dan overhed yang lebih tinggi, sebahagian besarnya disebabkan oleh pakej saraan yang lebih menarik dan kos pemasaran yang lebih tinggi. Kos kakitangan dan overhed sebagai peratusan daripada jumlah aset berasaskan faedah adalah berjumlah 1.54%. Sementara itu, peruntukan hutang lapuk dan ragu, sebagai peratusan daripada jumlah aset berasaskan faedah, meningkat sedikit pada tahun 2004 kepada 0.74% berbanding 0.67% pada tahun sebelumnya. Ini mencerminkan penggunaan strategi yang lebih berhemat dalam mengendalikan pinjaman tidak berbayar yang tidak dapat dikutip.

Aktiviti Pemberian Pinjaman

Aktiviti pemberian pinjaman oleh institusi perbankan terus memberangsangkan pada tahun 2004. Sentimen positif dalam sektor isi rumah dan perniagaan di samping persekitaran kadar faedah yang kondusif memberi rangsangan kepada permintaan pinjaman yang lebih kukuh daripada sektor swasta sepanjang tahun. Sebagai penggerak utama dana dalam ekonomi, kedudukan sektor perbankan yang bertambah kukuh membolehkan sektor tersebut menyokong keperluan pinjaman yang semakin meningkat, berikutan pertumbuhan penggunaan isi rumah dan peningkatan aktiviti perniagaan. Rangka Kerja Kadar Faedah Baru yang diperkenalkan pada tahun 2004 turut meningkatkan kefleksibelan institusi perbankan untuk menetapkan kadar produk kewangan dengan lebih cekap dan berkesan, seterusnya mempertingkatkan keupayaan institusi perbankan untuk menstruktur dan mengubah suai produk perbankan bagi memenuhi kehendak pelanggan.

Permintaan terhadap pinjaman yang kukuh dapat dilihat daripada peningkatan permohonan pinjaman yang tinggi pada tahun 2004. Sepanjang tahun 2004, sistem perbankan menerima permohonan pinjaman berjumlah RM273.3 bilion, iaitu peningkatan sebanyak 20.1% berbanding dengan tahun sebelumnya. Kadar kelulusan pinjaman purata kekal kukuh pada 63.5%, dengan pinjaman baru yang diluluskan meningkat sebanyak 13.6% kepada RM173.6 bilion pada tahun 2004. Oleh itu, purata bulanan bagi pinjaman baru yang diluluskan pada tahun 2004 sebanyak RM14.5 bilion adalah lebih tinggi berbanding dengan purata bulanan pinjaman baru sebanyak RM12.7 bilion yang diluluskan pada

Jadual 5.4
Sistem Perbankan[1]: Aktiviti Pembiayaan

	Bagi tahun		Pertumbuhan tahunan (%)
	2003	2004	
	RM bilion		
Kelulusan pinjaman	152.8	173.6	13.6
Pengeluaran pinjaman	441.6	488.2	10.6
Pembayaran balik pinjaman	430.4	461.6	7.2
	Pada akhir tahun		Pertumbuhan tahunan (%)
	2003	2004	
	RM bilion		
Jumlah pinjaman terkumpul	473.8	514.0	8.5
Jumlah pembiayaan oleh sistem perbankan[2]	508.0	547.2	7.7
Jumlah pembiayaan untuk ekonomi[3]	618.4	674.0	9.0

[1] Termasuk bank-bank Islam.
[2] Jumlah pinjaman terkumpul sistem perbankan dicampur sekuriti hutang swasta yang dipegang oleh sistem perbankan.
[3] Jumlah pinjaman terkumpul sistem perbankan dicampur sekuriti hutang swasta.

terkumpul bagi sektor isi rumah berkembang sebanyak 14.4% kepada RM264.4 bilion pada akhir tahun 2004. Permohonan pinjaman yang diterima daripada sektor isi rumah meningkat 22.1% kepada RM120.2 bilion pada tahun 2004. Daripada jumlah ini, 72.2% telah diluluskan di sepanjang tahun. Jumlah kelulusan pinjaman bagi sektor ini meningkat 20.5% kepada RM86.8 bilion, manakala pengeluaran pinjaman mencatat peningkatan sebanyak 13.8% kepada RM130.3 bilion pada tahun 2004. Meskipun pengeluaran pinjaman adalah tinggi, pinjaman yang belum digunakan turut meningkat 14.7% kepada RM67.8 bilion pada akhir tahun 2004. Seperti tahun-tahun yang lepas, aktiviti pemberian pinjaman dalam sektor isi rumah tertumpu pada pembiayaan gadai janji rumah, pembiayaan untuk pembelian kenderaan penumpang dan kad kredit. Pertumbuhan pinjaman yang kukuh kepada sektor ini disokong terutamanya oleh pakej pembiayaan yang kompetitif yang ditawarkan oleh institusi perbankan dan kempen promosi yang dijalankan oleh sektor swasta bagi merangsang permintaan.

Kedudukan sektor perbankan yang bertambah kukuh membolehkan sektor tersebut menyokong keperluan pinjaman yang semakin meningkat, berikutan pertumbuhan penggunaan isi rumah dan peningkatan aktiviti perniagaan.

tahun sebelumnya. Pengeluaran pinjaman juga meningkat sebanyak 10.6% kepada RM488.2 bilion pada tahun tersebut, mencerminkan keperluan pinjaman yang lebih tinggi daripada sektor swasta untuk membiayai aktiviti yang dijalankan oleh sektor tersebut. Dengan jumlah pengeluaran pinjaman mengatasi jumlah pembayaran balik, jumlah pinjaman terkumpul meningkat dengan kukuh pada kadar 8.5% pada tahun 2004. Jumlah pegangan sekuriti hutang swasta oleh institusi perbankan menurun sebanyak 2.7% pada tahun 2004. Hasilnya, jumlah pembiayaan oleh sistem perbankan bagi menyokong aktiviti ekonomi meningkat sebanyak 7.7% pada akhir tahun 2004.

Pinjaman kepada isi rumah

Sistem perbankan terus menyalurkan sebahagian besar daripada pembiayaan kepada sektor isi rumah pada tahun 2004, berikutan kadar pertumbuhan penggunaan swasta yang meningkat yang mencerminkan pendapatan isi rumah dan sentimen pengguna yang bertambah baik. Pada akhir tahun 2004, pinjaman kepada sektor isi rumah merupakan bahagian terbesar, mencakupi 51.4% daripada jumlah pinjaman sektor perbankan. Secara keseluruhan, jumlah pinjaman

Dalam portfolio pinjaman kepada sektor isi rumah, bahagian pinjaman terbesar disalurkan kepada pembelian harta kediaman, berjumlah RM130.3 bilion atau 49.3% daripada jumlah pinjaman isi rumah. Selaras dengan usaha Kerajaan untuk menggalakkan pemilikan rumah, permintaan pinjaman perumahan terus kekal memberangsangkan bagi membiayai bekalan harta kediaman kos sederhana yang tinggi yang dilancarkan di sepanjang tahun. Pada tahun 2004, sistem perbankan menerima permohonan pinjaman untuk membeli harta kediaman berjumlah RM52.4 bilion, iaitu peningkatan 11.7% berbanding dengan tahun sebelumnya. Kelulusan pinjaman untuk membeli harta kediaman meningkat 18.8% kepada RM35.7 bilion pada tahun 2004, sementara pengeluaran pinjaman meningkat 9.1% kepada RM38.8 bilion. Peminjam menikmati kadar pemberian pinjaman purata yang lebih rendah untuk pinjaman tersebut, iaitu dalam julat 3.08% hingga 3.73% setahun bagi bank perdagangan dan 3.07% hingga 5.08% setahun bagi syarikat kewangan. Hasilnya, jumlah pinjaman terkumpul untuk pembelian harta kediaman meningkat pada kadar antara 14.2% hingga 16.2% sepanjang tahun 2004. Walaupun tahap pendedahan institusi perbankan terhadap sektor

kediaman meningkat lebih daripada dua kali ganda sejak tahun 1998, institusi perbankan lebih berkeupayaan mengurus risiko yang timbul daripada aktiviti pemberian pinjaman ini berikutan peningkatan dalam standard pengurusan risiko mereka. Institusi perbankan juga menggunakan kemudahan Sistem Maklumat Rujukan Kredit Pusat untuk menentukan profil kredit peminjam, seterusnya mempermudah proses penilaian kredit.

Pinjaman untuk pembelian kereta penumpang mencakupi bahagian kedua terbesar pinjaman untuk sektor isi rumah. Pada akhir tahun 2004, pinjaman untuk sektor ini merupakan 27.2% daripada jumlah pinjaman isi rumah, iaitu mencatat peningkatan sebanyak 17.2% daripada RM61.3 bilion pada akhir tahun 2003 kepada RM71.9 bilion pada akhir tahun 2004. Permintaan pinjaman yang kukuh terhadap kenderaan bermotor adalah disebabkan terutamanya oleh peningkatan semula permintaan berikutan semakan duti kereta penumpang yang berkuat kuasa mulai 1 Januari 2004. Ini disokong oleh beberapa pelancaran baru kereta penumpang dalam kategori sederhana dan aktiviti promosi yang dijalankan oleh syarikat-syarikat kenderaan untuk mempertingkatkan jualan mereka. Permohonan pinjaman untuk pembelian kereta penumpang meningkat 27.4% kepada RM40.6 bilion daripada RM31.8 bilion pada tahun 2003. Kelulusan pinjaman sektor ini meningkat 17.2% kepada RM30.4 bilion pada tahun 2004, sementara pengeluaran pinjaman kekal tinggi pada tahap RM29.1 bilion pada tahun tersebut berbanding dengan RM24.5 bilion pada tahun 2003.

Jumlah pinjaman kad kredit juga mencatat peningkatan 16.3% pada tahun 2004, mencerminkan permintaan yang kukuh terhadap pinjaman penggunaan. Jumlah kelulusan pinjaman untuk kad kredit melonjak 26.6% kepada RM11.7 bilion pada tahun 2004, sementara penggunaan kemudahan kredit bagi kad kredit juga tinggi, mencakupi 32.4% daripada jumlah kemudahan kredit yang diberikan kepada pemegang-pemegang kad. Peningkatan dalam penggunaan ini adalah sejajar dengan jumlah edaran kad dalam pasaran yang lebih tinggi, yang meningkat sebanyak 28.6% kepada lebih daripada 6.6 juta kad pada akhir tahun 2004. Pengeluaran pinjaman kepada sektor ini juga meningkat sebanyak 19.1% kepada RM36.3 bilion pada tahun 2004 berbanding dengan RM30.5 bilion dalam tahun 2003. Usaha institusi perbankan mempromosikan kad kredit sebagai kaedah pembayaran telah disokong oleh standard pengurusan risiko yang mantap bagi memastikan risiko yang timbul daripada pemberian pinjaman yang lebih agresif dalam sektor ini boleh diurus.

Pinjaman kepada perusahaan perniagaan

Keuntungan korporat yang bertambah baik, keadaan pembiayaan yang menggalakkan serta prestasi sektor luaran yang bertambah baik pada tahun 2004 merupakan pemacu utama yang menggalakkan pelaburan swasta yang lebih besar dalam projek-projek baru dan pengembangan korporat. Mencerminkan perkembangan ini, permintaan untuk pembiayaan baru oleh perusahaan perniagaan adalah lebih tinggi pada tahun 2004. Permohonan pinjaman daripada perusahaan perniagaan meningkat sebanyak 20% pada tahun 2004, iaitu pemulihan daripada kemerosotan sebanyak 7.7% pada tahun 2003. Kenaikan ini didorong oleh permohonan pinjaman yang lebih tinggi diterima daripada sektor perkilangan, pembinaan, dan perdagangan borong dan runcit, berjumlah RM76.2 bilion pada tahun 2004.

Selaras dengan permohonan pinjaman yang lebih tinggi, jumlah kelulusan pinjaman baru kepada perusahaan perniagaan meningkat sebanyak 9.8% kepada RM84.9 bilion, mencakupi 48.9% daripada jumlah pinjaman baru yang diluluskan oleh sistem perbankan. Hampir 51% atau RM43.2 bilion daripada jumlah kelulusan pinjaman baru perusahaan perniagaan telah disalurkan kepada sektor pembinaan, perkilangan, dan perdagangan borong dan runcit. Dari segi pengeluaran pinjaman, 68.7% daripada jumlah pengeluaran pinjaman sistem perbankan disalurkan kepada sektor perniagaan. Pengeluaran pinjaman kepada perusahaan perniagaan meningkat sebanyak 10.5% kepada RM335.3 bilion pada tahun 2004, dengan 60.8% daripada pengeluaran tersebut telah disalurkan kepada sektor perkilangan dan perdagangan borong dan runcit. Dengan jumlah pengeluaran yang lebih tinggi berbanding dengan pembayaran balik berjumlah RM319.8 bilion, jumlah pinjaman terkumpul sektor perniagaan berkembang sebanyak 2.6% kepada RM219.2 bilion pada akhir tahun 2004.

Perusahaan kecil dan sederhana (PKS) terus mendapat sokongan yang padu daripada sektor perbankan. Pinjaman kepada PKS merangkumi 40.3% daripada jumlah pinjaman terkumpul kepada perusahaan perniagaan. Kelulusan pinjaman pula adalah tinggi, mencakupi 58.4% daripada jumlah permohonan yang diterima, manakala pinjaman yang ditolak kekal rendah, merangkumi 19.1% daripada jumlah permohonan pinjaman. Pada tahun 2004, jumlah kelulusan pinjaman baru meningkat sebanyak 21.9% kepada RM31.6 bilion kepada lebih daripada 92,000 akaun pinjaman PKS. Berdasarkan purata bulanan, tahap kelulusan pinjaman berjumlah RM2.6 bilion sebulan pada tahun 2004 adalah lebih

tinggi berbanding dengan tahap yang dicapai pada tahun 2003 yang berjumlah RM2.2 bilion sebulan. Pada masa yang sama, jumlah pinjaman yang dikeluarkan kepada PKS juga meningkat dengan kukuh sebanyak 15.3% kepada RM100.4 bilion. Hasilnya, jumlah pinjaman terkumpul kepada PKS meningkat sebanyak 7.7% pada tahun 2004.

Dari segi pinjaman PKS mengikut sektor, kira-kira 59.3% daripada jumlah pinjaman terkumpul kepada PKS disalurkan kepada sektor perkilangan, pembinaan, dan perdagangan borong dan runcit. Sejajar dengan seruan Kerajaan untuk menggalakkan perusahaan perniagaan yang terlibat dalam bidang proses perniagaan sumber luar dan teknologi maklumat, jumlah pinjaman terkumpul PKS yang terlibat dalam sektor perkhidmatan perniagaan meningkat 27.8% berasaskan purata bulanan pada tahun 2004. Pinjaman PKS kepada sektor pertanian, perhutanan dan perikanan juga mencatat pertumbuhan kukuh sebanyak 24.2% kepada RM4 bilion pada akhir tahun 2004. Dengan penubuhan Majlis Pembangunan PKS Kebangsaan pada bulan Ogos 2004 dan pelbagai inisiatif yang sedang dijalankan bagi memperkukuh kapasiti dan daya saing PKS, akses kepada pembiayaan untuk PKS akan terus diperluas.

Berdasarkan respons yang positif terhadap tabung khas, Bank Negara Malaysia telah menambah lagi peruntukan dana kepada Tabung Industri Kecil dan Sederhana 2 dan Tabung Usahawan Baru 2, masing-masing sebanyak RM2.5 bilion dan RM850 juta pada tahun 2004. Dengan ini, sebanyak RM8.9 bilion telah disalurkan kepada lima tabung khas yang diurus oleh Bank Negara Malaysia untuk membiayai sektor keutamaan. Pada akhir tahun 2004, jumlah pinjaman terkumpul di bawah tabung-tabung khas tersebut berjumlah RM5.1 bilion. Di samping itu, Kemudahan Jaminan Khas yang dilancarkan pada bulan Mei 2003 untuk membantu perniagaan yang terjejas oleh wabak SARS telah ditamatkan pada bulan Julai 2004, ekoran kejayaan membendung wabak tersebut dalam jangka masa yang singkat serta pemulihan perniagaan yang terjejas.

Pembiayaan melalui pasaran bon

Pasaran bon terus menjadi saluran penting kepada syarikat-syarikat untuk mendapat dana bagi memenuhi keperluan pembiayaan mereka. Seiring dengan prestasi ekonomi yang kukuh, penerbitan sekuriti hutang swasta kekal pada paras tinggi berikutan penerbitan sekuriti hutang oleh beberapa syarikat besar sepanjang tahun 2004. Pada tahun 2004, dana berjumlah RM28 bilion telah diperoleh daripada pasaran bon, terutamanya oleh sektor utiliti dan pembinaan. Hasilnya, jumlah sekuriti hutang swasta dalam pasaran meningkat sebanyak 10.7% kepada RM160.1 bilion pada akhir tahun 2004. Jumlah pembiayaan yang disalurkan kepada ekonomi, yang merangkumi pinjaman yang dikeluarkan oleh institusi perbankan meningkat sebanyak 9% kepada RM674 bilion pada akhir tahun 2004.

Graf 5.1
Sistem Perbankan[1]: Pinjaman Tidak Berbayar Bersih

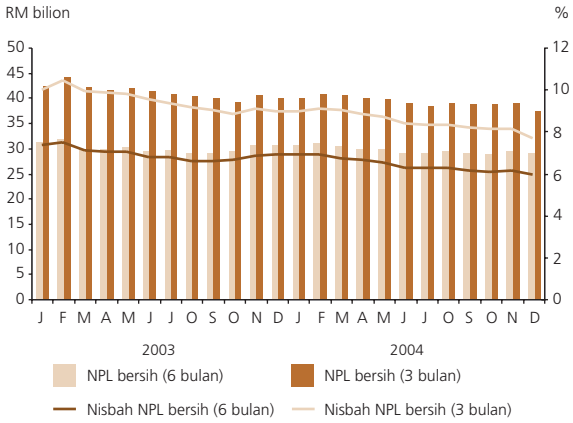

[1] Termasuk bank-bank Islam.

Kualiti Aset

Mencerminkan prestasi ekonomi yang kukuh didorong oleh aktiviti perniagaan yang memberangsangkan dan penggunaan yang mantap, paras pinjaman tidak berbayar (NPL) sistem perbankan terus berkurang pada tahun 2004. Nisbah NPL bersih pada akhir tahun 2004 merupakan tahap terendah sejak krisis kewangan Asia pada tahun 1998. Penurunan paras NPL yang besar ini adalah disebabkan oleh kutipan balik dan pengelasan semula NPL kepada pinjaman berbayar, serta disokong oleh NPL baru yang lebih rendah.

NPL bersih berdasarkan klasifikasi 3 bulan menurun sebanyak 6.3% kepada RM37.5 bilion pada akhir tahun 2004. Ini bersama dengan pertumbuhan jumlah pinjaman sebanyak 8.5% menyebabkan nisbah NPL bersih sistem perbankan menurun sebanyak 1.3 mata peratusan kepada 7.6% pada akhir tahun 2004 (akhir tahun 2003: 8.9%). Paras NPL bersih berdasarkan

Nisbah NPL bersih pada akhir tahun 2004 merupakan tahap terendah sejak krisis kewangan Asia pada tahun 1998.

Jadual 5.5
Sistem Perbankan: Pinjaman Tidak Berbayar dan Peruntukan Hutang Ragu dan Lapuk

	Pada akhir tahun			
	2003		2004	
	Klasifikasi			
	3-bulan	6-bulan	3-bulan	6-bulan
	RM juta			
Sistem perbankan				
Pinjaman tidak berbayar	65,773.8	54,797.5	60,431.2	50,301.7
Faedah tergantung	9,344.7	8,961.6	8,480.5	8,101.8
Peruntukan khas	16,416.4	15,070.2	14,473.0	13,222.3
Peruntukan am	9,216.7	8,166.2	9,643.9	8,347.2
Nisbah pinjaman tidak berbayar bersih (%)[1]	8.9	6.8	7.6	5.9
Jumlah peruntukan/Pinjaman tidak berbayar (%)	53.2	58.8	53.9	59.0
Bank perdagangan				
Pinjaman tidak berbayar	44,541.6	37,562.2	46,214.2	38,869.3
Faedah tergantung	6,201.2	6,027.5	6,373.1	6,093.9
Peruntukan khas	11,763.1	10,870.5	11,460.3	10,373.8
Peruntukan am	6,895.7	5,844.6	8,414.7	7,117.9
Nisbah pinjaman tidak berbayar bersih (%)[1]	8.1	6.3	6.8	5.3
Jumlah peruntukan/Pinjaman tidak berbayar (%)	55.8	60.5	56.8	60.7
Syarikat kewangan				
Pinjaman tidak berbayar	16,025.5	12,841.2	9,495.5	7,423.7
Faedah tergantung	2,504.0	2,313.6	1,491.2	1,412.5
Peruntukan khas	3,616.5	3,205.7	2,058.8	1,927.2
Peruntukan am	1,905.6	1,906.1	829.5	829.5
Nisbah pinjaman tidak berbayar bersih (%)[1]	9.8	7.2	11.3	7.7
Jumlah peruntukan/Pinjaman tidak berbayar (%)	50.1	57.8	46.1	56.2
Bank saudagar				
Pinjaman tidak berbayar	3,204.5	2,818.6	2,568.8	2,340.0
Faedah tergantung	452.6	442.3	400.8	391.3
Peruntukan khas	603.2	588.5	496.3	497.3
Peruntukan am	240.7	240.9	235.8	235.9
Nisbah pinjaman tidak berbayar bersih (%)[1]	21.5	17.9	19.4	16.8
Jumlah peruntukan/Pinjaman tidak berbayar (%)	40.5	45.1	44.1	48.1
Bank-bank Islam				
Pinjaman tidak berbayar	2,002.3	1,575.6	2,152.7	1,668.7
Faedah tergantung	186.9	178.2	215.3	204.1
Peruntukan khas	433.7	405.5	457.7	424.0
Peruntukan am	174.7	174.7	163.9	163.9
Nisbah pinjaman tidak berbayar bersih (%)[1]	15.0	10.8	13.7	9.6
Jumlah peruntukan/Pinjaman tidak berbayar (%)	39.7	48.1	38.9	47.5

[1] Nisbah pinjaman tidak berbayar bersih = (Pinjaman tidak berbayar selepas ditolak faedah tergantung selepas ditolak peruntukan khas) / (Jumlah pinjaman selepas ditolak faedah tergantung selepas ditolak peruntukan khas) x 100%.

Nota: Angka-angka tidak semestinya terjumlah disebabkan oleh penggenapan.

klasifikasi 6 bulan juga menurun sebanyak 5.8% kepada RM29 bilion, iaitu 5.9% daripada jumlah pinjaman bersih pada akhir 2004. Nisbah perlindungan kerugian pinjaman bagi klasifikasi 3 bulan dan 6 bulan semakin kukuh, masing-masing pada tahap 53.9% dan 59% pada akhir tahun 2004. Sekiranya nilai cagaran diambil kira, nisbah perlindungan terus meningkat masing-masing ke paras 165.3% dan 171.8%.

Persekitaran ekonomi yang menggalakkan telah meningkatkan keupayaan peminjam untuk membayar balik pinjaman mereka. Kemampuan membayar balik pinjaman yang lebih baik ini menyumbang kepada pengelasan pinjaman sebagai NPL baru yang lebih rendah. Pada tahun 2004, NPL baru berjumlah RM23.9 bilion. Ini merupakan penurunan sebanyak 5% atau RM1.3 bilion. Walaupun kutipan balik dan pengelasan semula NPL kepada pinjaman berbayar lebih rendah sebanyak 2.2%, jumlahnya kekal kukuh pada tahap RM22.4 bilion pada tahun 2004. Beberapa institusi perbankan menghapus kira pinjaman yang telah lama tertunggak dan dianggap tidak dapat dikutip berikutan prestasi yang kukuh. Jumlah penghapuskiraan pinjaman sepanjang tahun 2004 adalah tinggi, iaitu sebanyak RM8.7 bilion.

Pada akhir tahun 2004, tiga kes Jawatankuasa Penyusunan Semula Hutang Korporat (CDRC) masih belum dilaksanakan, dengan jumlah hutang bernilai RM2.4 bilion. 45 kes penyusunan semula dengan jumlah hutang sebanyak RM50.1 bilion telah berjaya dilaksanakan dalam keadaan pasaran yang menggalakkan. Pelaksanaan proses penyusunan semula hutang telah mengukuhkan syarikat-syarikat berkenaan dan meletakkan mereka pada kedudukan yang lebih baik untuk memacu aktiviti ekonomi.

Graf 5.2
Sistem Perbankan[1]: Profil Pinjaman Tertunggak

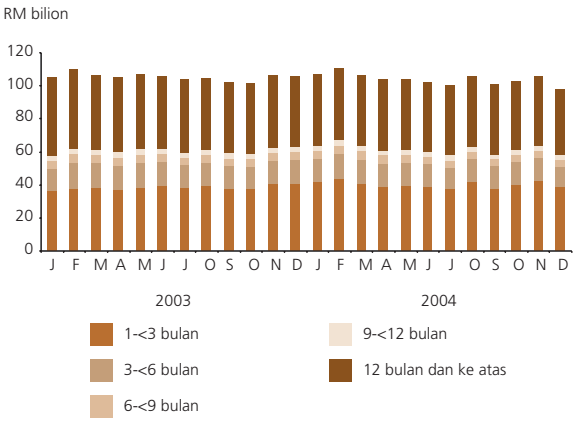

[1] Termasuk bank-bank Islam.

Jumlah pinjaman tertunggak yang melebihi satu bulan menurun sebanyak 6.5% atau RM3.2 bilion pada tahun 2004. Sebagai peratusan daripada jumlah pinjaman tertunggak yang terkumpul, bahagian pinjaman tertunggak yang melebihi satu bulan telah berkurang daripada paras 61.1% pada akhir tahun 2003 kepada paras 54.7% pada akhir tahun 2004. Dengan itu, jumlah pinjaman tertunggak yang melebihi satu bulan mencakupi 8.9% daripada jumlah pinjaman pada akhir tahun 2004 (akhir tahun 2003:10.3%).

Penurunan jumlah NPL bagi sektor perniagaan dicatat dalam hampir semua sektor ekonomi pada tahun 2004. Kedudukan keuntungan sektor korporat yang bertambah baik, yang didorong terutamanya oleh penggunaan sektor swasta dan prestasi sektor luaran yang bertambah kukuh, telah meningkatkan pembayaran balik serta penurunan NPL sektor perniagaan sepanjang tahun 2004. NPL bagi sektor perniagaan menurun sebanyak 12.9% atau RM5.1 bilion, untuk mencakupi 13.6% daripada jumlah pinjaman perniagaan pada akhir tahun 2004 (akhir tahun 2003:16.3%). Penurunan NPL yang terbesar dicatat oleh sektor perkilangan, dengan penurunan sebanyak 13.9% atau RM1.4 bilion pada akhir tahun 2004. Walaupun bahagian NPL bagi sektor perkilangan kekal paling tinggi di kalangan semua sektor perniagaan, iaitu pada tahap 24.9% daripada jumlah NPL perniagaan, ia dijangka terus berkurang dengan pertumbuhan sektor perkilangan yang berterusan. Jumlah NPL bagi sektor pembinaan juga menurun sebanyak RM0.9 bilion kepada RM7.2 bilion pada tahun 2004, disebabkan terutamanya oleh penghapuskiraan akaun pinjaman yang besar pada akhir tahun 2004.

Sejajar dengan NPL sektor perniagaan yang bertambah baik, NPL bagi perusahaan kecil dan sederhana (PKS) di hampir kesemua sektor ekonomi mencatat pengurangan pada tahun 2004. Jumlah NPL bagi PKS menurun sebanyak 11.4% kepada RM10.6 bilion pada akhir tahun 2004 dan mencakupi 12% daripada jumlah pinjaman PKS. Bahagian jumlah NPL bagi PKS kepada keseluruhan NPL sektor perniagaan adalah sebanyak 30.6%. Pada peringkat sektor, jumlah NPL bagi PKS adalah tertinggi di sektor perkilangan, pembinaan serta perdagangan borong dan runcit, mencakupi 58.7% daripada jumlah NPL bagi PKS. Mencerminkan prestasi sektor perkilangan yang kukuh, jumlah NPL sektor tersebut mencatat penurunan terbesar sebanyak RM0.4 bilion kepada RM2.7 bilion pada akhir tahun 2004. Jumlah NPL bagi sektor pengangkutan, penyimpanan dan komunikasi juga menurun sebanyak 43.9% atau RM0.2 bilion disebabkan terutamanya oleh penghapuskiraan akaun. Jumlah NPL bagi sektor harta tanah menurun sebanyak 21.2% kepada RM0.7 bilion, manakala jumlah NPL bagi sektor pembinaan menurun sebanyak 7.6% kepada RM1.9 bilion pada akhir tahun 2004.

Jumlah NPL kasar bagi sektor isi rumah menurun kepada 7.2% daripada jumlah pinjaman isi rumah pada bulan Disember 2004 (akhir tahun 2003: 7.9%). Walaupun jumlah NPL bagi sektor isi rumah meningkat sebanyak 3.8% kepada RM18 bilion pada akhir tahun 2004, magnitudnya kekal kecil berbanding dengan peningkatan dalam jumlah pinjaman sektor isi rumah yang lebih tinggi sebanyak 14.4% sepanjang tahun 2004. Dalam sektor isi rumah, jumlah NPL tertinggi adalah bagi pembelian harta kediaman, mencakupi 62.6% daripada jumlah NPL sektor isi rumah pada akhir tahun 2004. Jumlah NPL bagi harta kediaman meningkat sebanyak 11.6% atau RM1.2 bilion sepanjang tahun 2004. Walau bagaimanapun, nisbah NPL sektor tersebut kekal di tahap yang terurus pada paras 8.5% pada akhir tahun 2004. Ini disebabkan oleh kadar peningkatan yang lebih tinggi dalam jumlah pinjaman bagi pembelian harta kediaman, iaitu antara 14.2% hingga 16.2% pada tahun 2004. Jumlah NPL bagi kad kredit masih rendah pada 4.7% daripada jumlah pinjaman kad kredit, manakala nisbah NPL bagi pembelian kenderaan pengangkutan menurun kepada 3.7% pada akhir tahun 2004 (akhir tahun 2003: 4.2%). Berikutan prestasi pasaran saham yang bertambah baik, NPL bagi pembelian sekuriti mencatat penurunan yang besar sebanyak 22.8% atau RM0.9 bilion pada akhir tahun 2004, dan merupakan 14.9% daripada jumlah pinjaman kepada sektor ini. Walaupun terdapat kebimbangan terhadap risiko keberhutangan yang berlebihan sektor isi rumah, risiko tersebut dapat

Jadual 5.6
Sistem Perbankan[1]: Pinjaman Tidak Berbayar mengikut Sektor

	Pada akhir tahun				
	Pinjaman tidak berbayar mengikut sektor		Perubahan	Sebagai peratus daripada jumlah pinjaman kepada sektor	
	2003	2004	2003/2004	2003	2004
	RM juta		%		
Perusahaan perniagaan	**39,699.2**	**34,597.4**	**-12.9**	**16.3**	**13.6**
antaranya pinjaman kepada Perusahaan Kecil dan Sederhana (PKS)	***11,923.3***	***10,569.7***	***-11.4***	***14.5***	***12.0***
Isi rumah	**17,388.1**	**18,041.5**	**3.8**	**7.9**	**7.2**
Lain-lain	**1,184.2**	**1,086.9**	**-8.2**	**11.0**	**10.8**
Jumlah	***58,271.5***	***53,725.7***	***-7.8***	***12.3***	***10.5***
Pertanian, kegiatan memburu, perhutanan dan perikanan	781.2	678.6	-13.1	7.4	6.2
Perlombongan dan kuari	147.9	89.4	-39.5	13.5	9.0
Perkilangan	10,001.4	8,615.8	-13.9	16.4	13.7
Bekalan elektrik, gas dan air	1,444.4	1,299.5	-10.0	28.5	25.0
Perdagangan borong dan runcit, restoran dan hotel	4,633.6	4,340.4	-6.3	11.8	10.0
Perdagangan borong	*1,758.2*	*1,623.2*	*-7.7*	*8.0*	*6.4*
Perdagangan runcit	*1,428.1*	*1,250.5*	*-12.4*	*11.7*	*9.5*
Restoran dan hotel	*1,447.3*	*1,466.6*	*1.3*	*28.9*	*30.4*
Sektor harta benda yang luas	26,641.0	26,029.4	-2.3	14.1	12.5
Pembinaan	*8,178.4*	*7,246.7*	*-11.4*	*27.7*	*23.6*
Pembelian harta kediaman	*10,122.4*	*11,292.5*	*11.6*	*8.7*	*8.5*
Pembelian harta bukan kediaman	*4,803.9*	*4,347.4*	*-9.5*	*16.7*	*14.0*
Harta tanah	*3,536.3*	*3,142.9*	*-11.1*	*25.5*	*22.9*
Pengangkutan, penyimpanan dan perhubungan	1,188.0	722.2	-39.2	11.1	7.2
Perkhidmatan kewangan, insurans dan perniagaan	2,356.2	1,876.4	-20.4	8.1	6.1
Kredit penggunaan	2,641.4	2,549.5	-3.5	9.5	8.0
Kegunaan persendirian	*2,014.3*	*1,848.9*	*-8.2*	*13.3*	*10.7*
Kad kredit	*578.6*	*663.9*	*14.7*	*4.7*	*4.7*
Pembelian barangan pengguna	*48.5*	*36.8*	*-24.2*	*13.0*	*11.7*
Pembelian sekuriti	3,750.0	2,894.3	-22.8	18.9	14.9
Pembelian kenderaan pengangkutan[2]	2,749.2	2,752.4	0.1	4.2	3.7
Perkhidmatan kemasyarakatan, sosial dan persendirian	752.7	791.0	5.1	15.2	15.5

[1] Termasuk bank-bank Islam.
[2] Termasuk pembelian kereta penumpang.
Nota: Angka-angka tidak semestinya terjumlah disebabkan oleh penggenapan.

dikurangkan dengan adanya sumber maklumat kredit peminjam yang komprehensif bagi institusi perbankan melalui Sistem Maklumat Rujukan Kredit Pusat serta pelbagai infrastruktur pengurusan risiko bagi mengukuhkan lagi standard pengurusan risiko kredit dalam institusi perbankan.

Dengan prestasi ekonomi dijangka terus mapan pada tahun 2005, NPL sistem perbankan juga dijangka bertambah baik. Prestasi sektor korporat yang kukuh, disokong oleh permintaan teguh yang berterusan dalam penggunaan sektor swasta, akan mengukuhkan kutipan balik NPL dan kemungkinan mengurangkan NPL yang baru. Berlatarbelakangkan perkembangan ini, institusi perbankan dijangka mengambil langkah-langkah yang lebih agresif bagi menangani NPL yang sudah lama tertunggak, terutamanya bagi kes yang prospek untuk mengutip balik hutang adalah terhad walaupun setelah mengambil kira kebolehan mendapat perolehan daripada cagaran. Selaras dengan usaha-usaha ini, institusi perbankan juga dijangka mengukuhkan infrastruktur pengurusan risiko mereka sebagai persediaan untuk melaksanakan keperluan *Basel II*. Dengan adanya infrastruktur pengurusan risiko yang lebih kukuh dan mantap serta kualiti portfolio aset yang lebih baik, institusi perbankan akan terus berada pada kedudukan yang kukuh bagi menyokong keperluan pinjaman oleh ekonomi yang semakin berkembang.

Pengurusan Mudah Tunai

Lebihan akaun semasa dalam imbangan pembayaran yang kekal besar pada tahun 2004 telah menyumbang kepada peningkatan dalam rizab antarabangsa daripada RM170.5 bilion pada akhir tahun 2003 kepada RM253.5 bilion pada akhir tahun 2004. Berikutan itu, lebihan tersebut telah menyumbang kepada mudah tunai sistem perbankan yang tinggi sepanjang tahun 2004. Mudah tunai berlebihan dalam sistem perbankan telah diserap oleh Bank Negara Malaysia melalui operasi mudah tunainya bagi mengekalkan kadar faedah wang semalaman antara bank dalam lingkungan 25 mata asas sekitar kadar dasar semalaman pada 2.7%. Hasilnya, campur tangan pasaran dalam bentuk pinjaman antara bank dan terbitan Bil Bank Negara dan Nota Boleh

Graf 5.3
Mudah Tunai Sistem Perbankan[1] pada tahun 2004

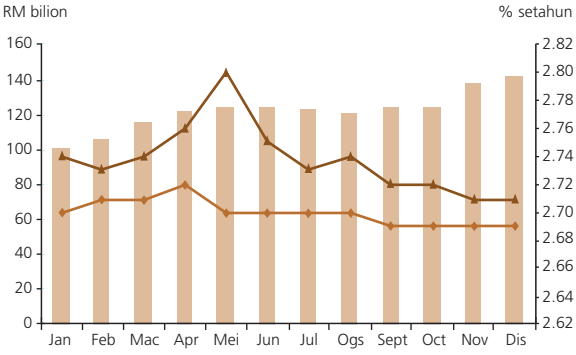

[1] Termasuk bank-bank Islam.

Jadual 5.7
Sistem Perbankan: Unjuran Mudah Tunai pada 31 Disember 2004

	Ketakpadanan kumulatif (RM bilion)		Penimbal sebagai % jumlah deposit	
	1 minggu	1 bulan	1 minggu	1 bulan
Bank perdagangan	64.9	99.9	14.5	22.4
Syarikat kewangan	4.2	4.7	10.7	12.0
Bank saudagar	6.7	9.4	39.7	56.0
Bank-bank Islam	4.0	5.7	20.4	28.9
Sistem perbankan	**79.7**	**119.7**	**15.3**	**22.9**

Niaga kekal tinggi sepanjang tahun 2004, dengan penyerapan tambahan mudah tunai melalui aktiviti repo yang dijalankan pada suku terakhir tahun 2004. Menjelang akhir tahun 2004, Bank Negara Malaysia menyerap sebanyak RM142.6 bilion lebihan mudah tunai sistem perbankan, berbanding dengan serapan sebanyak RM95.4 bilion pada akhir tahun 2003. Pengurusan mudah tunai oleh Bank Negara Malaysia pada tahun 2004 telah dapat memastikan kadar faedah terus stabil sepanjang tahun. Purata berwajaran kadar faedah wang semalaman antara bank adalah antara 2.69% hingga 2.72% setahun, sementara purata berwajaran kadar faedah satu minggu antara bank adalah antara 2.71% hingga 2.80% setahun.

Berhubung dengan pengurusan mudah tunai oleh institusi perbankan, sistem perbankan secara keseluruhan mempunyai jumlah mudah tunai yang mencukupi bagi memenuhi sebarang pengeluaran tunai di luar jangka untuk tempoh sehingga satu bulan. Unjuran lebihan mudah tunai kumulatif sistem perbankan pada akhir bulan Disember 2004 adalah sebanyak RM79.7 bilion, cukup untuk memenuhi permintaan sehingga satu minggu, dan RM119.7 bilion untuk memenuhi permintaan sehingga satu bulan. Bank perdagangan, syarikat kewangan, bank saudagar dan bank-bank Islam telah mencatat unjuran lebihan mudah tunai untuk tempoh sebulan, masing-masing sebanyak 22.4%, 12%, 56% dan 28.9% daripada jumlah deposit mereka.

Risiko Kadar Faedah

Pendedahan sistem perbankan kepada risiko kadar faedah (termasuk risiko harga untuk pendedahan yang bercirikan Islam) ditaksir menggunakan pendekatan kedudukan bersih berwajaran durasi. Pada tahun 2004, pendekatan tersebut diperhalus lagi agar lebih mencerminkan perubahan nilai ekonomi bagi kedudukan yang sensitif kepada kadar faedah, dengan mengambil kira struktur pembayaran aliran tunai. Dengan menggunakan pendekatan yang lebih tepat ini, tahap risiko kadar faedah sistem perbankan pada tahun 2004 kekal terkawal. Kedudukan bersih berwajaran durasi sistem perbankan, sebagai peratusan modal asas meningkat sedikit kepada 5% pada akhir tahun 2004.

Sebahagian besar daripada risiko kadar faedah sistem perbankan tertumpu pada baki tempoh matang melebihi tiga tahun. Ini disebabkan terutamanya oleh peningkatan sebanyak 22% dalam pinjaman berkadar tetap dengan baki tempoh matang melebihi tiga tahun. Kenaikan tersebut mencerminkan terutamanya pinjaman sewa beli dan pembiayaan secara Islam yang meningkat, masing-masing sebanyak RM5 bilion dan RM7 bilion pada tahun 2004.

Satu langkah utama yang diperkenalkan bagi menangani risiko kadar faedah sistem perbankan yang berkaitan dengan pinjaman berkadar tetap ialah pindaan kepada Akta Sewa Beli 1967, yang diluluskan

Jadual 5.8
Sistem Perbankan[1]: Kesan Kenaikan Kadar Faedah Sebanyak 1% ke atas Kekukuhan Modal

	Kedudukan bersih berwajaran durasi					
	RM juta		Sebagai peratusan daripada modal asas		Impak terhadap nisbah modal berwajaran risiko (mata peratusan)	
	Pada akhir tahun					
	2003[2]	2004	2003	2004	2003	2004
Bank perdagangan dan Syarikat kewangan	-2,898	-3,398	-4.4	-4.7	-1.0	-1.0
Bank saudagar	-475	-397	-10.2	-8.2	-3.8	-4.1
Sistem perbankan[1]	-3,373	-3,795	-4.8	-5.0	-1.1	-1.1

[1] Tidak termasuk bank-bank Islam tetapi termasuk risiko harga untuk pendedahan yang bercirikan Islam.
[2] Angka-angka berdasarkan pendekatan kedudukan bersih berwajaran durasi yang diperhalusi.
Nota: Angka-angka tidak semestinya terjumlah disebabkan oleh penggenapan.

Graf 5.4
Sistem Perbankan[1]: Taburan mengikut Kedudukan Bersih Berwajaran Durasi sebagai Peratusan daripada Modal Asas pada 31 Disember 2004

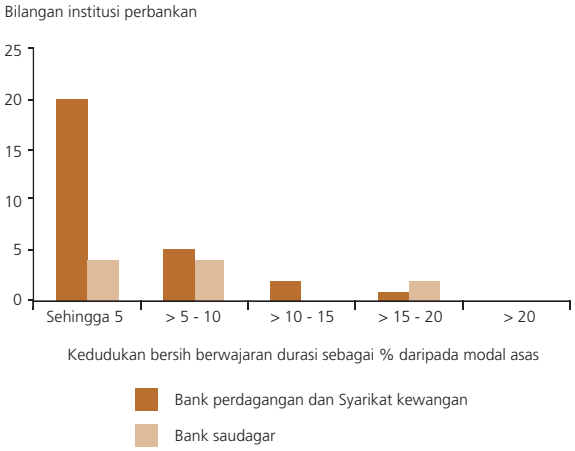

[1] Tidak termasuk bank-bank Islam tetapi termasuk risiko harga untuk pendedahan yang bercirikan Islam.

Graf 5.5
Sistem Perbankan[1]: Ketakpadanan Kedudukan Kadar Faedah Bersih pada 31 Disember 2004

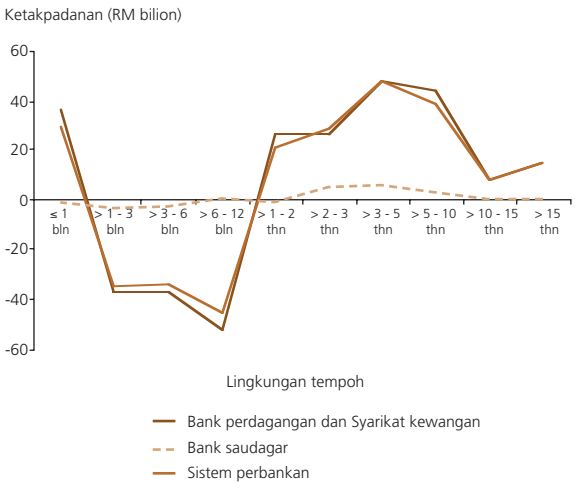

[1] Tidak termasuk bank-bank Islam tetapi termasuk risiko harga untuk pendedahan yang bercirikan Islam.

oleh Parlimen pada tahun 2004. Pindaan ini membolehkan institusi perbankan menentukan harga pinjaman sewa beli berasaskan kadar boleh ubah. Tambahan pula, peningkatan dalam penggunaan produk pembiayaan Islam berasaskan kadar boleh ubah di bawah konsep bai' bithaman ajil (jualan bayaran tertunda), yang diperkenalkan pada tahun 2003, telah membolehkan institusi perbankan mengurangkan pendedahan kepada produk berkadar tetap yang merupakan kelaziman bagi pembiayaan secara Islam. Satu lagi langkah penting bagi meningkatkan pengurusan risiko kadar faedah yang berkaitan dengan struktur pendanaan dan pembiayaan syarikat kewangan yang beroperasi secara bersendirian ialah pindaan kepada Akta Bank dan Institusi-institusi Kewangan 1989. Ini bagi membolehkan penggabungan antara bank perdagangan dengan syarikat kewangan dalam kumpulan perbankan yang sama. Walau bagaimanapun, manfaat penuh daripada penggabungan tersebut, iaitu dari segi potensi penurunan risiko kadar faedah dalam sistem perbankan, belum dapat dinikmati sepenuhnya memandangkan proses penggabungan baru sahaja dilaksanakan.

Dengan penggabungan antara bank perdagangan dengan syarikat kewangan, yang sebahagiannya dilaksanakan pada tahun 2004, analisis risiko kadar faedah bank perdagangan dan syarikat kewangan adalah berdasarkan kepada data yang disatukan. Dengan mengambil kira bank perdagangan dan syarikat kewangan sebagai satu kumpulan, kedudukan bersih berwajaran durasi kumpulan tersebut mencatat peningkatan sebanyak 17% kepada RM3.4 bilion pada akhir tahun 2004. Peningkatan dalam kedudukan bersih berwajaran durasi kumpulan institusi tersebut adalah disebabkan oleh peningkatan ketara dalam pinjaman kadar tetap dengan baki tempoh matang melebihi tiga tahun. Walau bagaimanapun, kedudukan bersih berwajaran durasi bank saudagar mencatat penurunan sebanyak 16% pada tahun 2004, berikutan penyusutan dalam pegangan sekuriti hutang jangka panjang dengan baki tempoh matang melebihi tiga tahun.

Pada bulan September 2004, selaras dengan saranan 'Basel Committee on Banking Supervision (BCBS)', Bank Negara Malaysia menerbitkan Rangka Kerja Kecukupan Modal Risiko Pasaran untuk dilaksanakan. Rangka kerja ini memerlukan risiko pasaran diambil kira dalam rangka kerja kecukupan modal. Bagi sistem

Jadual 5.9
Sistem Perbankan[1]: Kesan Risiko Kadar Faedah Akaun Dagangan ke atas Kekukuhan Modal pada 31 Disember 2004

	RM juta		Jumlah risiko kadar faedah/Modal asas (%)	
	Risiko kadar faedah			
	2003	2004	2003	2004
Bank perdagangan dan Syarikat kewangan	1,007	994	1.6	1.3
Bank saudagar	644	504	14.3	10.5
Sistem perbankan[1]	1,651	1,498	2.4	1.9

[1] Tidak termasuk bank-bank Islam tetapi termasuk risiko harga untuk pendedahan yang bercirikan Islam.
Nota: Angka-angka tidak semestinya terjumlah disebabkan oleh penggenapan.

perbankan, risiko kadar faedah merupakan sumber utama risiko pasaran dalam akaun dagangan. Pada tahun 2004, risiko kadar faedah menurun sebanyak 9% kepada RM1.5 bilion atau 1.9% daripada modal asas. Penurunan risiko kadar faedah ini disebabkan oleh institusi perbankan yang mengambil kesempatan daripada keadaan pasaran bon yang lebih baik pada tahun 2004 dengan mengurangkan pegangan bon mereka.

Risiko Ekuiti

Secara keseluruhan, pendedahan sistem perbankan kepada risiko ekuiti adalah masih kecil dengan pegangan ekuiti hanya mencakupi 0.4% daripada jumlah aset sistem perbankan pada akhir tahun 2004. Pelaburan ekuiti institusi perbankan merosot sebanyak 9.9% daripada RM3.4 bilion pada akhir tahun 2003 kepada RM3.1 bilion pada akhir tahun 2004. Institusi perbankan mengambil peluang ke atas peningkatan prestasi pasaran saham pada suku tahunan pertama dan keempat tahun 2004 untuk melupuskan saham yang diperoleh daripada aktiviti penyusunan semula hutang pada tahun-tahun sebelumnya.

Pada tahun 2004, pelaburan sistem perbankan dalam saham tersenarai merosot sebanyak 8.1% kepada RM1.8 bilion pada akhir tahun tersebut daripada RM1.9 bilion pada akhir tahun 2003. Daripada kejatuhan keseluruhan pelaburan dalam saham tersenarai, pegangan saham tersenarai hasil daripada penukaran pinjaman kepada ekuiti menurun sebanyak RM153.7 juta atau 12.7%, manakala saham belian terus daripada pasaran menurun sebanyak RM1.9 juta atau 0.3% pada tahun tersebut. Aktiviti penyusunan semula pada tahun tersebut, yang melibatkan penukaran sejumlah besar saham tak tersenarai kepada bon juga menyebabkan penurunan pelaburan dalam saham tak tersenarai sistem perbankan sebanyak 12.3% kepada RM1.3 bilion pada akhir tahun 2004 daripada RM1.5 bilion pada akhir tahun 2003.

Dalam sistem perbankan, pegangan ekuiti oleh kesemua kategori institusi perbankan menunjukkan penurunan pada tahun 2004. Bank saudagar sebagai satu kumpulan, mencatat peratusan penurunan tertinggi sebanyak 17.4% meskipun terdapat peningkatan pegangan saham hasil daripada aktiviti taja jamin. Ini diikuti oleh syarikat kewangan dengan peratus penurunan sebanyak 15.4%, manakala bank perdagangan dan bank-bank Islam masing-masing mencatat penurunan sebanyak 6.5% dan 4.9%. Meskipun bank saudagar dan syarikat kewangan mencatat peratusan penurunan yang besar dalam pegangan ekuiti pada tahun 2004, sebagai satu kumpulan, nisbah pegangan saham tersenarai kepada modal asas secara relatif lebih tinggi, iaitu 6.7%. Pegangan saham tersenarai bank perdagangan dan bank-bank Islam berbanding dengan modal asas masing-masing hanya sebanyak 1.6% dan 1.8%. Dari segi institusi perbankan secara individu, kebanyakan institusi perbankan mempunyai pendedahan kepada risiko ekuiti yang kurang daripada 2% jumlah modal asas.

Berdasarkan kadar ketidaktentuan selama 10 hari bagi Indeks Komposit Kuala Lumpur pada tahun 2004, potensi kerugian maksimum nilai ekuiti bagi sistem perbankan secara keseluruhan menurun sedikit kepada

Graf 5.6
Sistem Perbankan[1]: Komposisi Pelaburan Ekuiti

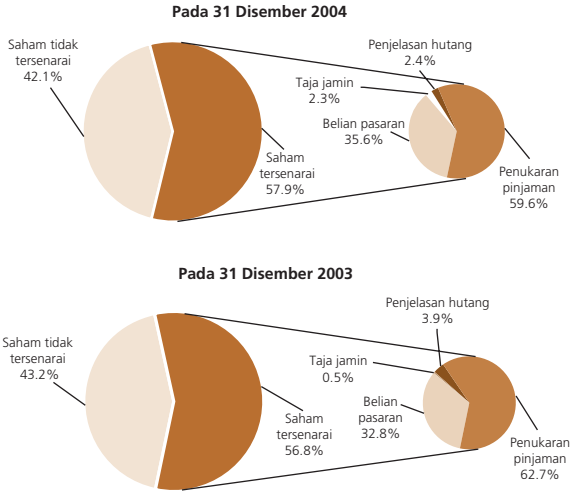

[1] Termasuk bank-bank Islam.

Graf 5.7
Sistem Perbankan: Taburan mengikut Ekuiti sebagai Peratusan daripada Modal Asas pada 31 Disember 2004

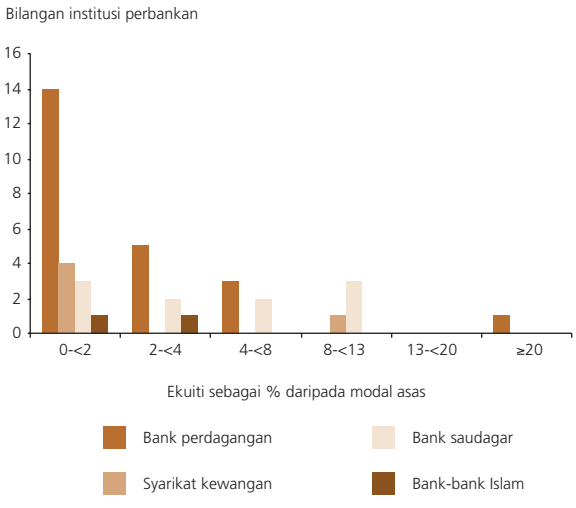

Jadual 5.10
Sistem Perbankan: Pendedahan kepada Ekuiti

	Pegangan ekuiti[1] (RM juta)		Ekuiti[1]/ Modal asas (%)		Potensi kerugian ekuiti[1]/ Modal asas (%)	
	Pada akhir tahun					
	2003	2004	2003	2004	2003	2004
Bank perdagangan	1,071.6	1,067.0	2.0	1.6	0.1	0.1
Syarikat kewangan	427.8	357.2	3.7	6.7	0.3	0.5
Bank saudagar	402.3	320.8	8.6	6.7	0.7	0.5
Bank-bank Islam	35.2	34.8	2.2	1.8	0.2	0.1
Sistem perbankan	1,936.9	1,779.7	2.7	2.3	0.2	0.2

[1] Jumlah pelaburan dalam saham tersenarai.

7.7% pada akhir tahun 2004 berbanding dengan 7.9% pada akhir tahun 2003. Potensi kerugian ini hanya merupakan 0.2% daripada jumlah modal asas sistem perbankan.

Risiko Tukaran Asing

Peningkatan yang ketara dalam aset mata wang asing sistem perbankan pada tahun 2004 adalah disebabkan oleh penghantaran balik perolehan eksport dan aliran masuk dana asing bagi tujuan pelaburan portfolio dan pelaburan langsung. Walau bagaimanapun, risiko mata wang asing yang diambil oleh sistem perbankan kekal pada tahap berhemat, memandangkan kedudukan terbuka bersih sistem perbankan sebagai peratusan daripada modal asas mencatat penurunan daripada 4.5% pada akhir tahun 2003 kepada 4.2% pada akhir tahun 2004.

Dalam usaha mengurus kedudukan panjang mata wang asing masing-masing, institusi perbankan menempatkan dana mereka dalam pasaran mata wang asing antara bank. Ini mengakibatkan peningkatan dalam jumlah penempatan mata wang asing antara bank daripada RM17 bilion pada akhir tahun 2003 kepada RM34 bilion pada akhir tahun 2004. Peningkatan ini dilengkapi dengan kenaikan sebanyak RM4.4 bilion atau 41% dalam pinjaman mata wang asing yang diberikan pada tahun 2004. Liabiliti mata wang asing turut menunjukkan trend menaik disebabkan urusan swap mata wang oleh institusi perbankan bagi melindung nilai belian hadapan mata wang asing mereka.

Meskipun premium hadapan dalam pasaran hadapan mata wang asing mengecil dengan nyata daripada 55 mata asas kepada 12 mata asas, terdapat permintaan yang kukuh terhadap jualan kontrak hadapan mata wang asing daripada pengeksport pada tahun 2004. Lantaran itu, pembelian kontrak hadapan mata wang asing oleh institusi perbankan daripada entiti bukan bank dalam negeri meningkat daripada RM17 bilion pada akhir tahun

Jadual 5.11
Sistem Perbankan: Pendedahan kepada Mata Wang Asing

	Kedudukan mata wang asing terbuka bersih (RM juta)		Kedudukan mata wang asing terbuka bersih/ Modal asas (%)	
	Pada akhir tahun			
	2003	2004	2003	2004
Bank perdagangan	2,622	2,928	4.9	4.5
Bank saudagar	50	48	1.1	1.0
Bank-bank Islam	35	34	2.1	1.7
Sistem perbankan	2,707	3,010	4.5	4.2

Graf 5.8
Sistem Perbankan[1]: Komponen Pendedahan kepada Mata Wang Asing

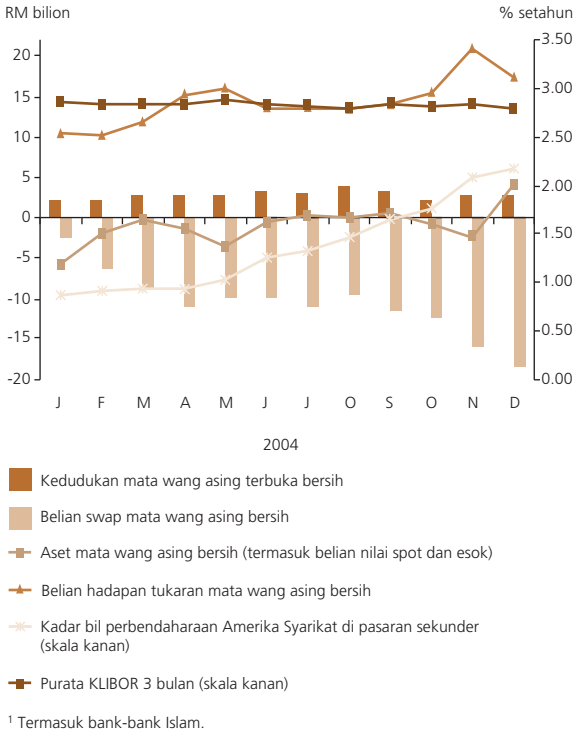

[1] Termasuk bank-bank Islam.

Graf 5.9
Sistem Perbankan: Taburan Kedudukan Mata Wang Asing Terbuka Bersih pada 31 Disember 2004

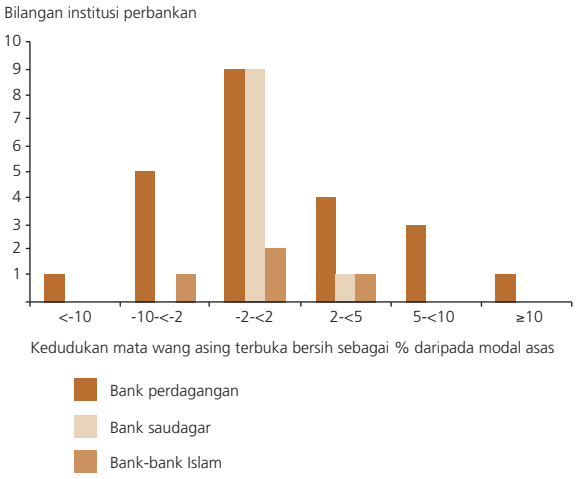

2003 kepada RM34 bilion pada akhir tahun 2004. Permintaan yang kukuh daripada pengeksport untuk menjual kontrak hadapan mata wang asing mungkin disebabkan keperluan pengeksport untuk melindung nilai pendedahan mata wang asing mereka dalam persekitaran eksport yang semakin meningkat, iaitu sebanyak 24% pada tahun 2004 dan peningkatan spekulasi dalam pasaran bahawa ringgit akan dinaikkan nilai berbanding dengan dolar Amerika Syarikat. Ini menyumbang kepada peningkatan secara keseluruhan dalam pembelian kontrak hadapan mata wang asing oleh institusi perbankan daripada RM21 bilion pada akhir tahun 2003 kepada RM38 bilion pada akhir tahun 2004. Hasil daripada pengurusan ke atas pembelian kontrak hadapan mata wang asing yang bertambah dengan nyata, swap mata wang asing berbayar meningkat sebanyak RM27 bilion kepada RM51.8 bilion.

Sistem perbankan dijangka kekal sebagai pembeli hadapan mata wang asing bersih dalam persekitaran perbezaan kadar faedah yang kekal positif antara dolar Amerika Syarikat dengan ringgit.

Kekukuhan Modal

Tahap permodalan sistem perbankan kekal kukuh dengan nisbah modal berwajaran risiko (RWCR) dan nisbah modal teras, masing-masing terus berada pada paras melebihi 13% dan 10% pada sepanjang tahun 2004. Modal asas meningkat sebanyak RM6.6 bilion kepada RM78.1 bilion pada akhir tahun 2004. Modal asas yang lebih tinggi ini adalah terutamanya hasil daripada aktiviti terbitan modal oleh beberapa institusi perbankan berjumlah RM4.2 bilion. Daripada jumlah ini, sejumlah RM3.3 bilion diperoleh melalui penerbitan sekuriti hutang subordinat dalam denominasi dolar Amerika Syarikat. Sebanyak RM1 bilion lagi disumbang oleh keuntungan yang telah diaudit. Sementara itu, aset berwajaran risiko sistem perbankan bertambah sebanyak RM47.6 bilion atau 9.2% kepada RM566.6 bilion pada akhir tahun 2004 disebabkan oleh aktiviti pembiayaan yang lebih memberangsangkan. Secara keseluruhan, RWCR sistem perbankan kekal pada tahap 13.8% pada akhir tahun 2004.

Modal Kumpulan-1 sistem perbankan menurun sedikit disebabkan oleh rasionalisasi modal berikutan penggabungan antara bank perdagangan dengan syarikat kewangan (penggabungan Bafin). Berserta dengan peningkatan aset berwajaran risiko yang lebih tinggi, penggabungan ini telah mengakibatkan nisbah modal teras menurun kepada 10.8% pada akhir tahun 2004 (akhir tahun 2003: 11.1%). Sementara itu, modal Kumpulan-2 meningkat dengan ketara disebabkan aktiviti terbitan modal oleh beberapa institusi perbankan. Hasilnya, jumlah modal meningkat 4% dan berserta pengurangan modal bagi pelaburan dalam anak syarikat yang lebih rendah berikutan

Jadual 5.12
Sistem Perbankan: Komponen Modal

	Pada akhir tahun		Perubahan tahunan	
	2003	2004		
	RM juta		RM juta	(%)
Modal Kumpulan-1	62,727.3	61,669.1	-1,058.2	-1.7
Modal Kumpulan-2	19,410.6	23,734.1	4,323.5	22.3
Jumlah modal	82,137.9	85,403.2	3,265.3	4.0
Tolak:				
Pelaburan dalam anak-anak syarikat dan pegangan modal institusi perbankan lain	10,604.9	7,296.3	-3,308.6	-31.2
Modal asas	71,533.0	78,106.9	6,573.9	9.2
Aset berisiko:				
0%	177,443.2	210,372.2	32,929.0	18.6
10%	17,256.3	14,669.8	-2,586.5	-15.0
20%	120,995.7	121,059.9	64.2	0.1
50%	120,545.1	136,405.0	15,859.9	13.2
100%	432,769.7	472,700.3	39,930.6	9.2
Jumlah aset berwajaran risiko	518,967.0	566,581.8	47,614.8	9.2
Nisbah modal berwajaran risiko (%)				
Sistem perbankan	**13.8**	**13.8**	**0.0**	
Bank perdagangan	14.1	13.9	-0.2	
Syarikat kewangan	11.6	10.2	-1.4	
Bank saudagar	19.2	21.9	2.7	
Bank-bank Islam	11.7	12.5	0.8	

Nota: Angka-angka tidak semestinya terjumlah disebabkan oleh penggenapan.

penyempurnaan penggabungan Bafin, jumlah modal meningkat sebanyak 9.2%.

RWCR bank perdagangan menurun sedikit kepada 13.9% pada akhir tahun 2004, kerana kenaikan aset berwajaran risiko yang melebihi pertambahan modal asas berikutan penolakan modal bagi pelaburan dalam anak syarikat yang lebih rendah serta penerbitan sekuriti hutang subordinat. RWCR syarikat kewangan menurun kepada 10.2% disebabkan pengeluaran modal asas bagi lima syarikat kewangan yang telah bergabung dengan bank perdagangan. RWCR bank saudagar meningkat kepada 21.9% disebabkan terutamanya oleh pengurangan aset berwajaran risiko akibat penurunan jumlah pinjaman bank saudagar berikutan penumpuan terhadap aktiviti perbankan pelaburan dan berasaskan fi.

Jumlah aset berwajaran risiko sistem perbankan meningkat 9.2% kepada RM566.6 bilion pada akhir tahun 2004, selaras dengan pertumbuhan pinjaman yang lebih tinggi pada tahun tersebut. Peningkatan dalam kategori 0% disebabkan terutamanya oleh operasi mudah tunai Bank Negara Malaysia, manakala peningkatan pembiayaan perumahan dan pemberian pinjaman kepada sektor swasta yang berterusan, masing-masing menyumbang kepada peningkatan aset dalam kategori risiko 50% dan 100%.

Dengan tahap permodalan yang kukuh, sistem perbankan berada pada kedudukan yang teguh untuk memenuhi permintaan pembiayaan bagi menyokong pertumbuhan ekonomi dan menghadapi sebarang kejutan di luar jangkaan pada tahun 2005.